

GELECEK

ZİRVESİ 2021

ÇEVİRİM İÇİ

*Gelecek sensin...
İleri!*

TÜRKİYE İÇ DENETİM ENSTİTÜSÜ YAYINLARI

YAYIN NO: 20

Gelecek Zirvesi 2021

Gelecek sensin... İleri!

Gelecek Zirvesi 2021

Gelecek Sensin... İleri!

Türkiye İç Denetim Enstitüsü Yayınları

Yayın No: 20

© 2021, Türkiye İç Denetim Enstitüsü Derneği

Yayınlanan kitabın içeriğinde yer alan, görsel ve metin içerikleri ile görüşlerin sorumluluğu ilgili kişiye aittir. Yazıda yer alan tüm eksiklik ve yanlışlıklardan yazarı sorumludur. Kitabın her hakkı saklıdır. Bu kitabın hiçbir kısmı yayıncısının yazılı izni olmaksızın elektronik veya mekanik, fotokopi, kayıt ya da herhangi bir bilgi saklama, erişim sistemi de dahil olmak üzere herhangi bir şekilde çoğaltılamaz.

ISBN: 978-605-73775-0-0

Yayıncı

Türkiye İç Denetim Enstitüsü Derneği

Mecidiyeköy Mah. Cemal Sahir Sk.

No: 29 D: 30-31 Şişli / İstanbul

Tel: 0 212 212 55 24-25

Faks: 0 212 212 55 26

E-posta: tide@tide.org.tr

Editörler

Ali Kamil Uzun

Gürdoğan Yurtsever

Sibelnur Söker

İbrahim Özışık

Türkiye İç Denetim Enstitüsü İnternet ve Sosyal Medya Adresleri

www.tide.org.tr

www.icdenetimdergisi.org

www.icdenetimkongresi.org

www.tideakademi.org

www.tidemuze.org

www.facebook.com/IcDenetim

www.linkedin.com/in/iaturkey

www.instagram.com/iaturkey

twitter.com/iaturkey

www.youtube.com/user/IcDenetim

Gelecek Zirvesi 2021
Gelecek sensin... İleri!

1 Ekim 2021 / Çevim İçi

TÜRKİYE İÇ DENETİM ENSTİTÜSÜ YAYINLARI
YAYIN NO: 20

Gelecek Zirvesi 2021 Bilim Kurulu

- Prof. Dr. Ömer Lalik** - Bilim Kurulu Onursal Üyesi
Prof. Dr. Melih Erdoğan - Bilim Kurulu Başkanı
Prof. Dr. Nuran Cömert - MÖDAV Başkanı
Prof. Dr. Nalan Akdoğan - MÖDAV Kurucu ve Mütevelli Heyet Üyesi
Prof. Dr. İ. Sedat Büyüksağış - Afyon Kocatepe Üniversitesi
Prof. Dr. Lerzan Kavut - İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Nur İrem Nuhoğlu - Boğaziçi Üniversitesi
Prof. Dr. Dursun Arıkboğa - Yeditepe Üniversitesi
Prof. Dr. Volkan Demir - Galatasaray Üniversitesi
Prof. Dr. Figen Öker Türüdüoğlu - Bahçeşehir Üniversitesi
Prof. Dr. Selahattin Karabınar - İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Çağnur Balsarı - Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Kadir Gürdal - Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Orhan Çelik - Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Saime Önce - Anadolu Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet Vecdi Can - Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Tuğrul Kandemir - Afyon Kocatepe Üniversitesi
Prof. Dr. Murat Efe - Ankara Üniversitesi

Gelecek Zirvesi 2021 Organizasyon ve Düzenleme Komitesi

- Ali Kamil Uzun** - Organizasyon ve Düzenleme Komitesi Başkanı
Prof. Dr. Nuran Cömert - MÖDAV Başkanı
Prof. Dr. Nur İrem Nuhoğlu - TİDE Yönetim Kurulu Üyesi Global IIA ARC Üyesi
İbrahim Özışık - TİDE Yönetim Kurulu Üyesi
Prof. Dr. İ. Sedat Büyüksağış - Afyon Kocatepe Üniversitesi
Doç. Dr. Ender Baykut - Afyon Kocatepe Üniversitesi
Öğr. Gör. Taner Tükelay - Afyon Kocatepe Üniversitesi
Prof. Dr. Lerzan Kavut - TİDE Akademik İlişkiler Komitesi Üyesi
Prof. Dr. Dursun Arıkboğa - TİDE Akademik İlişkiler Komitesi Üyesi
Dr. Sezen Uludağ - TİDE Akademik İlişkiler Komitesi Üyesi
Doç. Dr. Duygu Anıl Keskin - İstanbul Üniversitesi
Hatice Pınar Yıldız - TİDE Yönetim Kurulu Üyesi
Sibelnur Söker - TİDE Yönetim Kurulu Üyesi
Özkan Demir - TİDE Yönetim Kurulu Üyesi
Aytek Demirdelen - TİDE Yönetim Kurulu Üyesi
Tolga Usluer - TİDE Akademik İlişkiler Komitesi Üyesi
Ethem Yenigün - TİDE Akademik İlişkiler Komitesi Üyesi
Sevilay Sena Yığın - TİDE Akademik İlişkiler Komitesi Üyesi
Nisa Deniz Koçak Çerçi - TİDE Kurumsal İletişim Komitesi Başkanı
Ertan Küçükyağın - TİDE Genel Müdürü
Güzide Aka - TİDE Kıdemli Yönetmen
Zeynep Özçelik - TİDE Yönetmen
Sanem Daşçı - TİDE Yönetmen
Vildan İnci - TİDE Yönetmen
Yasemin Tunçay Semiz - Uzman

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	12
AÇILIŞ KONUŞMALAR	19
“Gelecek sensin... İleri!”	20
<i>İbrahim Özışık</i> <i>Türkiye İç Denetim Enstitüsü, Yönetim Kurulu Üyesi</i>	
“Zirve'mizi TİDE – MÖDAV İş birliği, Afyon Kocatepe Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleştiriyoruz”	21
<i>Bülent Yurdalan</i> <i>Türkiye İç Denetim Enstitüsü, Yönetim Kurulu Başkanı</i>	
“Bu zirvede insanoğlunun binlerce yıllık geçmişinin birikimleriyle geleceği konuşacağız”	23
<i>Prof. Dr. Nuran Cömert</i> <i>Muhasebe Öğretim Üyeleri Bilim ve Dayanışma Vakfı, Yönetim Kurulu Başkanı</i>	
SUNUMLAR	27
Afyon Kocatepe Üniversitesi Gelecek Araştırmaları Merkezi Tanıtımı	28
<i>Prof. Dr. İ. Sedat Büyüksağış</i> <i>Afyon Kocatepe Üniversitesi (AKÜ), Mühendislik Fakültesi, AKÜ Gelecek Araştırmaları - Stratejileri Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi (GAM) Müdürü</i>	
Cumhuriyetin Kazanıldığı Topraklar - Afyonkarahisar	40
<i>Prof. Dr. Ahmet Altıntaş</i> <i>Afyon Kocatepe Üniversitesi Tarih Bölümü</i>	
Geleceğin İçin Bir Hikayen Olsun	48
<i>Ali Kamil Uzun</i> <i>Türkiye İç Denetim Enstitüsü Kurucu ve Onursal Başkanı</i> <i>Meslek İnsanı, Sivil Tolum Gönüllüsü, Karikatürist</i>	
Gelecekte Yaşam Gelecekte İş...	54
<i>Dr. Mustafa Aykut</i> <i>Fütüristler Derneği Başkanı</i>	
MÜZİK DİNLETİSİ: Kuvayı Milliye Destanı	68

PANEL1: Geleceği Tasarlamak	71
“Gençlerin gelecek tasarımı yapmaları günümüzde önem kazandı”	72
<i>Prof. Dr. Melih ERDOĞAN,</i> <i>TİDE Denetim Kurulu Başkanı</i>	
“Geleceği tahminimizde ne kadar başarılıyız?”	75
<i>Prof. Dr. İsmail Hakkı Nakilcioğlu</i> <i>Uşak Üniversitesi Rektör Yardımcısı</i>	
Gelecek, ne kadar yakın ne kadar uzak?	88
<i>Gürcan Banger</i> <i>Yazar, İşletme Danışmanı, Öğretmen</i>	
ŞİİR DİNLETİSİ: Kocatepe'den Akdeniz'e...	109
PANEL2: Gelecek Sensin... İleri!	131
<i>Murat Yeşildere</i> <i>Moderatör, Egon Zehnder International Danışmanlık, Danışman</i> <i>Şeyda Kayhan</i> <i>Bandırma Onyediy Eylül Üniversitesi İç Denetim Topluluğu</i> <i>Abdulvahap Tosun</i> <i>Marmara Üniversitesi Denetim Kulübü</i> <i>Burcunur Kışlacıklı</i> <i>Anadolu Üniversitesi Denetim Kulübü</i> <i>Atakan Erdoğan</i> <i>Ankara Üniversitesi Mülkiye İşletme Topluluğu Denetim Kulübü</i> <i>Zehra Koç</i> <i>Bilkent Üniversitesi Denetim ve Danışmanlık Kulübü</i>	
Gelecek Zirvesi Bayrağının Devir Teslimi	154
KAPANIŞ BİLDİRİSİ	160
GELECEK ZİRVESİ 2021'İN ARDINDAN	164
MUHASEBE ÖĞRETİM ÜYELERİ BİLİM VE DAYANIŞMA VAKFI (MÖDAV)	170
TÜRKİYE İÇ DENETİM ENSTİTÜSÜ (TİDE)	171
TEŞEKKÜRLER	173
YAYINLARIMIZ	175

GELECEK ZİRVESİ 2021

TİDE GO
ÇEVİRİM İÇİ

1 EKİM 2021 CUMA

Zirve Program Yönetimi: İbrahim ÖZİŞİK, TİDE Yönetim Kurulu Üyesi

09:30 – 09:35 AÇILIŞ, SAYGI DURUŞU VE İSTİKLAL MARŞI

09:35 – 09:50 AÇILIŞ KONUŞMALARİ

Bülent YURDALAN, TİDE Yönetim Kurulu Başkanı

Prof. Dr. Nuran CÖMERT, MÖDAV Başkanı, Marmara Üniversitesi Öğr. Üyesi

09:50 – 11:45 SUNUMLAR

Afyon Kocatepe Üniversitesi Gelecek Araştırmaları Merkezi Tanıtımı

Prof. Dr. İ. Sedat BÜYÜKSAGIŞ, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi

Cumhuriyetin Kazanıldığı Topraklar – Afyonkarahisar

Prof. Dr. Ahmet ALTINTAŞ, Afyon Kocatepe Üniversitesi Tarih Bölümü

Geleceğin İçin Bir Hikayen Olsun

Ali Kamil UZUN, Meslek İnsanı, Sivil Toplum Gönüllüsü, Karikatürist

11:45 – 12:30 ‘GELECEKTE YAŞAM, GELECEKTE İŞ...’

Dr. Mustafa AYKUT, Fütüristler Derneği Başkanı

12:30 – 13:30 MÜZİK DİNLETİSİ: Kuvayı Milliye Destanı

Şef Rengim Gökmen

13:30 – 15:00 PANEL 1: GELECEĞİ TASARLAMAK

Moderatör: Prof. Dr. Melih ERDOĞAN, TİDE Denetim Kurulu Başkanı

Prof. Dr. İsmail Hakkı NAKİLCİOĞLU, Uşak Üniversitesi Rektör Yardımcısı

Gürcan BANGER, Yazar, İşletme Danışmanı, Eğitimci

15:00 – 15:15 ŞİİR DİNLETİSİ: Kocatepe’den Akdeniz’e...

15:15 – 16:45 PANEL 2: GELECEK SENSİN... İLERİ!

Moderatör: Murat YEŞİLDERE, Egon Zehnder International Danışmanlık, Danışman

Şeyda KAYHAN, Bandırma Onyediy Eylül Üniversitesi İç Denetim Topluluğu

Abdulvahap TOSUN, Marmara Üniversitesi Denetim Kulübü

Burcunur KIŞLACIKLI, Anadolu Üniversitesi Denetim Kulübü

Atakan ERDOĞAN, Ankara Üniversitesi Mülkiye İşletme Topluluğu Denetim Kulübü

Zehra KOÇ, Bilkent Üniversitesi Denetim ve Danışmanlık Kulübü

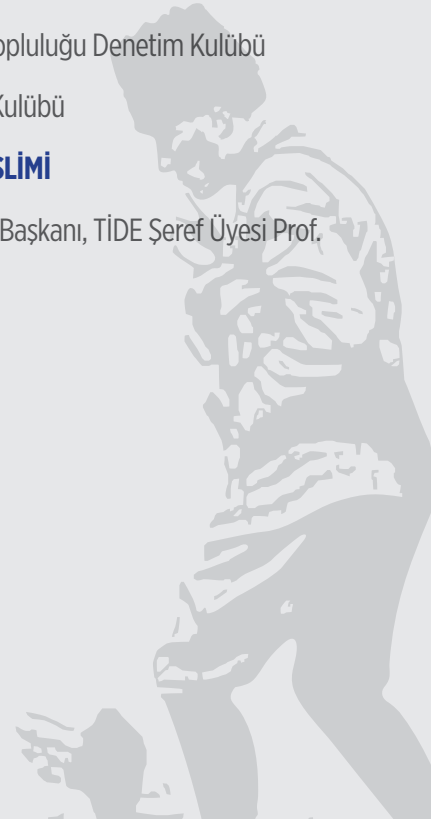
16:45 – 17:00 GELECEK ZİRVESİ BAYRAĞININ DEVİR TESLİMİ

MÖDAV Kurucu Mütavelli Heyeti Üyesi ve İstanbul Şubesi Başkanı, TİDE Şeref Üyesi Prof.

Dr. Ömer Lalik’in sunumu ile

17:00 – 17:10 KAPANIŞ BİLDİRİSİ

İbrahim ÖZİŞİK, TİDE Yönetim Kurulu Üyesi

SUNUŞ

Çeyrek asrı geride bırakıp, gelecek çeyrek asrın ilk yılını tamamlayan ve dün olduğu gibi yarın da geleceğe ortak olmak amacıyla değer yaratan Enstitümüz, olumsuz şartlara rağmen yeni öyküler yazmaya devam ediyor.

Bütün dünyayı etkisi altına alan pandeminin üzerinden neredeyse iki yıl geçti. Bu süreçte değişen iş ve normal yaşamlarımıza adapte olmaya ve değişen koşullara göre tavır almaya başladık. Bu süreci yönetmek ve eski alışkanlıkların üstesinden gelmek ve devam eden pandemi sürecinde belirsizlik içeren değişimi yönetmek için etkili iletişim yapmanın ve bu ortamı yaratmanın önemi daha da arttı.

Gönül isterdi ki, yine hep beraber yan yana olalım. Birbirimizin gözlerinde, yaşadığımız anın heyecanını duyalım.

Bir süre daha yan yana gelmeyi erteleyeceğiz ama coşkunluğumuzu, sevincimizi, yüreğimizin en güzel yerinde taşıyamaya devam edeceğiz. Yeni koşullara adapte olarak ve alışkanlıklarımızı değiştirerek, yeni çözümler üretmek, yeni mecralarda yeniden ve her zaman yol almaya devam edeceğiz.

Tüm dünyanın yaşadığı bu süreç zorlu da geçse, hepimiz bu süreçten çok da etkilensek, Enstitü olarak hedeflerimizden, etkinliklerimizi gerçekleştirilmekten, yan yana gelemesek de coşkunluğumuzu birlikte yaşamaktan geri durmadık.

Biliyoruz ki yüreği birlikte atan, aynı geleceğe umutla bakan, geleceğe birlikte yürüyeceğimiz üyelerimiz, paydaşlarımız, gönüldaşlarımız, yol arkadaşlarımız var. Hayalleri gerçek yapmak için bir araya gelerek, gururla hatırlayacağımız çalışmalara imza atıyoruz.

Gelecek Zirvesi 2021'nin ev sahibi Afyon Kocatepe Üniversitesi oldu

Türkiye İç Denetim Enstitüsü Gelecek Okulu'nun bir etkinliği olarak hayata geçirdiğimiz, Gelecek Zirvesi'nin dördüncüsünü, bu koşullarda, pandemi kısıtlarının devam ettiği bir ortamda, çevrim içi olarak gerçekleştirdik.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü ve Muhasebe Öğretim Üyeleri Bilim ve Dayanışma Vakfı iş birliğinin yanı sıra Afyon Kocatepe Üniversitesi'nin destekleriyle gerçekleşen Zirve'nin bu yılki teması; "Gelecek Sensin... İleri!" oldu.

İki yılda bir düzenlenen Gelecek Zirvesi, ilhamını 'Ulusal Bağımsızlık' destanımızdan alıyor. Bu sebeple, Gelecek Zirvemizin ilki 2015 yılında, Çanakkale destanımızın 100. yılı olması vesilesiyle Çanakkale'de, Onsekiz Mart Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleştirdik. 2017 yılında da, bir ulusun kaderinin belirlendiği ve Sakarya Nehri'nin doğusunda yaşanan Sakarya Meydan Muharebesi'nin yani Kurtuluş Savaşı'nın dönüm noktası denilen savaşın yapıldığı Sakarya'da, Sakarya Üniversitemizin ev sahipliğinde düzenledik. Mustafa Kemal ve arkadaşlarının 19 Mayıs 1919 günü Samsun'a çıkışının 100. yılında, Samsun'da Ondokuz Mayıs Üniversitesi (OMÜ)'nin ev sahipliğinde üçüncü Zirvemizi büyük bir coşkuyla kutladık.

Mustafa Kemal ve arkadaşlarının 19 Mayıs 1919 günü Samsun'a çıkışının 100. yılında, bizler de Mustafa Kemal ve arkadaşlarının rotasını, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'nın tahsis ettiği TCG BAYRAKTAR (L-402) Milli Amfibi Tank Çıkarma Gemisi ile takip ederek, üç günde Samsun'a geldik. Türkiye'nin farklı şehirlerindeki üniversitelerimizden 100 öğrencimizle birlikte, Milli Savunma Üniversitesi Deniz Harp Okulu öğrencileri, akademisyenler, iş ve meslek insanları olarak yolculuğa Tuzla'dan başladık. 23 Nisan tarihinde başlayıp, iki gece üç gün yani gemide geçirilen yaklaşık 40 saatin ardından, 25 Nisan 2019 tarihinde Samsun Tütün İskelesi'ne çıktık. TCG BAYRAKTAR (L-402) gemisiyle yaptığımız bu muhteşem yolculuk, hafızalarımızda, anılarımızda unutulmaz izler bıraktı. Aynı zamanda Enstitümüz için de önemli kilometre taşlarından biri oldu.

2021 yılında da Zirvemizi, Anadolu'nun ve Türk ulusunun kurtuluşunu sağlayan Büyük Taarruz'un başladığı topraklarda Afyonkarahisar'da düzenlemeyi planlıyorduk. Pandemi kısıtlarının devam etmesi nedeniyle, Afyonkarahisar'a gidemedik ama etkinliğimizi çevrim içi olarak düzenleyerek bir araya geldik.

Zirve'de, ülkemizin ve mesleğimizin geleceği olan üniversite öğrencilerimiz, onları geleceğe hazırlayan çeşitli üniversitelerde görevli akademisyenlerimizle birlikte paydaşlarımız, değerli konuşmacılarımız ve mesleğin profesyonelleriyle birlikte olduk.

“Gelecek Sensin... İleri!”

Cumhuriyet'in kazanılmış olduğu topraklar Afyonkarahisar ve Milli Mücadele'nin mihenk taşlarından biri olan Kocatepe'nin ismini alan Afyon Kocatepe Üniversitesi (AKÜ)'nin destekleriyle gerçekleşen Zirve'de, AKÜ Öğretim Üyesi Prof. Dr. İ. Sedat Büyüksağış Afyon Kocatepe Üniversitesi Gelecek Araştırmaları Merkezi'ni tanıtarak, AKÜ'nün fütürizm çalışmalarından bahsetti. Büyüksağış, insanlıktan ve gelecekte sorumlu olduklarını ifade ederek, insanlığın gelecekte neye evrileceğiyle ilgili fikirler yürütmeye çalıştıklarını belirtti. Daha sonra söz alan AKÜ Tarih Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ahmet Altıntaş, 'Cumhuriyetin Kazanıldığı Topraklar - Afyonkarahisar' başlıklı sunumuyla, Afyonkarahisar'ın tarihteki yerine ve önemine dikkat çekti. Fütüristler Derneği Başkanı Dr. Mustafa Aykut, 'Gelecekte Yaşam Gelecekte İş' başlıklı sunumunda, olumlu gelecekte ve olumlu geleceği kurmak için de fütürizmden faydalandığını ifade etti. Aykut, bunun için de tek başına değil birlikte hareket edilerek, kendimiz, çevremiz, toplum, insanlık için olumlu geleceğin ortaya konulacağını vurguladı.

'Geleceği Tasarlamak' başlıklı panelin moderatörlüğünü TİDE Denetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Melih Erdoğan yaptı. Panele, Uşak Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. İsmail Hakkı Nakilcioğlu ile Yazar, İşletme Da-

nişmanı, Eğitimci Gürcan Banger katıldı. Panelde, bilimdeki, teknolojiadaki ilerlemelerin, gelecek öngörülerini daha uzun vadeli daha doğru ve tutarlı yapmaya imkan verdiğinden söz edilirken, gençlerin yakın gelecekte kendilerini bekleyen dünyayı daha iyi tanımaları sorunlara daha rasyonel yaklaşabilmeleri ve sorunları farklı perspektiflerden düşünmeleri ve tartışmaları için de bir gelecek tasarımı yapmalarının önemli olduğu aktarıldı.

Üniversitelerimizin Denetim Topluluğu kulüplerinin birlikte hazırladıkları "Kocatepe'den Akdeniz'e..." şiir dinletisi etkinliğe ayrı bir renk kattı. Şiirleri Bandırma 17 Eylül Üniversitesi'nden Nesli Oyanık, Baha Köse, Merve Demir, Mertay Avcu, Samet Mercimek, Bilkent Üniversitesi'nden Aybike Uludağ, Zehra Koç, Arda Kavacık, Anadolu Üniversitesi'nden Görkem Yılmaz, Burcunur Kışlacıklı, Mustafa Karabulut, Marmara Üniversitesi'nden İlayda Özdemir, Beste Korkmaz, Furkan Berk Koçoğlu, Elif Kardelen Açar, Ankara Üniversitesi'nden Baran Can Yerlitaş okudu. Nazım Hikmet Ran'ın Kadınlarımız adlı şiiriyle başlayan öğrenciler daha sonra yine Nazım Hikmet Ran'ın Kurtuluş Savaşı Destanı'ndan bir bölümü okudular.

'Gelecek Sensin... İleri!' başlıklı panele, Bandırma Onyediy Eylül Üniversitesi İç Denetim Topluluğu'ndan Şeyda Kayhan, Marmara Üniversitesi Denetim Kulübü'nden Abdulvahap Tosun, Anadolu Üniversitesi Denetim Kulübü'nden Burcunur Kışlacıklı, Ankara Üniversitesi Mülkiye İşletme Topluluğu Denetim Kulübü'nden Atakan Erdoğan ve Bilkent Üniversitesi Denetim ve Danışmanlık Kulübü'nden Zehra Koç bir araya geldiler. Egon Zehnder International Danışmanlık, Danışman Murat Yeşildere'nin moderatörlüğünü yaptığı panelde, panelistlerin hayalleri, bu hayallere giden yollar ve engelleri konuşuldu. Yeşildere panelde konuşulanlar çerçevesinde; "Günümüz şartlarında bizi çevreleyen ne kadar olumsuz şart, ne kadar bizi aşağıya çeken kesimler olursa olsun, hem görevimiz hem yapmamız gerekenin hayallerin peşinden koşmak olmalı." dedi. Yeşildere; "Günümüz şartlarının değil, kendimizin bizi durdurduğunu unutmayalım!" diyerek sözlerini tamamladı.

Enstitümüz gücünü köklerinden alıyor

Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Savaşı'nın kazanılmasının üzerinden yaklaşık 100 yıl geçti. Kadınıyla, erkeğiyle, yaşlısıyla, çocuğuyla, Milli Mücadele'ye katılan atalarımız, dişiyle, tırnağıyla, canıyla zafere ulaştılar. Hiçbir zaman göremeyecekleri geleceği, göremeyecekleri çocukları ve torunları için bu ülkeyi gelecek nesillere emanet ettiler.

Her dönemde, her kuşağın bu emanete sahip çıkarak, omuzlarındaki sorumluluğu yüreklerinde hissetmeleri önemli. Çünkü bu da bizim geleceğe olan sorumluluğumuz. Nasıl bir gelecek kurmak istiyorsak, o geleceğin kendi ellerimizde olduğunu unutmayalım.

Enstitümüz de gücünü köklerinden alıyor. Geçmişine hatta ülkenin geçmişine sahip çıkarak, bu sahip çıkmaya toplumu da katarak önemli değer yaratıyor. Bunu da nesilden nesile aktararak, geçmişini bilmenin önemini her zaman vurguluyor.

Kuruluşundan bu yana oluşturduğumuz ortak akılla olumsuzlukların üstesinden, çözüm odaklı düşünerek geldik. Aklimızın zekatını vererek, ortak bir gelecek kurduk. Bizi Mevlana'nın dediği gibi iki şey çok iyi anlatıyor: "Hiçbir şeyin yokken gösterdiğin sabır, her şeyin varken sergilediğin tavır."

Bir diğer önemli değerimizse, yarının her zaman dünden büyük olduğunu bilerek hareket etmemiz. Geleceğe dokunarak, bir adım önde olarak, yeni neslin yeni ihtiyaçlarına hızlı ve anında karar alarak, yeni hedefler ve stratejiler oluşturmanın önemine her zaman inandık. Değişen ve dijitalleşen dünyada yaşayan, yaşayacak olan ve dünyayı yeniden şekillendirecek bir geleceğimiz var. Bu yeni nesil mesleğimizi devam ettirecek, Enstitümüzün bir parçası olacak. Şekillenen yenedünyaya adapte olmak, sağlam bir gelecek inşa etmekle mümkün.

Hayallerini gerçeğe dönüştüren önemli bir sivil toplum kuruluşu olduk. Tüm olumsuzluklara ya da olumsuz koşullara rağmen hayallerin peşinden giderek, zoru başarmanın, üstesinden gelmenin mutluluğunu yaşadık.

Ülkemizi, çevremizi, doğamızı koruyacak, güzelleştirecek çalışmaların

ve faaliyetlerin içinde olarak, önemli adımlar attık. Sadece mesleğimize değil, topluma da hizmet eden, ülkeye değer katacak önemli çalışmalar gerçekleştirdik. Yarattığımız değerler, gelecek nesillere aktardığımız ilkeler, özveriyle, fedakarlıkla, ortak akılla ürettiğimiz ve ortaya koyduğumuz çalışmalar bizlere geleceğin güvencesini sağlıyor. Aynı inanç ve coşkuyla geleceğimizi de kuracağımızı, nesilden nesile aktaracağımız değerlerle, ülkemize değer katacak bir sivil toplum örgütünün ötesinde hizmetler sunacağımıza inancım tam.

Zirve, TİDE Akademik İlişkiler Komitesi, MÖDAV ve Afyon Kocatepe Üniversitesi iş birliğiyle gerçekleştirildi. Ayrıca, Afyonkarahisar Belediyesi, Afyonkarahisar Ticaret ve Sanayi Odası, Afyon Eğitim Vakfı, Fütüristler Derneği ve İç Denetim Dergisi tarafından desteklendi. Tüm kuruluşlara bizleri destekleri için gönülden teşekkür ediyoruz. Afyon Kocatepe Üniversitesi'nin değerli öğretim üyelerine, Prof. Dr. İ. Sedat Sağış'e, Prof. Dr. Ahmet Altıntaş'a, Zirve'ye katkıda bulunan konuşmacı ve panelistlere, bilgilerini ve deneyimlerini paylaştıkları ve bizleri ufuk açıcı bilgileriyle aydınlattıkları için teşekkürlerimizi ve şükranlarımızı sunuyoruz.

Ayrıca Zirve'nin başarıyla gerçekleşmesinde desteklerini esirgemeyen TİDE ve MÖDAV'ın Yönetim Kurulu Başkanları ve Üyelerine, özverili ve gönüllü emek veren Bilim Kurulumuza, Organizasyon ve Düzenleme Komitemize, Akademik İlişkiler ve Kurumsal İletişim Komitelerimize, Denetim Kulüplerimize, TİDE Ofis çalışanlarına, ilgi ve katılım gösteren bilim, iş ve meslek insanlarına, katkı ve destek veren tüm paydaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Birlikte gerçekleştirdiğimiz Gelecek Zirvesi'nin ülkemiz için, geleceğimiz ve mesleğimiz için hayırlı olmasını diliyorum, sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

Sevgi ve Saygılarımla,

Ali Kamil UZUN

Türkiye İç Denetim Enstitüsü

Kurucu ve Onursal Başkanı

Akademik İlişkiler Komitesi Başkanı

AÇILIŞ KONUŞMALARI

“Gelecek sensin... İleri!”

*İbrahim Özışık
Türkiye İç Denetim Enstitüsü
Yönetim Kurulu Üyesi*

Değerli katılımlar,

Türkiye İç Denetim Enstitüsü (TİDE) olarak Gelecek Zirvesi 2021'i, Muhasebe Öğretim Üyeleri Bilim ve Dayanışma Vakfı (MÖDAV) iş birliğiyle, Cumhuriyetimizin kurucusu Başkomutan Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Büyük Taarruz'u başlattığı Afyonkarahisar'da Afyon Kocatepe Üniversitesi (AKÜ) ev sahipliğinde yapmayı planlıyorduk ve çalışmalara başladık. Ancak pandemi koşullarının ağırlaşması sebebiyle 'Gelecek sensin... İleri!' temalı Gelecek Zirve'mizi, çevrim içi olarak gerçekleştiriyoruz.

Sizleri önce özgürlüğümüzü borçlu olduğumuz büyüklerimiz için Kocatepe'ye çelenk koymaya, bir dakikalık saygı duruşu ve ardından İstiklal Marşı'mızı okumaya davet ediyorum. Daha sonra açılış konuşmalarıyla Zirve'miz devam edecek.

“Zirve'mizi TİDE - MÖDAV iş birliği, Afyon Kocatepe Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleştiriyoruz”

*Bülent Yurdalan
Türkiye İç Denetim Enstitüsü
Yönetim Kurulu Başkanı*

Saygıdeğer hocalarım, sevgili öğrenciler, değerli meslek ailem;

TİDE - MÖDAV iş birliği, Afyon Kocatepe Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleştirdiğimiz, Gelecek Zirvesi etkinliğimize hoş geldiniz. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İçinde bulunduğumuz pandemi koşulları nedeniyle etkinliğimizi, çevrim içi düzenlemek zorunda kaldık. Sizleri fiziki ortamda ağırlamayı, sizlerle Afyon'da buluşmayı, Afyon'un tarihsel dokusunu yerinde görmeyi, öğrenmeyi, Zirve'mizi Afyon Kocatepe Üniversitesi'nde düzenlemeyi çok arzu ediyorduk. Bu etkinlik kapsamında bir sanayi kuruluşumuzu ziyaret etmek ve Frig Vadisi'ni de sizlere tanıtmayı planlıyorduk.

Gelecek Zirvesi etkinliklerimiz, ülkemizin varoluş mücadelesiniz izlerini ve izlediği yolu takip etmek, tarihsel bilgiyi gençlerimizle paylaşmak adına planlandı. Bu vesileyle, Zirve'nin fikir babası, Onursal Başkanımız Ali Kamil Uzun'a huzurlarınızda içtenlikle teşekkür etmek isterim.

Esareti kabul etmeyen, umudunu yitirmeyen özellikle halkına, gençlerine güvenen ve en namüsaıt şartlarda, ülkeyi bağımsızlığa, modern, çağdaş ülkeler seviyesine, Cumhuriyet'e taşıyan Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ü bu büyük eserini, bu etkinliğimizde aktarmak, anlatmayı arzu ediyoruz.

2015 yılında ilk Gelecek Zirvesi etkinliğimizi, Çanakkale 18 Mart Üniversitemizin ev sahipliğinde “Gelecek için Değerlerimizi Bilmek” temasıyla gerçekleştirdik. İkinci etkinliğimizi, 2017 yılında, “Geleceği Hisset, Kendini Fark Et, Harekete Geç!” temasıyla Sakarya Üniversitemizin ev sahipliğinde düzenledik. Üçüncü Gelecek Zirve’miz sıra dışıydı. T.C. Deniz Kuvvetleri Komutanlığı’nın bizlere tahsis ettiği TC Bayraktar Tank Çıkarma gemisiyle, Denetim Kulüplerimizin öğrencileriyle birlikte Harbiyeli öğrencilerimiz, akademisyenlerimiz ve diğer katılımcılarla İstanbul’dan yola çıkarak, Samsun’a ulaştık. Samsun 19 Mayıs Üniversitemizin ev sahipliğinde, “Güneş Ufuktan Gelecek Umuttan Doğar” temasıyla etkinliğimizi gerçekleştirdik. Bugün sizlerle dördüncü etkinliğimizi düzenliyoruz. Afyon Kocatepe Anıtı’na çelengimiz konuldu. Büyük Önder Atatürk’e minnet, şükran duygularımı sunmak üzere Kocatepe’de bulunmayı çok arzu ederdim.

“Gelecek sensin... İleri!” temalı etkinliğimize emeği geçen, destek olan saygıdeğer öğretim üyelerine, TİDE Akademik İlişkiler Komitesi (TİDE AİK)’nin değerli üyelerine, gün içi program akışında izleyeceğimiz muhteşem Kocatepe Destanı için sevgili öğrencilere, her zaman olduğu gibi kusursuz organizasyon hazırlayan TİDE ofis çalışanlarına içtenlikle teşekkür ediyorum.

2023 yılında Ankara Üniversitemizin ev sahipliğinde gerçekleştireceğiz ve Cumhuriyetimizin 100. yılını kutlayacağımız etkinliğimizde buluşmak dileğiyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

“Bu zirvede insanoğlunun binlerce yıllık geçmişinin birikimleriyle geleceği konuşacağız”

*Prof. Dr. Nuran Cömert
Muhasebe Öğretim Üyeleri Bilim ve
Dayanışma Vakfı
Yönetim Kurulu Başkanı*

Değerli Katılımcılar,

Sizleri muhasebe akademisyenlerinin mesleki dayanışma kuruluşu olan MÖDAV adına sevgiyle ve saygıyla selamlıyorum. MÖDAV - TİDE ve Afyon Kocatepe Üniversitesi’nin iş birliğiyle düzenlenen Gelecek Zirvesi 2021’e hepiniz hoş geldiniz.

Ülkemizde iç denetim mesleğinin uluslararası kalite ölçütlerinde gelişimini sağlamak amacıyla 19 Eylül 1995 tarihinde kurulmuş olan Türkiye İç Denetim Enstitüsü hem iç denetçilerin mesleki yetkinliklerinin sürekli artırılması hem de ekonominin yapı taşı olan kuruluşlarda, kurumsal sürdürülebilir yönetim kalitesinin yükseltilmesi için faaliyetlerde bulunmaktadır.

İç denetçiliğin akademik temelleri sağlam bir meslek olması gerektiğinin bilincinde olan TİDE, bu mesleği maksimum toplumsal fayda odaklı bir geleceğe taşımak için her biri ayrı önemde olan paydaşlarını, birlikte işleyen çok değerli bir bütün olarak görmekte ve kurumsal yapısını bu temel üzerine inşa etmektedir.

Bu anlayışa binaen, TİDE bünyesinde oluşturulan ve MÖDAV üyelerinin de içinde görev aldığı Akademik İlişkiler Komitesi, akademik dünyayla iş birliği içinde bir yandan üniversitelerde, iç denetim mesleğiyle ilgili bilgi ve becerileri artıracak eğitim programları geliştirmekte diğer yandan iç

denetimin, kariyer mesleği ve araştırma alanı olarak tercih edilmesini teşvik için çeşitli projeler üretmektedir.

Muhasebe Öğretim Üyeleri Bilim ve Dayanışma Vakfı (MÖDAV) ise belki tevafuk 1995 yılının sonbaharında TİDE'nin kuruluşu ile hemen hemen aynı tarihlerde, 17 fedakar öğretim üyesinin kendi ceplerinden yatırdıkları o zamanın parasıyla 500 Milyon TL sermayeyle kuruldu.

Türkiye'deki bütün muhasebe akademisyenlerini doğal üyesi kabul eden MÖDAV, 26 yıldır toplumsal fayda odaklı bir anlayışla muhasebe biliminin ve mesleğinin geliştirilmesi, özellikle genç akademisyenlerin ve muhasebe araştırmalarının kalitesinin yükseltilmesi için önemli faaliyetler gerçekleştiriyor.

- Alanının en nitelikli dergisi olarak kabul gören Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi,
- 18 yıldır başarılı bir şekilde gerçekleştirilen Uluslararası Muhasebe Konferansı,
- Türkiye'nin dört bir yanındaki üniversitelerde düzenlenen geleneksel paneller,
- Muhasebe teorisinin tartışıldığı, Muhasebe Düşünce Kampı ve
- Geleneksel muhasebe çalıştaylarıyla MÖDAV, bir kuruluş kamu kaynağı kullanmadan muhasebe bilimine hizmet ediyor.

MÖDAV ve TİDE, ülkemizde kendi alanlarında öncü bu iki sivil mesleki kuruluş, ilerici bir görüş ve anlayışla 25 Şubat 2010 tarihinde bir araya gelerek akademik iş birliği protokolü imzaladılar ve o tarihten itibaren de önemli faaliyetlere imza attılar.

Muhasebecilerin önemli bir kariyer alanı olan denetimin, günümüzde daha da artan değeri, esasen bu iş birliğinin ne kadar isabetli olduğunu da ortaya koyuyor.

İçinde bulunduğumuz koşullarda, teknolojinin hızlı gelişimi, küresel ekonomik ilişkiler, rekabet ve pandeminin de etkisiyle işletmeler üzerinde artan baskı ve hızlı dönüşler, iş yapış şekilleriyle birlikte hem muhasebeyi hem de denetimi önemli ölçüde etkiledi. Şüphesiz gerek muhasebedeki gerek denetimdeki değişimin tek katalizörü elbette bu değil.

Bu zirvede insanoğlunun binlerce yıllık geçmişinin birikimleriyle geleceği konuşacağız. Muhasebenin ve denetimin geleceği de belki bu kapsamda irdelenecek. Ama benim 40 yıllık gördüklerimden ve öğrendiklerimden kanaatim odur ki, muhasebe back ofislerdeki sayısal işlerden risk yönetimi ve kontroller dahil denetim, sürdürülebilirlik, stratejik yönetim, performans yönetimi gibi çok önemli danışmanlık hizmetlerine kadar geniş bir alanda varlığını sürdürmeye devam edecek.

Diğer yandan yoksulluk, iklim değişikliği ve çatışmalar, büyük bir tehdit olarak yanı başımızda duruyor. Unutmayalım, pandemi bir yana bu yaz neler yaşadık, neler... Yangınlar, seller, kasırgalar, kuraklık, depremden çok daha yıkıcı olmaya başladı. Sera gazı karbonmonoksit virüsten daha öldürücü. Esasen mesleki olarak, bizi derinden etkileyen ve sorumluluklarımızın kapsamını genişleten önemli bir değişim yaşıyoruz. Bizlerin de kurumsal ve bireysel olarak gelecek nesiller için yaşamı sürdürülebilir biçimde iyileştirmek amacıyla bugünden doğru tercihleri yapma, ortaklık ve pragmatizm ruhuyla yürüyecek kurumsal sürdürülebilirlik hedefleri benimsemeye ödevimiz var.

Konuya bir de bu açıdan baktığımızda, muhasebe ve denetim özellikle iç denetim, sürdürülebilirlik bilgilerinin belirlenmesi ve ölçülmesi, mevcut finansal bilgilere bağlanması için süreçlerin, sistemlerin ve kontrollerin oluşturulmasında kilit bir rol oynuyor. Bunun başarılabilmesi temelinde, cüzdanimızla vicdanımız arasında kaldığımız bu değişimin en akıllı ve ahlaklı öncüsü, mesleğin en önemli kaynağı olan öğrencileri, aynı bağlamda araştırmacıları yetiştiren muhasebe akademisyenleridir.

YÖK'ün istatistiki bilgilerine göre muhasebe finans akademisyenlerinin sayısı 800'e yaklaşmıştır. Büyük şehirlerdeki üniversitelerin kadrosu sizleri

yanılması. Hemen hemen her üniversitede bulunan iktisat ve işletme vb. fakültelerde ağır ders yükü altında işini yapan muhasebe akademisyenleri, bürokrasinin bütün engellerine rağmen, kıt kaynaklarla hem kendilerini hızla ve nitelikli değişime uyarlamak hem de öğrencileri ve araştırmacıları yetiştirmek için uğraşmaktalar.

Dış dünyanın az evvel vurguladığım dinamiklerini fark eden MÖDAV ve TİDE, bireysel ve veya birlikte kendi camiasının gelişimine katkıda bulunduğu gibi iş dünyasına da fayda yaratan pek çok önemli faaliyet gerçekleştirmektedir. “Gelecek Zirvesi” de böyle bir yüksek düşüncenin ürünüdür. Özellikle en büyük zenginliğimiz olan öğrencilerimize yönelik olan bu zirve, kariyer yolunda onlara yeni ufuklar açacak, en önemli bileşen olan katılımcı öğrencilerimiz, kendileri ve etkileşimde buldukları toplumun diğer bireyleri için fark yaratacaklardır.

Ünlü tarihçi yazar, Yuval Noah Harari'nin dediği gibi teknoloji sayesinde organizmaların, şifresini çözdüğümüz algoritmalarından oluştuğunu artık biliyoruz. Dolayısıyla veri ve bilişim gücüyle bizi bizden daha iyi tanıyan bu ürkütücü dünyada, doğal evrim süreçlerini akıllı tasarıma aktarma görevi üstlenen bilimin gücüne inanarak, en büyük zenginliğimiz olan gençliğimizi iyi yetiştirmek ve yüksek tarih bilinci ve ileri görüşüyle onlara, özgür ve aydınlık bir geleceğin kapısını açan Mustafa Kemal Atatürk'ün izinde, en donanımlı şekilde eğitmek mecburiyetindeyiz.

Sözlerime son vermeden önce içinde bulunduğumuz koşullarda emekle bu etkinliği düzenleyen düzenleme kurulunun bütün üyelerine, şükranlarımı sunuyor, sağlıkla ve mutlulukla, başarılı geçecek bir Zirve diliyorum.

SUNUMLAR

**Afyon Kocatepe Üniversitesi
Gelecek Araştırmaları Merkezi**

Tanıtımı

*Prof. Dr. İ. Sedat Büyüksağış
Afyon Kocatepe Üniversitesi (AKÜ),
Mühendislik Fakültesi
AKÜ Gelecek Araştırmaları - Stratejileri
Geliştirme Uygulama ve
Araştırma Merkezi (GAM) Müdürü*

Değerli katılımcılar ve çok değerli öğrenci arkadaşlarım,

Sizleri Cumhuriyet'in kazanılmış olduğu topraklar Afyonkarahisar'dan ve Milli Mücadelemizin mihenk taşlarından biri olan Kocatepe'nin ismini alan Afyon Kocatepe Üniversitesi'nden sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Bizler Afyon Kocatepe Üniversitesi Gelecek Araştırmaları Merkezi olarak, TİDE ile birlikte Gelecek Zirvesi etkinliğini yapabilmek için elimizden gelen tüm çabayı sarf ederek, yüz yüze bir etkinlik gerçekleştirmeyi ve Kocatepe'ye çıkararak, anıta çelenk koyma etkinliğimizi gerçekleştirmek istiyorduk. Pandeminin ağır koşulları nedeniyle bugün bu etkinliğimizi çevrim içi olarak düzenliyoruz. Gelecekte sizlerle Afyonkarahisar'da ve Kocatepe'de bir araya gelmek ve oradaki tarihi dokuyu ve Milli Mücadele ruhunu sizlerle paylaşmayı arzu ediyoruz. Gazi Mustafa Kemal Atatürk; "Geçmişini bilmeyen, geleceğine yön veremez." diyor.

Konuşmamda, sizlerle üniversitemizin Gelecek Araştırmaları Merkezi ve fütürizmle ilgili bazı bilgileri paylaşmak istiyorum. Öncelikle fütürizm ne anlama geliyor? Fütürizm ya da gelecekkilik nedir?

Fütürizm; gelecek bilimi/araştırmaları anlamına geliyor. Fütüroloji dediğimizde, gelecek bilimi/araştırmaları olarak adlandırabiliyoruz çünkü bu artık bir bilim dalı haline geldi ve bazı üniversitelerde ana bilim dalı olarak

eğitim veriliyor veya bizim gibi bazı araştırma merkezlerinde bununla ilgili araştırmalar yürütülüyor.

Fütürizm, geçmişteki ve bugünkü ekonomik, teknolojik ve sosyal eğitimlerden yola çıkarak, gelecekte ne gibi akımlara yol açacağı, orta vadeden uzun vadeye kadar gelecekte bunların yansımalarını araştırmaya çalışan bir bilim dalıdır. Bilimde, teknolojiye ve toplumda şu an için geçerli olan şartları ve eğilimleri kullanarak, potansiyel gelişmeler üzerinde çalışmak veya gelişmeleri tahmin etmek olarak da tanımlanabilir.

Fütüristler olarak kesinlikle şunu anlatmak istiyoruz. Biz ne vahiy yayma ne fal bakma ne de gaipten bir şeyi ortaya koymaya çalışmıyoruz. Bizler bilimsel temellerin üzerinde gelecekte nelerin olabileceğini, geçmişteki bilgi birikimi ve bugünkü teknolojik bilgilerle bir projeksiyon yaparak, gelecek üzerine bazı tahminler ve uzun ve orta vadede olumlu gelecek oluşturmaya çalışıyoruz.

İtalyan şair, oyun yazarı, romancı Filippo Tommaso Marinetti, 1907 yılında yani 20. yüzyılın başında, Le Figaro Gazetesi'nde yayınladığı manifestoyla yeni bir sanat akımının, fütürizmin (gelecekçilik) kurucusu oldu. Geçmişte olan ne varsa onları reddeden ve yerine teknolojiyi, hareketi ve dinamizmi getirmeyi savunan bir felsefi akımdı. Ancak 21. yüzyıl fütürizm felsefesindeyse, özellikle ilk çıkış noktasından daha ilerde ve geçmişte reddeden değil geçmişteki bilgi birikimiyle birlikte geleceği tahmin etmeye çalışan bir akım olarak karşımızda görmekteyiz.

Henry Ford'un bir sözünü paylaşmak istiyorum: *"Eğer gelecek hakkında düşünmezseniz, asla bir geleceğiniz olmaz."*

Oluşmuş bir gelecek vardır ve biz ona gider ya da onu tahmin ederiz şeklinde yaygın ve dar kapsamlı gelecek hakkında yanlış bir algı vardır. Fütüristler onu tahmin edilen bir kavram olarak değil onu daha iyi bir olumlu gelecek yaratabileceği şekle nasıl getirebileceğini düşünen, onunla ilgili bilimsel çalışmalar yapan kişilerdir. Genelde fütüristler multidisipliner yaklaşımla uzgörülüyor yani uzak, uzmanlıkla, uzlaşmacı olarak, yenilikçi, stratejik ve sürdürülebilir öneriler geliştirirler.

Fütürist kimdir?

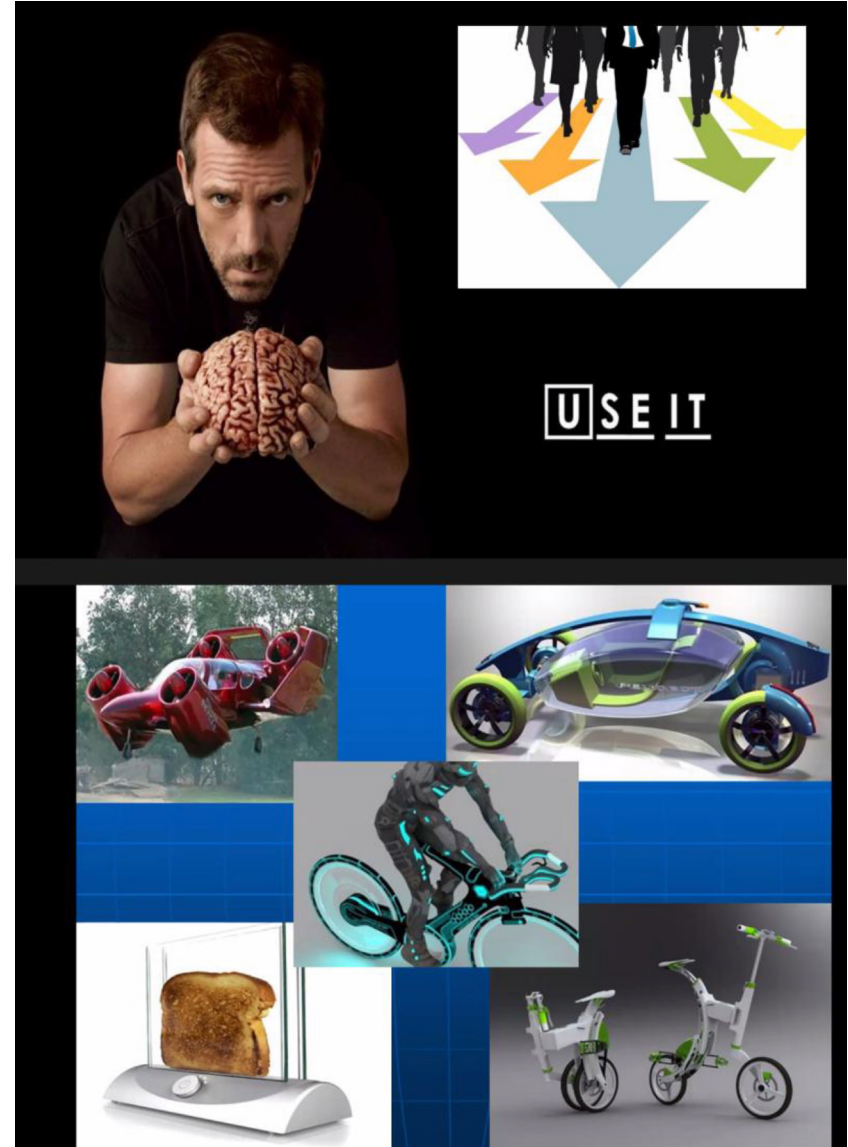
- Kendisi ve tüm insanlık için olumlu, ilerici, yenilikçi vizyon geliştiren,
- Kişi, kurum ve toplumların yararlı, etkin yol haritası oluşturmalarına yardımcı olan,
- İnsanıktan sorumlu olduğunu bilen,
- Geleceğin seyircisi değil tasarımcısı olması gerektiğinin farkında olan,
- Çağdaşlık sözcüğünün bugünü yaşamakla sınırlı olmadığını gösteren ve davranışlarında bunu yansıtan,
- Geleceği uzgören,
- Dünyayı kendine, kendini dünyaya ait hissededen,
- Geniş kitleleri fütürizm yaklaşımıyla bu bilinç etrafında toplamanın önderlerinden olan bireylerdir.

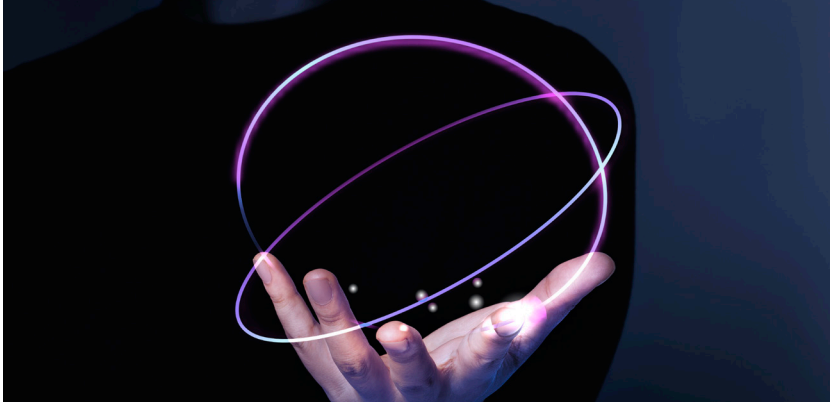
Yine bir söz paylaşmak istiyorum: *“Geleceği tahmin etmenin en iyi yolu onu yaratmaktır.”*

Fütüristlerin yapmak istediği de sadece tahminde bulunmak değil onun olumlu bir gelecek olması için onu tasarlayan, alternatif bir gelecek olması için çalışan kişilerdir. Fütüristler basit anlatımla, gelecek senaryoları üzerinde düşünen ve geleceğe dair uzgörüde bulunan kişiler, “gelecekçiler” olarak tanımlanıyor. Fütürist olmak için özel eğitim almak gerekmiyor. Gelecek için bol bol senaryo yaratmak, hayaller kurmak, olumlu gelecek tasarımı yapmak, “fütürist” olmak için yetiyor.

Fütüristler toplumda daha ileri görüşlü olduğu için önde giden ve lider kişilerdir. Toplamları insanlığı daha ileriye nasıl götüreceğini düşünen ve aklını kullanan kişilerdir.

Sunumda göstermiş olduğum tasarım örnekleri, kısa sürede bu ürünlerin günlük hayatımızda kullanıldığını hepimiz şahit oluyoruz. Belki beş yıl önce tasarım olan nesnelere bugün endüstriyel olarak üretilmiş ve insanlığın yararına kullanılmış olarak görmekteyiz.

Dünyada fütürizm ne durumda?

Dünyadaki gelişime göre öngörülede bulunan fütüristler sadece teknolojik gelişmeleri değil toplum, güvenlik, terör, yargı, ekonomi, devlet, çevre, dünyanın geleceği, global ekonomi, iletişim, sağlık, iş dünyası, ülkeler, milletler ve şehirler hakkında tahminler yaparlar.

Fütürizm ile ilgili faaliyet gösteren en büyük kuruluş, World Future Society'dir. Her yıl düzenlediği konferanslarla, geleceğe dair öngörüler katılımcılar tarafından tartışılıp, yorumlanıyor.

Günlük yaşantımızda yeşil ve akıllı teknolojilerin olduğu akıllı yaşam ünitelerinin sıkça kullanıldığını ve oluşturulmaya başlanıldığını görüyoruz. Özellikle sanal ve artırılmış gerçeklik adı verilen teknolojiler günlük yaşamımıza da girdi. Bununla ilgili teknolojiler de gelişmeye başladı. Şu an kontakt lensler gibi akıllı lensler bundan sonra büyük olasılıkla ekranlara bağlı cihazların yerini alacağını görüyoruz. Cep telefonlarına, bilgisayar ekranlarına gerek kalmaksızın bir lensle gelecekte bunların fonksiyonlarının yerine getirilebileceğini düşünüyoruz.

Türkiye'de Fütürizm

Türkiye'de fütürizm hareketine baktığımızda, 2005 yılında Fütüristler Derneği, sosyal yaşamın ve iş yaşamının gelecekte nasıl şekilleneceğine

dair uzgörülerde bulunmak ve multidisipliner çalışmalar yapmak üzerine kuruluyor. Fütüristler Derneği, sosyal ve pozitif bilimciler açısından tüm disiplinlerin ve teknolojinin insanlığı ne kadar ve nasıl etkileyeceği nelerin değişeceği ve dönüşeceğiyle ilgili görüşleri paylaşmak; iş yaşamı ve sosyal hayatı iyileştirmeye yönelik yöntemler geliştirmek üzere faaliyetlerde bulunuyor.

Fütüristler Derneği'nin temel amacı, geniş kitlelerle geleceğin kurum ve toplumlara ilişkin, olası, olanaklı ve tercih edilen gelecek senaryolarını ve bunları gerçekleştirmek için atılması gereken adımları inceleyen ilkeli ve bütünsel çalışmalar zinciri olduğunu anlatabilmektir.

Afyon Kocatepe Üniversitesi'nde Fütürizm Çalışmaları

İlk 2011 yılında Gelecek kavramı üzerine düşünen bir grup akademisyen arkadaş bir araya gelerek, Afyon Kocatepe Üniversitesi Gelecek Araştırmaları – Stratejileri Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi (GAM), Afyon Kocatepe Üniversitesi rektörlüğüne bağlı olarak, 29 Mart 2012 tarih ve 28242 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelikle kuruldu.

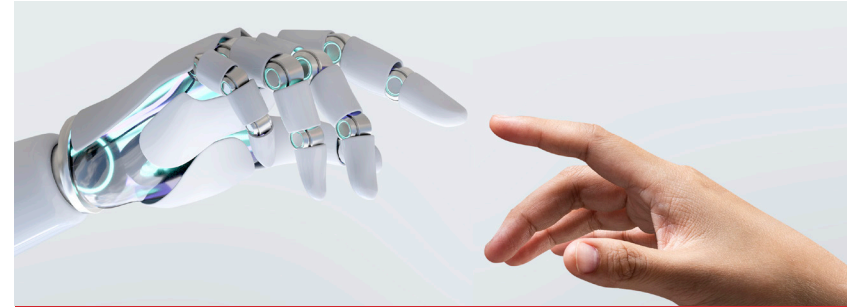
Misyonumuz, geleceçilik (fütürizm) felsefesinin bilimsel, teknolojik, sosyolojik, ekonomik vb. boyutlarının hem üniversitemizde hem ilimizde hem de ülkemizde anlaşılmasına ve geliştirilerek yayılmasında görev alıp, düzenlenecek seminer, sempozyum, kongre, konferanslar ve basılı görsel yayınlarla topluma ulaşmaya çalışmaktır.

Vizyonumuz, geleceçilik (fütürizm) felsefesinin daha iyi anlaşılacak, toplumumuzun ve insanlığın aydınlatılması, gelecekte bilimsel, teknolojik, sosyolojik, ekonomik vb. konuların neden olacağı fırsatların – tehditlerin öngörülmesi ve bunlara ilişkin politikaların oluşturulması, dünyadaki benzer amaçlı kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapmaktır.

Bu bağlamda, yılbaşında Fütüristler Derneği ile birlikte stratejik iş birliği protokolümüzü imzaladık. Biz geleceçilik kavramını üniversitemizde köklü olarak yerleştirdik. Merkezimizin amaçlarını genel olarak özetlemek gerekirse;

- Afyon Kocatepe Üniversitesi Gelecek Araştırmaları – Stratejileri Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi, öncelikle gelecekteki teknolojik, sosyal ve iş yaşamı ile sağlık ve pozitif bilimlerdeki bütün disiplinlerin ve teknolojinin insanlığı ne kadar etkileyeceği ve nasıl yön vereceğiyle ilgili olarak, görüşleri paylaşmak, yöntemlerin geliştirilmesini ve geleceğe yönelik çalışmaların kamuoyu tarafından anlaşılmasını sağlamak amacıyla taşır. Geleceği inceleyen veya planlayan kurumlar ve kişilerle Türkiye içinde ve dışında yabancı ülkeler ve uluslararası kurumlar arasında iş birliğine yönelik çabalarda bulunmak hedefini taşıyan merkez aynı zamanda yurt içindeki ilgili dernekler ve yurt dışındaki birliklerle iş birliği yapmayı hedefler.
- Gelecekteki sosyal ve iş yaşamıyla, sosyal ve pozitif bilimlerdeki bütün disiplinlerin ve teknolojinin insanlığı ne kadar etkileyeceği ve nasıl yön vereceğiyle ilgili olarak görüşleri paylaşmak,
- Geleceğin incelenmesi için yöntemlerin geliştirilmesini sağlamak,
- Geleceğe yönelik fikirler, öneriler alternatifler ve çeşitli senaryoları paylaşmak,
- Geleceğe yönelik çalışmaların kamuoyu tarafından anlaşılmasını sağlamak.

Merkezimizde müdür ve müdür yardımcısıyla birlikte toplamda yedi yönetim kurulu üyemiz bulunuyor. Merkezimizin müdürü olarak ben Prof. Dr. İ. Sedat Büyüksağış, müdür yardımcımız Dr. Öğretim Üyesi Mahmut Çınar ve beş yönetim kurulu üyemiz Prof. Dr. Murat Peker, Prof. Dr. Kubilay Aslantaş, Prof. Dr. Sedat Yurdakal, Doç. Dr. Rıdvan Elmas, Dr. Öğretim Üyesi Mücahit Gültekin ile birlikte yedi kişilik bir ekibe sahibiz. Çoklu ortak akıl mantığıyla merkezimizi yürüttüğümüz için bizim hem iç hem dış paydaşlarımız var. Akademik danışma kurulumuzda dış danışma kurullarımızı görüyorsunuz ve multidisipliner yaklaşımla her bir kurul üyesinin farklı disiplinlerde olduğunu görüyoruz. En önemli paydaşımız Fütüristler Derneği'nden de temsilcilerin dış danışmanlar kurulunda yer aldığını görmekteyiz.

GAM DANIŞMA KURULLARI (AKADEMİK – DIŞ)	
Prof. Dr. Abdullah Eryavuz	Danışma Kurulu Üyesi, Veterinerlik Fak.
Prof. Dr. Mustafa Fişne	Danışma Kurulu Üyesi, İ.İ. Bil. Fak.
Dr. Öğr. Üyesi Metin Özgül	Danışma Kurulu Üyesi, Müh. Fak.
Dr. Öğr. Üyesi Muhammed İ. İmamoğlu	Danışma Kurulu Üyesi, Hukuk Fak.
Dr. Öğr. Üyesi Meryem Şahin	Danışma Kurulu Üyesi, Fen Edebiyat Fak.
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Erkol	Danışma Kurulu Üyesi, Fen Edebiyat Fak.
Daire Bşk. Ahmet Erkan	Danışma Kurulu Üyesi, Strateji Gel.
End. Mühendisi Ahmet Gürel	Danışma Kurulu Üyesi, Gürmas Mak.
Makine Yük. Müh. İbrahim Savrukoğlu	Danışma Kurulu Üyesi, Savrukoğlu Mak.
Hekim Dr. Özgür Takmaz	Danışma Kurulu Üyesi, Umut Sağ. Polik.
Elektronik Müh. Dr. Mustafa Aykut	Danışma Kurulu Üyesi, Fütüristler Derneği
Elektronik Müh. Eray Yüksek	Danışma Kurulu Üyesi, Fütüristler Derneği
İşletme Ufuk Tarhan	Danışma Kurulu Üyesi, Fütüristler Derneği
İşletme Murat Şahin	Danışma Kurulu Üyesi, Fütüristler Derneği

GAM Faaliyet Alanları

Merkez belirtilen amaçlara ulaşmak için şu faaliyetlerde bulunuyor:

- Konularla ilgilenenler arasındaki bilgi alışverişini ve sosyal dayanışmayı sağlamak ve geliştirmek amacıyla, bilimsel toplantılar, konferanslar, sempozyumlar ve çeşitli geziler düzenler, sergiler açar.
- Geleceği inceleyen veya planlayan kurumlar ve kişilerle Türkiye içinde veya dışında yabancı ülkeler ve uluslararası kurumlar arasında iş birliğine yönelik çabalarda bulunur.
- Merkez amaçlarına uygun olarak süreli ve süresiz yayınlar çıkarır.
- Merkez yönetmeliğine uygun olarak uluslararası kuruluşlarla ilişkiler sağlayarak, üniversiteyi ve ülkemizi temsil eder.
- Öngörülen amaçlara ulaşmak için merkeze gelir sağlamak üzere toplantılar ve sosyal etkinlikler, çalıştaylar, gösteriler yarışmalarla, yayıncılık çalışmaları düzenler.

Atatürk'ün bir sözünü de sizlerle paylaşmak istiyorum: *“Beni övme sözlerini bırakınız, gelecek için neler yapacağız onları söyleyiniz.”*

GAM olarak neler yaptık, neler yapıyoruz, bu konularla ilgili de bilgi vermek istiyorum. Kuruluşumuzdan sonra büyük bir etkinlik düzenlemek için yola çıktık ve Fütüristler Derneği'nin destekleriyle, “Gelecek Sizi Çağırıyor” başlıklı panelimizi düzenledik. Panelde, Türkiye'deki fütürizmin dünü, bugünü ve geleceğini konuştuk. Yaklaşık 300 kişinin katıldığı bu ilk etkinliğimizi, 17 Mayıs 2013 tarihinde gerçekleştirdik. Daha sonra üniversitemizde, “Geleceğin Meslekleri” üzerine bir faaliyet yürüttük. Gelecekteki olası meslek alanlarının ne olacağını ve bugünkü mesleklerin neye evrilemesi gerektiği, T insan dediğimiz insanların hangi disiplinde hangi farklı alanlarda çalıştıkları üzerine bilgilendirmede bulunduk. Özellikle gençlerin var olan mesleklerin gelecekte nelere evrileceğini ve kendilerini geleceğin şartlarına uyarlayabilmesi için hangi yeteneklerin bugünden kazanılması gerektiğini araştırmaya davet ediyorum. Ayrıca mühendislik fakültemizde,

“Mühendislikte Yeni Ufuklar” ismiyle, farklı disiplinlerde malzeme bilimi, yenilenebilir enerji teknolojileri, çoktan eklemeli mühendislik konularında okyanus madenciliğiyle ilgili konuları işledik. Fütüristik bazı yeni teknolojiler veya yeni enerji kaynakları olduğunu görüyoruz. Ancak bunların birçok temsilcisinin bugün fiili olarak kullanılmaya başladığını da görmekteyiz.

Pandemi koşullarıyla birlikte çalışmalarımız sekteye uğramadı, merkez olarak çalışmalarımızı online olarak sürdürmeye devam ettik. Yılın başında üniversitemizde, “Transhumanism Singularity Fırsat Mı Yoksa Bir Tehdit Mi?” başlıklı panelini, çevrim içi olarak düzenledik. Bu konuda kitabı bulunan Doç. Dr. Ahmet Dağ, bu panelde bizlere katkıda bulundu.

İnsanlıktan ve gelecekte sorumluyuz. İnsanlık gelecekte neye evrilecek, bununla ilgili fikirler yürütmeye çalışıyoruz. Organik insandan silikon insan dediğimiz yapay zekaya evrimleşmiş bir çağın içindeyiz. Bugün söylediğimiz gibi syberg'ler yani yarı insan yarı makine olan insanlar aramızda var mı? Uzaya gitmek istiyorsak, oradaki koşullara adapte olacak insanlar nasıl genetik olarak değişmek zorunda kalacak? Bunlarla ilgili fikirleri o panelde tartışmaya çalıştık.

Ayrıca 360 TV'de ‘Gelecek Geliyor’ programının sunucusu Birol Güven ile birlikte uzay madenciliğiyle ilgili görüşlerimizi paylaştık. İnternet üzerinde, uzay madenciliği nedir, nasıl yapılır, hangi güçler bunları yapıyor, başlıklarında bilgiler vermeye çalıştım. İnsanlarımızı ve gençlerimizi bu konuda araştırmaya, bu konunun nereye varacağını anlamaya davet ediyorum çünkü uzay madenciliği belki de ülkemizin gelecekte önemle üzerinde durması gereken konulardan biri olacak.

Bugünkü uzay çalışmalarına dikkat ediniz. Elon Musk'ın veya Jeff Bezos'un yapmış olduğu faaliyetler uzaya yönelik. Uzay çalışmalarının hepsi uzay madenciliğinin ilk çalışmalarıdır ve özellikle bunlara dikkat çekmek istiyorum.

Bunun yanı sıra Ankara Düşünce Atölyesi ile birlikte hazırladığımız eğitim programında, yine Doç. Dr. Ahmet Dağ'ın koordinatörlüğünde, “Transhü-

manist Süreçte Uzay Mühendisliği ve Kolonileşme Çabaları” ile ilgili bilgilendirmede bulunduk.

Artık insanlık uzaya çıkmaya, sadece bilim insanları değil uzay turistlerinin de uzayı görmeye çalıştığını görüyoruz. Yaklaşık bir ay önce ilk uzay turistlerinin hiç pilot olmadan uzaya çıkıp, geri döndüklerine şahit olduk. Bu demek oluyor ki, bundan sonra insanlık uzaya bir turistik gezi gibi rahatlıkla gidip, gelebilecek. Bununla da kalmayıp, yakın bir tarihte bir uzay oteli de kurulup, insanlar, ‘tatilimi uzayda yaptım’ diyecekleri bir noktaya gelecekler.

Bugün Uluslararası Uzay İstasyonu’ndan insanlar zaten bir yıla yakın kalmakta ve bunun gibi sürelerde insanlar uzayı keşfetmek, tecrübe edinmek için bu tür faaliyetleri artırarak devam edeceklerini görmekteyiz.

Ayrıca Elon Musk’ın hedeflerinden biri de Mars’ta kolonizasyon kurmak. Acaba insanlık çevre felaketlerinin yoğun olduğu, pandemi risklerinin ölümcül olduğu koşulda, gıdaların, enerjinin yetersiz kaldığı dünyamızda acaba insanlığı başka bir boyuta taşıyabilir miyiz, düşünceleriyle birlikte bunlarla ilgili faaliyetlerin hızla arttığını görmekteyiz. Bazı tasarımcı şirketlerin, Mars’ta nasıl bir şehir kurulması gerektiğini gösteren çalışmalar görmekteyiz. Oradaki zor koşullarda insanların nasıl radyasyona karşı barınabileceklerini, enerjilerini sağlayacakları ve beslenebilecekleri ortamları şimdiden geliştirdiklerini görüyoruz. Tahmin ediyoruz ki, 2050 yılında

Mars’a temas sağlanmış belki ilk kolonizasyon çalışmalarının adımlarının atılmış olacağını göreceğiz.

Yaklaşık 150 yıl önce bu millete ait olan topraklar üzerindeki doğal kaynaklar, millete kalmış olsaydı, bugün yaklaşık 2 trilyon dolar olduğu düşünülen bu kaynakla, bu coğrafyada nasıl bir süper güç olabilirdik? Özellikle son 100 yıl içinde ülkemizin nasıl ağır, zor şartlardan geçtiğini ve bugünlere geldiğini hepimiz gördük. Dolayısıyla geleceğin bugünden kazanılması gerektiğini bilmemiz gerekiyor. Milli Uzay Programı’nın 9 Şubat 2021 deklar edilmesinin asıl amacı da aslında bu. Ülkemizin gelecekteki fırsatları hızla görmesi ve buna yatırım yapması, bununla ilgili düşünce üretmesi, bu kanala sevk etmesi gerekmekte ve gençlerimizin bu alanlara ilgi duyarak bununla ilgili çalışmalar gerçekleştirmesini diliyoruz. Bizler 2012 yılından bu yana Uzay ve Okyanus Madenciliği üzerine dersleri vererek, gençlerimizi bugünden yetiştirmeye gayret etmekteyiz.

Kurtuluş Savaşı Destanı’ndan bir kısmı sizlerle paylaşıyorum. “Sarışın bir kurda benziyordu. Ve mavi gözleri çakmak çakmak. Yürüdü uçurumun başına kadar, eğildi, durdu. Bıraksalar ince uzun bacakları üstünde yaylanarak ve karanlıkta akan bir yıldız gibi kayarak, Kocatepe’den Afyon Ovası’na atlıyacaktı.”

Gençlerimizi, Kurtuluş Savaşı ile Birinci Dünya Savaşı’nda, Çanakkale’de onlarca, yüzlerce, binlerce, milyonlarca insanımızın neden hayatlarını verdiğini hatırlamaya davet ediyorum. Hiç görmedikleri torunları ve gelecek nesilleri için kendi kanlarından ve canlarından vazgeçtiler. Bizler de bugün gelecek nesillerimize daha güçlü, müreffeh ve gelişmiş bir ülke bırakmak için elimizden gelen tüm çabayı sarf etmek zorundayız.

Son olarak, İstiklal Marşımızın son iki dizesini paylaşmak istiyorum: “Korkma sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak; Sönmeden yurdumun üstünde türen en son ocak. O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak; O benimdir o benim milletimindir ancak.”

Bu duygu ve düşüncelerle hepinize saygı ve selamlarımı sunuyor, hepinize sağlıklı bir gelecek diliyorum.

Cumhuriyetin Kazanıldığı Topraklar - Afyonkarahisar

*Prof. Dr. Ahmet Altıntaş
Afyon Kocatepe Üniversitesi Tarih Bölümü*

Gelecek Zirvesi'ni Cumhuriyetin kazanıldığı topraklarda Afyonkarahisar'da düzenlemiş olduğunuzdan dolayı teşekkür ediyorum. Afyonkarahisar tarihi bir kent. İlk devirlerden bu yana bu özelliğini sürdürmüş bir kent. Afyonkarahisar gerek Eti'ler, Frig'ler gerek Roma, Bizans ve Osmanlı dönemlerinde yolların kavşağında olması niteliğini yerine getirmiş ve bunu iliklerine kadar hissetmiş bir yerleşim merkezi. Afyonkarahisar'ın tarihi niteliğinden bahsederken daha çok Milli Mücadele Dönemi ile Cumhuriyetin kazanıldığı topraklar üzerine odaklanacağım.

Afyonkarahisar, Anadolu'da Milli Mücadele'nin tüm zorluklarını hücrelerine kadar hissetmiş bir şehir. Mondros Mütarekesi'nin hemen ardından 30 Ekim 1918 tarihi itibarıyla, güzel yurdumuzun her bir parçasında olduğu gibi Afyonkarahisar da başta İngilizler olmak üzere emperyalizmin kısıncasına düştü. Stratejik öneminden dolayı İngilizler, demiryolu kavşağında olmasından dolayı Fransızlar, özellikle Ege ile İç Anadolu'yu birbirine bağlayan bir geçiş noktasında olması sebebiyle İtalyanlar tarafından işgal edildi. Gerek İstanbul - Konya gerek Afyonkarahisar - İzmir demiryolunun kavşağında yer alan Afyonkarahisar, tarihinin en acı olaylarını da yaşadı. Yunanlılar tarafından iki kez işgal edildi.

Afyonkarahisar'ın en önemli temel niteliklerinden biri, bütün bu işgaller aynı zamanda Türk Milli Mücadelesine motivasyon kaynağı oldu. Türk Milli Mücadelesi'nde yol haritasının çizilmesinde büyük katkı sağladı. Buna birkaç misalle vermek gerekirse; Afyonkarahisar, İzmir işgal edildikten

hemen sonra Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti ve Kuva-yı Milliye teşkilatlanmalarını kendi topraklarında gerçekleştirme başarısını gösteren ender şehirlerimizden birisidir. Mondros Mütarekesi'nin hemen ardından ordularımız dağıtılmıştır. Düzenli ordu kurulmadan önce oluşturulan ve Milli Alaylar olarak ifade edilen teşkilatlar oluşturulmuştur. Bayatlı Arif Bey öncülüğünde şekillendirilen Afyon Kuva-yı Milliye Teşkilatı da bunun en başarılı örneklerinden birisidir. Bayatlı Arif Bey, Karakeçili Milli Alayı'nı örgütlemiştir. Karakeçili Milli Alayı sadece Afyonkarahisar ve civarında faaliyet yapmakla yetinmemiş aynı zamanda başta Kütahya, Uşak olmak üzere Alaşehir ve Denizli bölgelerindeki Milli Mücadele hareketlerini de destekleme görevini üstlenmiştir. Bu bağlamda Yunanlıların, Ege içlerine ilerlemesini imkanları ölçüsünde engellemeye çalışmıştır. Bu dönemde Mustafa Kemal ve arkadaşları, Damat Ferit Paşa Hükümeti tarafından hain ilan edilmişlerdir. Bunun doğal sonucu olarak Anadolu'da iç isyanlar başlamıştır. Karakeçili Milli Alayı, Konya İsyanı, Ankara'ya kadar yaklaşan Beypazarı İsyanı ve Bolu İsyanı başta olmak üzere isyanların bastırılmasında önemli rol oynamıştır. Afyonkarahisar halkı, Milli Alaylara bir başka örnek olarak, İsmail Şükrü Çelikalay'ın liderliğindeki Çelikalay'a da büyük destek vermiştir. Aynı zamanda Afyonkarahisar Milletvekili olan İsmail Şükrü Hoca'nın büyük gayretleriyle kurulan Çelikalay da iç isyanların bastırılmasında, bilhassa Yunanlıların Anadolu içlerine ilerlemesinin engellenmesinde büyük yararlılıklar sağlamıştır.

Çelikalay, özellikle Yunan ordusunun Uşak Bölgesi'nden Afyonkarahisar'a ilerlemesini, Büyükkoturak - Küçükoturak Bölgesi'nde dokuz ay durdurul-

masında düzenli ordu birlikleriyle başarılmasında büyük yararlılık göstermiştir. Burada yeni oluşan düzenli ordu kuvvetlerine gerek lojistik gerek moral desteği vermiştir. Bütün bu yönleriyle Afyonkarahisar Mustafa Kemal'in ifadesiyle 'Zaferin Kilidi' olmuştur.

Afyonkarahisar'ın Milli Mücadele açısından önemli olduğu noktalardan bir diğeri de, 2 Ağustos 1920 tarihinde yapılan Afyonkarahisar Kongresi'dir. Bu kongrede 'Düzenli Ordu'ya geçilmesi kararlaştırılmıştır. Artık Kuva-yı Milliye oluşumlarıyla, düzenli Yunan ordularına karşı istenilen ölçüde başarılı olunamayacağı fark edilmiştir. Afyonkarahisar Kongresi'nde alınan kararlarla, düzenli orduya geçilmesi planlanmıştır. Bu yönüyle de Afyonkarahisar kilit kararların alındığı şehirlerden birisi olmuş Batı Cephesi'nin teşkilatlanmasında önemli rol oynamıştır. Birinci İnönü Savaşı arkasından Çerkez Ethem İsyanı'nın bastırılması arkasından İkinci İnönü Zaferi alınan kararların ne denli isabetli olduğunu göstermiştir.

Afyonkarahisar bünyesinde en çok savaşı yaşayan, gerek halkıyla gerek Kuva-yı Milliye yapılanmalarıyla gerek topraklarıyla, doğasıyla, tabiatıyla savaşın acılarını iliklerine kadar hisseden bir şehir olmuştur. İkinci İnönü Savaşı'nın etkilerinin bir kısmı Afyonkarahisar topraklarında gerçekleşmiştir. Yine Sakarya Savaşı'nın özellikle 13 Eylül 1921'den sonraki kısmı, önemli ölçüde Afyonkarahisar topraklarında yaşanmıştır. Burada özellikle altı çizilmesi gereken noktalarından birisi şudur; Sakarya Zaferi, Türk Milli Mücadelesi açısından değeri tartışılmaz zaferlerden birisi olmasının yanı sıra 1683 II. Viyana Kuşatmasından itibaren Türk orduları sürekli olarak geriye çekilen bir strateji izlemek zorunda kalmışlardır. Plevne Savunması, Çanakkale Savunması vb. bunun en seçkin örneklerini oluşturmuştur. Eskişehir - Kütahya Muharebelerinden sonra Polatlı, Haymana'ya kadar Türk ordusu çekilmek mecburiyetinde kalmıştır. Mustafa Kemal'in Sakarya'da verdiği, "Hattı müdafaa yoktur, sathı müdafaa vardır. O satıh bütün vatan"dır. Vatanın her karış toprağı vatandaşın kanıyla sulanmadıkça, terk olunamaz..." mealindeki talimatı doğrultusunda, 13 Eylül 1920'den itibaren Türk orduları, Afyonkarahisar - Eskişehir istikametine doğru ilerlemeye başlamışlardır. Afyonkarahisar, geriye çekilmenin son sınırından ileriye doğru

hareketlenmenin gerçekleştirildiği vatan toprakları olmuştur.

3-10 Ekim 1921 tarihinde, Güzelimdağı Muharebeleri, Afyonkarahisar topraklarında gerçekleşmiştir. Küçük çaplı da olsa istenilen sonuç alınamasa bile Sakarya Savaşı'ndan sonra ilk taarruz hareketimiz, Güzelimdağı Muharebeleri olmuştur. Eskişehir, Seyitgazi, Kırka Bölgesi'ndeki Yunan Kordusunun, Afyonkarahisar'ın güney batısında yığınaklanmış olan Yunan ordusuna yardımının engellenememesi, Sakarya Zaferi'nden çıkan Türk ordusunun ve süvarileri tümenlerinin yorgun olması, topçu mühimmatının özellikle mermisinin yetersiz olması, birlikler arasındaki koordinasyonun tam anlamıyla sağlanamamasından dolayı istenilen sonuç ne yazık ki alınamamıştır. Bütün bu yaşanan olumsuzluklar daha sonraki hareket tarzının planlamasına katkı sağlamıştır. Büyük Taarruz'un nasıl planlanması gerektiği Afyonkarahisar Muharebesi bize çok net olarak öğretmiştir. Afyonkarahisar bu nitelikleriyle de savaş stratejilerinin nasıl yapılması gerektiğinin öğrenildiği vatan topraklarından olmuştur. Nitekim Afyonkarahisar Muharebesi'nin ardından Mustafa Kemal ve kurmay heyeti yeni bir ordu yapılanması içerisinde girişmişlerdir. Yeni ordu yapılanması çerçevesinde Batı Cephesi Komutanlığı ve buna bağlı Çay'da Ali İhsan Paşa komutasında Ekim 1921'de Birinci Ordu Komutanlığı, Bolvadin'de Yakup Şevki Paşa komutasında Kasım 2021'de İkinci Ordu Komutanlığı kurulmuştur. Büyük Taarruz Harekatı, Başkomutanlık Meydan Savaşı, İzmir'in kurtarılışı vb. hareketleri Çay ve Bol-

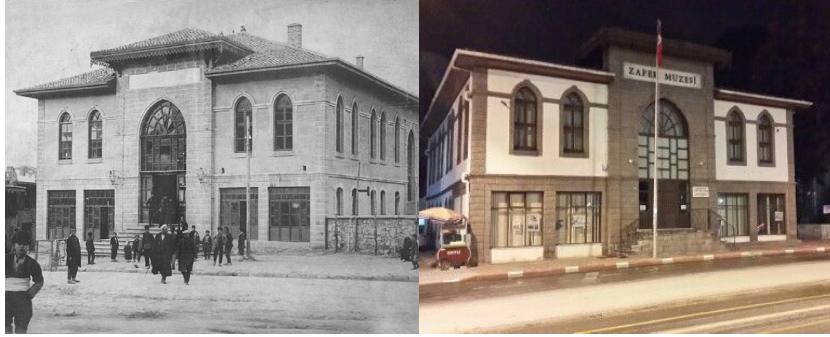

vadin'de kurulup, konuşlandırılan söz konusu ordu birlikleri tarafından gerçekleştirilmiştir. Afyonkarahisar söz konusu iki ilçesiyle ordu yapılanmasının oluşturulduğu topraklar olarak da tarihteki yerini almıştır.

Afyonkarahisar denilince ilk olarak akla Kocatepe gelmekte ve üniversitemiz de adını buradan almaktadır. Büyük Taarruz Harekatı, 1921 Kasım'ından itibaren şekillendirilmeye çalışılmıştır. Büyük Taarruz Harekatı Mustafa Kemal'in savunma stratejisinden, taarruz stratejisine geçmesi açısından son derece önemlidir. Büyük Taarruz Harekatı askeri strateji olarak değerlendirildiğinde, Döğer-Altıntaş Bölgesi'ndeki İkinci Türk Ordusu'na bağlı kuvvetlerin gizlice kaydırılarak, Afyonkarahisar güneybatısına Kalecik Sivrisi, Beytepe, Belentepe, Tınaztepe, Çiğiltepe hattına kadar uzanan mıntikalarda yığınaklanmasıyla oluşturulmuştur. Baskın taarruz, sıklet merkezi oluşturma temelli bir strateji çok başarılı bir şekilde uygulanmıştır. Büyük Taarruz, Kocatepe'den 26 Ağustos 1922'de başlatılmış Afyonkarahisar, 27 Ağustos 1922 tarihinde Yunan işgalinden kurtarılmıştır. Böylece, yaklaşık 13 ay süren Yunan işgalinin kahredici baskısından bu topraklar kurtarılmıştır.

27 Ağustos 1922'de Afyonkarahisar'ın kurtulması, Milli Mücadele açısından ayrı bir başlangıç teşkil etmiştir. Mustafa Kemal, Afyonkarahisar kurtarıldıktan sonra Yunan ordusunun imha edilmesi, ortadan kaldırılması talimatını vermiştir. Afyonkarahisar Yunan ordusunun imha edilme planlarının yapıldığı bir şehir olmuştur. Afyonkarahisar Belediye Başkanlığı binasında, Mustafa Kemal, Fevzi Çakmak ve İsmet Paşa, 30 Ağustos günü sabah saat 00.02 sularında, Başkomutan Meydan Savaşı Planları'nı hazırlamışlardır. Günümüzde Zafer Müzesi olarak hizmet vermekte olan söz konusu binada, Mustafa Kemal ve kurmay heyeti Dumlupınar ovasında Yunan ordusunun imha edilmesi talimatını vermiştir. Bu talimat doğrultusunda bizzat Mustafa Kemal Dumlupınar'a giderek, Birinci Ordu'nun komutanlığı kuvvetlerini yönlendirmiştir. Genel Kurmay Başkanı Fevzi Paşa da İkinci Ordu'nun koordinasyonunu yapmak üzere bölgeye intikal etmiştir. Bu planlama çerçevesinde, 30 Ağustos'ta saat 17:00 sularında, Türk ordusu, başta topçular ve süvariler olmak üzere bütün unsurlarıyla Nikolaos Trikupis komutasındaki Yunan kuvvetlerini imha etme emrini almışlardır.

Türk orduları bu muharebeyle Yunanlıların Anadolu'da yaklaşık üç yıldır yapmış oldukları zulme son vermişlerdi. 30 Ağustos'ta Dumlupınar'da düşman kuvvetlerinin imhası ile sonuçlanan bu meydan savaşına İsmet Paşa 31 Ağustos'ta, "Başkomandan Meydan Savaşı" adını verirken Mustafa Kemal bu savaşa "Rum Zındığı" demişti. Mustafa Kemal'in ifadesiyle Rum Zındığı Savaşı'nda, yaklaşık üç kolordu Yunan askeri, Büyük Aslıhan ile Küçük Aslıhan, Adatepe, Küçük Adatepe kısaca Dumlupınar hattında etkisiz hale getirilmişti. Afyonkarahisar- Dumlupınar Savaşları daha sonra meclise verilen önergeyle, Başkomutanlık Meydan Savaşı olarak anılacaktır. Dolayısıyla Cumhuriyetin kazanıldığı topraklar olarak anılan Milli Mücadele'nin yükünü çeken şehir diyebileceğimiz ilimiz, gerek siyasi gerek askeri, gerek lojistik katkılarıyla üzerine düşen görevi layıkıyla yerine getirmenin haklı gururunu yaşamıştır. Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Savaşı'nın kazanılmasının ardından Mustafa Kemal, 1 Eylül 1922 tarihinde, "Ordular, ilk hedefiniz Akdeniz'dir. İleri!" talimatını da Dumlupınar'dan vermiştir. 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkmasıyla başlayan Milli Mücadelenin gerek fikri cephesinin oluşturulması, kongrelerin yapılması, Müdafaa-i Hukuk Cemiyetleri'nin kurulması, Kuvayi Milliye ve Milli Alaylar'ın oluşturulması, düzenli orduya geçiş çalışmaları bu topraklarda gerçekleştirilmiştir. Ardından Birinci ve İkinci Ordu'nun kurulması, Afyonkarahisar muharebesinin gerçekleştirilmesi sonrasında taarruz planının yapılması, ardından Büyük Taarruz Harekatı'nın 26 Ağustos'ta başlaması, 27 Ağustos'ta Afyonkarahisar'ın Yunan işgalinden kurtarılmasıyla sonuçlanmıştır.

30 Ağustos 1922'de Başkomutan Meydan Savaşı'nın kazanılması, 1 Eylül 1922'de 'Ordular, İlk hedefiniz Akdeniz'dir. İleri!' stratejisine geçilmesi son derece dikkatlice planlanmış ve uygulanmıştır. Osmanlı İmparatorluğu'nun küllerinden yeniden doğan bir devletin bütün küçük çaplı da olsa aşamalarını Afyonkarahisar özelinde görmek mümkündür. 'Savunma, Taarruz ve İleri' hareketinin gerçekleştirilmesi son derece zor olduğu gibi çeşitli evreleri de zorluklarla geçmiştir. Afyonkarahisar üç yıllık süre içinde bütün bu evreleri, görüp yaşayarak, kurtuluşun ve zaferin kilidi olmuştur.

Zaferin kilidinin sembolü olarak, Afyonkarahisar Meydanı'na Utku Anıtı yapılmıştır. 1936 yılında tamamlanan Utku Anıtı'nı Mustafa Kemal 1937 yılında bizzat görerek çok beğenmiştir. Afyonkarahisar'ın neden büyük zaferin kilidi olduğunu, anıtın dört tarafını çevreleyen tasvirlerde görmek mümkündür. Anıtın bir yüzü, özellikle Türk Milleti'nin erkeğiyle, kadınıyla, yaşlısıyla, çocuğuyla, emperyalizme karşı koyduğunu, Türk askerini desteklediğini, dişiyile tırnağıyla Milli Mücadele'ye katıldığını sembolize etmektedir. Anıtın ikinci yüzünde, Mustafa Kemal Paşa, Fevzi Paşa ve İsmet Paşa harita üzerinde planlamalar yapmaktadır. Anıtın diğer yüzünde de Türk ordusunu temsilen Mehmetçiğin süngüsünü takarak, Yunan kuvvetlerini özelde Afyonkarahisar'dan genelde tüm Anadolu'dan geriye attığını temsil etmektedir. Anıtın altındaki insan figürü Afyonkarahisar'ın başta İngilizler, Fransızlar, İtalyanlar ve en son Yunanlılar tarafından işgal edildiğini, emperyalist kuvvetlerin nasıl alt edildiğini sembolize etmektedir. Aynı zamanda İngilizlerin, Fransızların ve İtalyanların kıskırtmalarıyla Yunanlıların, Anadolu topraklarına, Afyonkarahisar'a Haymana ve Polatlı'ya kadar geldiklerini, fırsat buldukları takdirde Ankara'yı da almaya cüret edebileceklerini göstermektedir. Bununla birlikte Büyük Taarruz ve sonraki muharebelerde Afyonkarahisar topraklarında bu ümitlerinin sona erdirildiğini ifade etmektedir. Kısaca, Afyonkarahisar büyük zaferin kilidi, anahtarı, Cumhuriyetin kazanıldığı topraklar olmuştur. Bu vesileyle başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere ebediyete intikal etmiş şehit ve gazilerimizi bir kez daha rahmet ve minnetle anıyorum. Böyle bir organizasyondan dolayı sizlere de şükranlarımı sunuyorum.

Geleceğin İçin Bir Hikayen Olsun

*Ali Kamil Uzun
Türkiye İç Denetim Enstitüsü Kurucu ve
Onursal Başkanı
Meslek İnsanı, Sivil Toplum Gönüllüsü,
Karikatürist*

Sayın Özışık beni kurumsal unvanlarımla sizlere takdim etti. Programda ve ekrana yansıyan sunum görselinde ise ilgi alanlarımı ifade eden tanımlamalar yer alıyor. Meslek İnsanı, Sivil Toplum Gönüllüsü ve Karikatürist... İlgi alanlarımla kimliğimi ifade etmeme neden, konuşma başlığım oldu... Çünkü insanın geleceği için bir hikayesi olması unvanı ile değil, hayal gücü ve umutları ile ilgilidir.

Hayal etmek, merak etmeyi, merak etmek geleceği hissetmeyi, kendini fark etmeyi ve umutla harekete geçmeyi doğurur. Geleceğin için bir hikâyenin olması; hayal gücü ve umutla kurgulanır, ilgi alanların ve bakış açısıyla şekillenir, akıl ile başarılır.

Yarınlara dair hayalleri olan insanlar umutlu insanlardır. Hayalleri ve umutları yenilenebilir enerji kaynaklarıdır. Yaşama dair tutku, coşku, azim, kararlılık ve sevgilerini besleyen içten yanmalı motivasyonlarıyla ilham verirler, umut olurlar, ufkun ötesini görüp, yaşanılacak tüm olumsuzluklara karşı da toplumu geleceğe hazırlayan lider olurlar...

Bugün dördüncüsünü birlikte gerçekleştirdiğimiz Gelecek Zirvesi etkinliklerimizi düzenlememizde motivasyon kaynağımızı izah etmenin doğru ifadesi bu olur diye düşünüyorum. Bu motivasyonla tarihten geleceğe bir yolculuk başlattık.

Benden önce söz alan konuşmacıları dikkatle dinledim. Her birinin paylaştığı değerli mesajlarının odağında tarih ve gelecek yer alıyor.

Gelecek, tarihin içinden geçip gelen birikimlerin, değerlerin, hikâyelerin üzerine inşa ediliyor. Bilim ve aklın rehberliğinde geleceğe bakışımızı şekillendirecek hususları değerlendirdiğimizde; değişim dalgalarının geçmişten bugüne kısaldığını görüyoruz.

Değişim aralıklarını kısaltan, değişimi hızlandıran gelişmelerin; enerji kaynakları, teknoloji, iletişim, haberleşme araçları, endüstriyel gelişmelere bağlı olduğunu söyleyebiliriz.

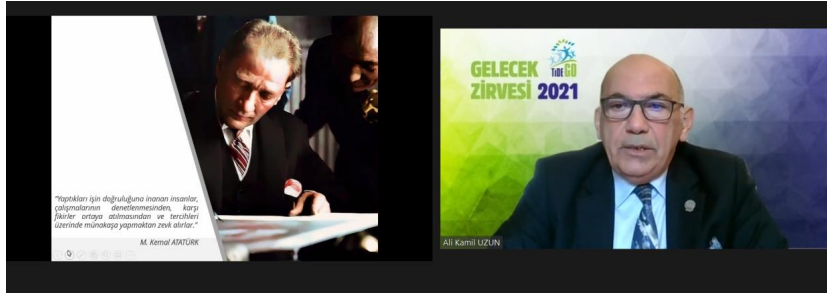
(Enerji kaynakları -su, buhar, fosil yakıtlar, nükleer, yenilenebilir enerji / mekanik, elektrik, elektronik, bilgi teknolojileri / posta, telgraf, telefon, radyo, televizyon, internet ve mobil cihazlar / tekstil, çelik, otomotiv ve uzay endüstrisi...)

Veri kaynaklarının fiziksel dosyadan yapay zekâya dönüşüm sürecini yaşıyoruz. Örneğin; Excel, Access, Veri Tabanı, Veri Modelleme, Robotik Otomasyon... Mesleklerin geleceğini tartışıyor, geleceğin mesleklerini konuşuyoruz.

Alın terinden, akıl terine...

İş, iş gücü ve işyerinin geleceği için öngörülen değişim ve dönüşümü sorguluyoruz. İşin yeniden tanımının, ne kadarının teknoloji ile yapılabilişinin sorgulandığı, işi kim hangi kaynaklarla yapacak, tam zamanlı, geleneksel iş gücü modellerinin alternatifleri neler, işi nerede yapabiliriz, işbirliği, verimlilik sağlayan çalışma deneyimi nasıl sağlanır; iş, iş gücü ve işyerinin geleceği için konu teşkil ediyor.

Geçen yüzyılın doğanlarıyla, bu yüzyılın doğanları birbirinden farklı kuşaklar geleceğe ortak olmanın birlikte sorumluluğunu taşıyoruz. Sadece yapan zekânın temsilcileri beş kuşak değil, yapay zekâdan güç alan robotlarla da geleceğin sorumluluğunu paylaşmaya başladık bile... Bu değerlendirmeleri derinleştirerek, zenginleştirmek mümkün. Zirve programı

bizlere bu fırsatı sunuyor. Benden sonra çok değerli bir konuşmacımız söz alacak.

Fütüristler Derneği Başkanı Dr. Mustafa Aykut, bir fütürist gözüyle “Gelecekte Yaşam, Gelecekte İş” üzerine “uz görüşlerini” bizlerle paylaşacak, bizleri nasıl bir gelecek bekliyor, Sayın Aykut’tan dinleyeceğiz.

Konuşmamın bundan sonraki bölümünde, biraz önce paylaştığım gelecek perspektifinde; gençlerle, sadece gençlerle de değil genç fikirli insanlarla geleceğimiz için bir hikâyemizin olması üzerine görüş ve önerilerimi paylaşacağım.

Değişim dalga aralıklarının geçmişten bugüne kısaldığını, veri kaynaklarının fiziksel dosyadan yapay zekâya dönüşüm sürecini yaşadığımızı, mesleklerin alın teri gerektiren işlerinin robotlar tarafından yapılacağını, iş, iş gücü ve işyerinin geleceği için öngörülen değişim ve dönüşümü dikkate aldığımızda; bizi bekleyen gelecekte, sürdürülebilir yaşam için sürekli değişim ve dönüşümü yönetme becerisi gerektiğini öngörebiliriz.

Bir başka ifadeyle konuşmamın başında söylediğim gibi, gelecek, tarihin içinden geçip gelen birikimlerin, değerlerin, hikâyelerin üzerine inşa ediyor. Hayat geçmişten geleceğe bir yolculuk olarak kendini ifade ediyor.

Uzaktan erişimin mümkün olduğu çalışma ortamı, işe alımlarda coğrafi sınırlamaları ortadan kaldırdığı gibi zaman ve mekân olarak esnek çalışma fırsatları ile istihdam politikalarında esneklik sağlayacak, hibrit yetenek

havuzu, iş – özel hayat dengesinin yönetilmesi için yeni yaklaşımlara ihtiyaç duyulacaktır. Kişisel gelişim imkân ve fırsatlarını değerlendiren hikâyesi ile bir adım önde olacak.

Yansıda gördüğünüz gibi yeni becerilere ihtiyaç duyulacak, duyulmaya başlandı bile..

- Değişim ve Dönüşümü Yönetmek
- Hibrit Yetenek Havuzu
- İhtiyaç Duyulan Beceriler
 - İletişim – Duygusal Zeka
 - Eleştirel Düşünme
 - Veri Analitiği
 - İş Zekası
 - Esneklik ve çeviklik
 - Kişisel ilişkiler kurma – ağ oluşturma
 - Proaktif olma
 - Pazarlama

Tüm bu becerilerin odağında; hayal gücü, meraklı olmak, iletişim ve satış becerileri, dinlemesini bilmek, birbirimiz anlamak yer alıyor. Öte yandan; öğrenme çevikliği, öğrenmeyi öğrenme, talebe olmak, geleceğe ortak olmak için yarına hazır olmanın başarı faktörleri olarak değerlendirilebilir. Bir tıkla dünyanın bilgisine erişebiliyorsunuz. Hayal gücünüzle, hızlı, kolayca eriştiğiniz dünyanın bilgisini kullanarak yeni bir dünyanın insanı olabilirsiniz. O halde, gelecek sensin, geleceğe doğru ilerlemek için geleceğini tasarlamalısın.

Gelecek için bir hikâyen olmalı.

Tecrübelerim, hikâyesi olan insanların diğerlerine göre farklı bakış açısına sahip insanlar olduğunu göstermiştir. Üç düşünürün yansıda yer alan ifadelerinden geleceğin için bir hikâye oluşturmanın üç önemli özelliği olduğu anlaşılıyor: Hayal gücü, tasarım ve örnek almak ya da olmak.

Benimde sıklıkla ifade ettiğim gibi, geleceğe bir adım önde girmek için, fark yaratmak için bir şeyin farkında olmalısınız.

Öz geleceğinizi tasarlamak.

Öz geleceğinizi tasarlamak, gelecek için bir hikâyenizin olmasıdır.

Öz geleceğinizi tasarlamak, geleceği hissetmek, kendini fark etmek ve harekete geçmektir.

Farklı olmak, farkında olmak, gelecek için hayalleri, umutları olmaktır.

Bilgi, becerilerinizi geliştirmek, tutkulu olmaktır.

Öz geleceğinizi tasarlarken işin püf noktası; bugünün problemleri arasında sıkışık kalmak, mazeret üretmek değil, gelecek için marifet üretmek için hayallerinizden güç almak, umutlarınızla yol almaktır. Sunulan fırsatlar karşısında kendi tercihlerinizi yapabilmek için değerler alfabenizi oluşturmalsınız.

Bu süreçte, sadece öğüt veren değil, örnek olan, ilham veren olmak için, tarihin içinden geçerek başlattığımız gelecek zirvesi yolculuğumuz ile ülkemizin aydınlık geleceği, geleceğin ümidi, ışıklı çiçekleri olarak gördüğümüz siz gençlerimizin öz geleceklerinizi tasarlamaya, değerler alfabenizi oluşturmanıza bağımsızlık destanımızın hikâyelerinden ilham alarak, geleceğiniz için hikayeniz olmasına katkıda bulunmayı amaçladık.

Tarihin birikimlerinde gelecek bilgisinin DNA'sı mevcuttur. Tarihimizde, bağımsızlık destanımızın hikâyelerinde; kendin için yeterli olma, iyimser ve umutlu olma, umut olma ve dirençli olma, diğer bir ifadeyle pandemi koşullarında çok sık yaşadığımız psikolojik sermaye değerlerimiz yer almaktadır. Gelecekteki sen için bir adım ileri çıkmak, öz geleceğini tasarlamakla mümkün...

Bir düşünürün ifade ettiği gibi “Bir insanın yüreğini, aklını anlamak için, başardıklarına değil, başarmak istediklerine bak” sözleri öz geleceğinizi tasarlamaya önemini gösteriyor.

Öz geleceğinizi tasarlamak;

Hayal gücünüzle başarmak istediklerinizin ifadesidir.

Talep eden, talebe olmaktır.

Umutlu olmak, umut olmaktır.

Değerlerin, yetkinliklerin, olumlu bakış açın ile gelecek için dirençli bir duruşun olmasıdır.

İlgi alanlarını zenginleştirmek, çok yönlü olmak için fırsatların değerlendirilmesidir.

Ardımızda tarihimiz, önümüzde geleceğimiz ilerliyoruz...

“Geleceği, geleceğin sahiplerine alan açarak, onlara özgüven kazandırarak, hayallerini gerçekleştirmeleri için cesaretlendirerek, güzel ve iyi yapabileceğimize inanıyorum.”

Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün gençliğe her zaman önem veren bir lider olarak şu sözünü de çok anlamlı buluyor ve burada ifade etmek istiyorum: “Genç fikirli demek, doğruyu gören ve anlayan gerçek fikirli demektir.” Fikirde yenilik bu ülkeyi geliştirecek, fikirde yenilik yarınlarmızı güçlü kılacak, fikirde yenilik bizleri daha cesaretli yapacak, fikirde yenilik geleceğimizi sürdürülebilir kılacak.

Gelecek Zirvesi platformumuz, gençlerle, genç fikirli olanlarla fikirde yenilik platformudur. Zirvemizin son oturumunda gençler söz alacak.

Gençler, genç fikirli olanlar, nasıl bir gelecek istiyorsanız, onu kurmanın sizlerin elinde olduğunu unutmayın. Hayal kurmaktan, hayalinizin peşinden gitmekten vazgeçmeyin. Yarın, sizlerin hayal gücünde ve akıl terinizde yükselecek, bunu hiç unutmayın.

Geleceğiniz için bir hikâyenez olsun, gelecek sensin, ileri!

Gelecekte Yaşam Gelecekte İş...

*Dr. Mustafa Aykut
Fütüristler Derneği Başkanı*

Gelecek Zirvesi 2021 etkinliğini düzenleyen, TİDE ve MÖDAV ile birlikte ev sahipliği yapan Afyon Kocatepe Üniversitesi'ni hem tebrik ediyor hem şükranlarımı sunuyorum. Afyonkarahisar'a bu Zirve çok yakıştı.

Zirve'de, "Gelecekte Yaşam, Gelecekte İş" başlıklı sunumumu, Fütüristler Derneği Başkanı olarak yapacağım. Derneğimizle ilgili bilgi verdikten sonra fütürizm nedir, biz geleceği nasıl uz görüyoruz, özellikle yakın gelecekte yaşamımızı nasıl sürdüreceğimizi, neler olacağına dair konuları aktaracağım.

Fütüristler Derneği, 2005 yılında kuruldu. 16 yıldır, giderek artan ivmesiyle, farkındalığını artıran çalışmalarıyla faaliyetlerini sürdürüyor. Dernek başkanı olarak, iki yıldır görev yapıyorum. Dernek, Alphan Manas ve Türkiye'nin önde gelen vizyonerleri tarafından kuruldu. Biz, gençlere çok önem veriyoruz çünkü gelecekte söz ediyorsak, gençlerden, gençlikten söz ediyoruz demektir. Gelecek onların geleceği ve gelecekte hem iş hem sosyal yaşam onları daha çok ilgilendiriyor.

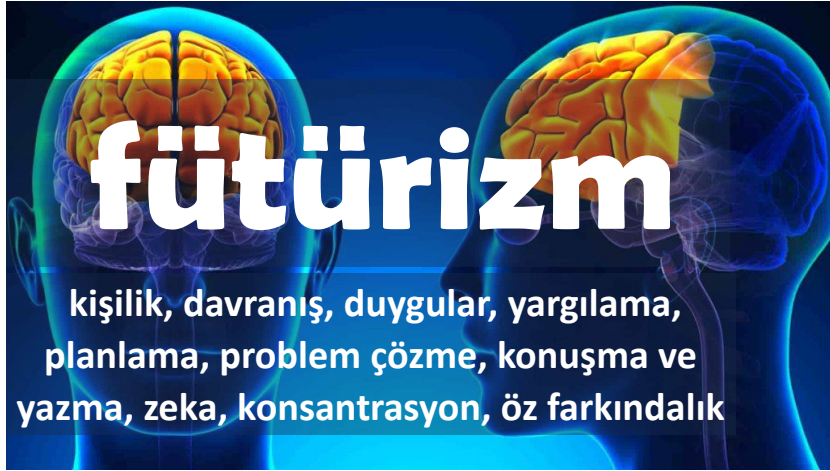
Önce size yeni çıkan, "2040'a Ne Kaldı?" adlı kitabımdan söz etmek istiyorum. Kitabımla, iki konuya dikkat çekiyorum. 2040'a gerçekten çok az bir zaman, neredeyse 18 yıl gibi bir süre kaldı. Bu süreyi kısa olarak değerlendirmenin yanı sıra özellikle son zamanlarda iklim değişikliği, pandemi gibi pek çok sorunla karşılaştık. Bu sorunları düşündüğümüzde kendimizi,

'acaba elimizdekileri biz yitiriyor muyuz, ormanlarımızı, nehirlerimizi, göllerimizi, temiz havamızı, suyumuzu, toprağımızı, iyi besinlerimizi kaybediyor muyuz?' diye bir kaygı içinde buluyoruz. Kitabımda, bugüne kadar elimizde olup artık 2040'da elimizde olamayacak konulara değiniliyor.

Geleceği Planlamak

Bizi diğer canlılardan ayıran bir takım duygusal ve düşünsel özelliklerimiz, meziyetlerimiz, niteliklerimiz var. Bunları; gurur, gurur duymak, gururlanmak, alçakgönüllülük, hoşgörü, keder, merhamet, üzüntü, zaaf, şaşma, tiksinti, mutluluk, vicdan, kibir, sevinç, acı, onur, sevgi, ızdırap, sadakat, öfke, nefret, hırs, özlem, mutluluk, şefkat, kıskançlık, sorumluluk, coşma, acıma, korku, endişe, kaygı vb. olarak sıralayabiliriz. Fakat insanın birkaç özelliği var ki, bizi başka yerlere götürüyor: Hayal etme gücü... Hayal etmek insana mahsus. Biz hayal ederek yaşıyoruz. Bir başka dikkat çeken özelliğimiz, merak etmek... Merak eden özelliğimizle her konuyu araştırıyor, araştırdıkça öğreniyoruz. Bu ikisi bir başka durumu tetikliyor; planlı aksiyon. Örneğin, yarın ne yapacağınızı planlamışsınızdır. Yarın Cumartesi, tatil günü.

Kimimiz çalışacak kimimiz dinlenecek, kimimiz seyahat edecek. Buna bugünden aksiyon alarak, harekete geçmişsinizdir. Hayal etmek, merak etmek ve aksiyon almak, bu üç özellik beynimizde oluşuyor. Beynimizin sağ lobu duyguyu, sol lobu mantığı temsil ediyor fakat bizi hayvanlardan ya da diğer canlılardan ayırt eden ve bizim insan olmamızı sağlayan en önemli kısım frontal korteks adını verdiğimiz ön kısımdır. Merak etme, hayal kurma ve harekete geçme, planlı aksiyon alma frontal kortekste oluyor. İçinde hem sağ hem sol lob, hem mantık hem de duygusal özelliğimiz var. Bunlar bizim kişiliğimizi, davranışlarımızı, duygularımızı, yargılamamızı, planlamamızı, problem çözmemizi, konuşmamızı, zekamızı, konsantrasyonumuzu, öz farkındalığımızı oluşturuyor. Yani buradan biz geleceği planlayabileceğimizi çıkartabiliyoruz.

Bilim adamları, özellikle 1. Dünya Savaşı'ndan sonra bilimsel yöntemlerle insanın, şirketlerin veya devletlerin geleceklerini, frontal korteksini kullanarak planladıklarını keşfediyor ve yeni bilimsel yöntemler ortaya koyuyorlar. Yeni senaryolar yazmak için yeni metodolojiler gerçekleştiriyorlar ve pek çok çalışmayla bunu artık bilim haline getiriyorlar.

1. Dünya Savaşı'ndan sonra insanlar gelecekteki tehlikeleri görebiliyor mu?

Bu savaşın getirdiği yıkımın, insanlara yaşattığı ızdırabın önüne geçilebilir mi? Bunun için önceden çalışmalar yapılabilir mi? Bu ve benzeri soruları sorarak, olumlu geleceği bulup çıkarmaya çalıştılar. Fütürizm, 1. Dünya Savaşı'ndan sonra gelecek profesyonellerin odaklandığı bir disiplin haline geldi.

“Fütürizm, olumlu gelecek tasarımıdır...”

İngiltere'de Kegan Paul, Trench ve Trubner&Co adlı yayınevleri, 1923 yılında bir araya geldiler ve 10 yıl boyunca “To day and To tomorrow” adlı bir kitap serisi çıkardılar. 100'den fazla konu tek tek kitaplarda ele alındı. Bilim, teknoloji, toplumun nereye evrileceği gibi konular irdelenerek, 100 yıllık tahminler yapıldı.

Bugün bu ismi kullanmıyoruz, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği (SSCB), 1928'de ilk kez, Beş Yıllık Ekonomik Plan hazırladı (Gosplan). Bir devlet olarak planlı ekonomiye geçişle birlikte beş yıl içinde neler yapılacağı ve adım adım bu planın nasıl uygulanacağı konusu ele alındı. Bir anlamda beş yıl sonra nerede olacaklarını planlayabilmek, bunu projelendirmek ve eyleme dönüştürerek gerçekleştirmek istendi. Bir yıl sonra Amerika Birleşik Devletleri, ekonomik planlarını yaptı. Bizde de çok zaman geçmeden, Atatürk zamanında Türkiye'nin kalkınması ve sanayi altyapısını geliştirmek amacıyla, Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı, 1933-1937 yılları için hazırlandı. Daha sonra bu plan, 1963 yılında planlı döneme girdi. Önce 15 yıllık perspektif planlar hazırlanmaya başladı, sonradan tekrar beş yıllık planlara dönüştü.

Fütürist Alwin Toffler, 1966 yılında New York'ta, New School for Social Research'te, 'Gelecek Bilgisi' dersleri vermeye başladı. Biz fütürizmi, üniversitede, 'Gelecek Bilgisi' adıyla veriyoruz. Bugün dünyanın 100'den fazla ülkesinde, 100'den fazla üniversitesinde, fütürizm bölümleri var. Bu bölümleri bitirenler, fütürist unvanıyla mezun oluyorlar. Diplomalarında, fütürist, yüksek fütürist, doktor fütürist yazıyor. Yaklaşık 13 yıl önce başlattığımız programla, bu dersleri bizler de çok farklı üniversitelerde hayata geçiriyoruz. Bahçeşehir Üniversitesi'nde hala bu dersleri vermekteyiz. Medipol

Üniversitesi'nde dersler verilmeye başlandı. Bezmialem Üniversitesi'nde 3 yıl olmak üzere, Bilgi, Okan, Yeditepe üniversiteleri ile ODTÜ'de 'Gelecek Bilgisi' derslerini verdik. Bu seçmeli bir ders ve bir sömestr sürüyor. Gönül isterdi ki, bu bölümler kurulsun ve o 100 ülkeden biri de Türkiye olsun. Alaylının yanında okullu fütüristler de yetişsin.

Fütürizm, iş ve yaşam için "Olumlu Gelecek Tasarımı"dır. İnsanlık olarak eriştiğimiz, bilgi ve teknolojiyi kullanarak, "Seçenekli Gelecekler" oluşturulabilir. Gelecek bir tane değil, bu size dayatılmaz, seçeneklidir. Geleceği şekillendirmede siz de rol alabilirsiniz, sizin de katkınız olabilir. Kolektif olarak, bir araya gelerek, ortak bir akılla, olumlu geleceği oluşturmak ve önce kendi toplumumuza sonra bütün insanlığa bahşetmek olanaklıdır.

Yaşamın tüm boyutları için "Farklı Senaryolar" ile olumlu gelecek tasarımı yapılabilir. İnterdisipliner yaklaşımla, uzlaşmacı, yenilikçi, stratejik ve sürdürülebilir öneriler geliştirilebilir. Birçok disiplin bir arada olacak şekilde, o bilim dallarında yapılmış çalışmaları, onların çıktılarını veri olarak alarak, yeniden analiz etmek ve başka verilerle bütünleştirerek bir sentez yapmak ve geleceği planlamak mümkündür. Fütüristler de bunu yapıyor.

"Fütüristler gelecek ile ilgili tahminleri kullanırlar"

Fütüristler gelecekle ilgili tahmin yapmaz. Fütüristler gelecek ile ilgili tahminleri kullanır. 'Gelecekte biz uçan arabalarla gideceğiz' dediğimizde, bunu fütüristler bulmuyor, o aracı, bilim adamları yapıyor. Bizler, araçlar uçtuğu zaman sosyal yaşam nasıl değişecek, bu araçların topluma, iş dünyasına, ekonomiye, yaşamın her kesimine etkisi ne olacak, ona bakıyoruz.

Kestirim (prediction) doğruluğu kesinleşmiş ya da kesinliği doğrulanmış verilerle sınırlı, ötesine geçemez. Bilim insanları, bilimsel veriler, Ar-Ge çalışmalarıyla ortaya koyuyor ve bu olacak diyor. O olduğu zaman diğer disiplinler bundan nasıl etkilenecek, toplumu, yaşamı, gezegeni nasıl etkileyecek kısmına bakan bilim dalı fütürizmdir. Fütüristler, gelecekle ilgili kestirimleri de kullanıyor.

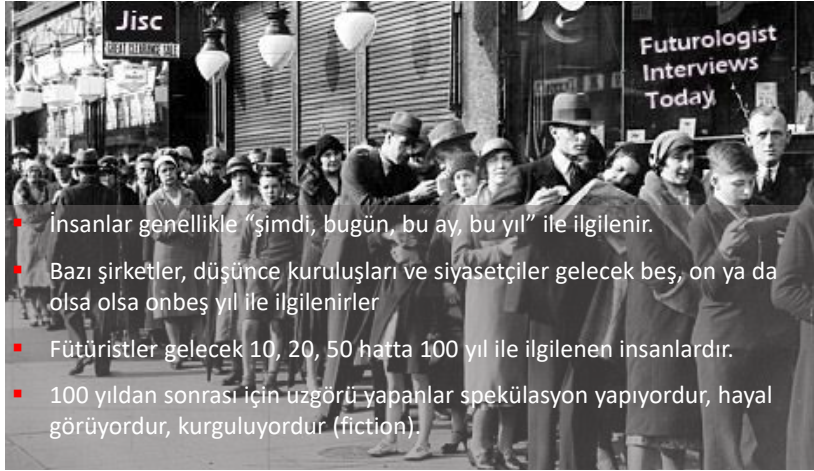
Tahmin (forecast) geleceğe ilişkin ve yararlı olabilecek durum değerlendirilmeleriyle, mantık yürütme esasına dayanıyor. Örneğin, hava tahmini. Meteorologlar eldeki verilere bakarak, geçmişteki örnekleri inceleyerek, verileri analiz ederek, yarınki, ertesi günkü, bir haftaki vs. hava tahminlerinde bulunuyor. Sağanak yağış var, tedbirinizi alın diyorlar.

Tedbirinizi alın ne demek? Artık şehirlerin caddelerinden, çamur nehirleri akıyor, evler çamur içinde kalıyor. Tedbirimizi nasıl alacağız? Geleceği uz görebilseydik, tedbirimizi almış olacaktık. O evleri dere yatağına yapmayacaktık. Başka yere de yapsak, binaların arasını açacaktık. Akan su denize hızla kavuşacaktı. Geçtiğimiz günlerde yaşadığımız sel felaketi, geçmişten ders alamamaktan, o günü değerlendirememekten, geçmişi planlayamamaktan kaynaklandı.

Fütüristler geleceği planlar. Gelecek zamanın üç bileşeninden biridir.: Gelecek, şimdi, geçmiş. Elimizde ne var, geçmişe bakarak görüyoruz. Şimdi onların hangisini değerlendireceğimizi kararlaştırıyoruz ve geleceğimizi planlıyoruz. Geçmişle geleceği birbirine bağlayan halka "Şimdi"dir. Fütüristler bunu yapabiliyor. Bu uzgörüdür (foresight). Uzgörü uzlaşmak, uzgörü uzağı görebilmek, uzgörü uzağı uzmanlarla görebilmek demek. Bunu yaptığımızda nitelikli, tutarlı, işlevsel bir ileri görüş oluşturuyoruz. Onu nasıl sürdüreceğimizi elimizdeki somut senaryo çalışmalarıyla gösteriyoruz, bunları tanımlıyoruz. Uzgörü yapmadan önce bir 'değişim' olduğunu fark etmek, ortaya çıkarmak ve iyice anlamak gerekiyor. İnsan, çalışan, akademisyen, öğrenci hatta ülke ve insanlığın bir parçası olarak bunları iyice anlamalıyız.

"Fütüristler gelecek 10, 20, 50 hatta 100 yıl ile ilgilenen insanlardır"

İnsanlar genellikle şimdi, bugün, bu ay, bu yıl ile ilgilenirler. En fazla emekli olduğumda, bir kıyı kasabasına gideceğim ya da ilk fırsatta bir ev alacağım, arabamı yenileyeceğim, dünya turuna çıkacağım, tatil yapacağım düşüncesinden daha öteye gidemez. Bu da fütürizmdir, bu da yine uzgörüdür. Bu kişiselleşmiş planlı bir çalışmadır. Daha ötesi belki kurumsal olabilir. Bazı şirketler, düşünce kuruluşları ve siyasetçiler, gelecek 5, 10 ya

- İnsanlar genellikle "şimdi, bugün, bu ay, bu yıl" ile ilgilenir.
- Bazı şirketler, düşünce kuruluşları ve siyasetçiler gelecek beş, on ya da onbeş yıl ile ilgilenirler
- Fütüristler gelecek 10, 20, 50 hatta 100 yıl ile ilgilenen insanlardır.
- 100 yıldan sonrası için uzgörü yapanlar spekülasyon yapıyordur, hayal görüyordur, kurguluyordur (fiction).

da olsa olsa 15 yıl ile ilgilenirler. Ben telekom sektöründe çalışıyorum. Telekom sektörü üç yıllık gelecek planı yapıyor. Neden? Çünkü çok hızlı değişiyor. Üç yıl için ne kadar plan yaparsa yapsın tam olarak ne olacağını bulamıyor. Hava tahmini bile bugün yüzde 85-97 arası tutturuluyor ama teknolojik gelişmeler bu oranlardan çok daha geride. 10 yıl içinde olacak konuları, fütüristler olarak dile getiriyorduk. Tüm söylediklerimiz, pandemi döneminde yani bir yıl içinde oldu. Biz bu kadar hızlı online eğitime bu kadar hızlı online sağlık çözümlerine bu kadar hızlı online çalışma hayatına geçeceğimizi beklemiyorduk. 10 yıl diye tahminlerde bulunurken, bir yıl içinde yaptık. Bu o kadar yaygınlaştı ki, Afyonkarahisar'da Zirve'yi yapamadık ama online başladık ve ben sizlerle bir araya geldim. Bunu bize teknoloji sağladı ve bu çok hızlı yaygınlaştı. Artık bu tür kongrelerin, konferansların, iş toplantılarının online olduğunu görüyoruz.

Fütüristler, gelecek 10, 20, 50 hatta 100 yıl ile ilgileniyorlar. Özellikle 100 yıllık projeksiyonlar toplumlardan daha çok devletler için yapıyor. Devletler için bunu yaptığınızda da nelerin olacağını, o kadar net görüyor ki, Orta Doğu coğrafyasında olanları siz zannediyor musunuz ki, kendiliğinden geliyor. Dün karar veriyorlar, bugün yapıyorlar ya da bugün karar

verip yarın yapıyorlar. Hayır. Emin olun bunlar 20-30 yıl öncesinin değil 50-100 yıl öncesinin planları. Adım adım geliyor, adım adım ilerliyor. Fütürizmi kullanan devletler bundan çok yararlanıyorlar. 100 yıldan sonrası için uzgörü yapanlar kesinlikle spekülasyon yapıyordur, hayal görüyordur, kurguluyordur buna İngilizce fiction diyoruz.

1990 Geçmişten Geleceğe Yolculuk

Fütürizmin tarihten kopamayacağını aktarmaya çalıştım. İsraili filozof Yuval Noah Harari bir tarihçi ama o da gelecekte bahsediyor. Geçmiş gelecekte koparmamız gerektiğinin altını çiziyorum. Sizi tarihi bir yolculuğa götürüyorum. Çok geriye değil teknolojik tarihten bahsedeceğim. Gelecek teknolojiyle çok ilişkili, iş ve sosyal yaşamımızı teknoloji belirliyor. Önce 1990'a gideceğim sonra geçmişten geleceğe doğru ilerleyeceğiz.

1990 insanlık tarihi için çok önemliydi. Ben o zaman Almanya'daydım. Berlin Duvarı yıkılıyordu. İnsanlar küçük bir parça koparıp, torunlarına hatıra diye bırakmak için büyük bir izdiham yaratıyor ve Berlin'e koşuyorlardı. 2. Dünya Savaşı'nın getirdiği ızdıraplar bitiyor, dünyada devlet olarak

1990 Geçmişten Geleceğe Yolculuk

ilk beş yıllık ekonomik plan yapan SSCB dağılıyor, Demir Perde yırtılıyor ve 15 ülke özgürlüğüne kavuşuyordu. Bu ülkeler şöyleydi: Azerbaycan, Türkmenistan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Tacikistan, Moldova, Beyaz Rusya, Ukrayna, Estonya, Letonya, Litvanya, Gürcistan, Ermenistan. Siz gençler, bu dönemi yaşamamış olsanız da o günleri incelemenizde yarar var.

Yine 1990'da yaşanan bir başka olaya da tanıklık ettim. Tanıklık etmenin ötesinde içinde bulundum. Dört dünya devi, dört küresel şirket bir araya gelerek, konsorsiyum kurdular. O konsorsiyumun içinde çekirdek denilebilecek, 10-12 kişilik bir ekip oluşturuldu. Dünya devi olan, İsveç, Finlandiya, Fransa ve Almanya'nın küresel şirketleri, 'biz artık dijital mobil hücreli iletişime geçiyoruz', dediler. Ben de o çekirdek ekibin içinde yer aldım. Bunu bugün GSM ya da 2G olarak adlandırıyoruz. Cep telefonu 1990'da ilk kez deneysel olarak kullanılmaya başlandı. Bu insanlık tarihi için Berlin Duvarı'nın yıkılması, Demir Perde'nin çökmesi bir anlamda esaret altındaki 15 ülkenin özgürlüğüne kavuşması kadar hatta ondan önemli bir gelişmeydi.

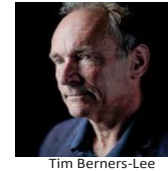
'Cep telefonu olmasaydı ne yapardık' diyecek gençler olabilir çünkü onlar zaten bunun içine doğdular. 1990'dan günümüze 30 seneden fazla süre geçti ve bugünün gençleri, 'Cep telefonsuz hayat olmaz' diyeceklerdir. Halbuki vardı. Onu bu kadar popüler, bu kadar kullanışlı yapan şey, elimiz, ayağımız, ayrılmaz parçamız duygusunu yaşatan cep telefonunu, dört küresel devin oluşturduğu konsorsiyumda, binlerce kişinin, Ar-Ge laboratuvarlarında çalışmasında bulunuyor.

Sadece bir kişi, çok mütevazı bir İngiliz. Cern Laboratuvarı'nda İsviçre'de çalışıyor. Fizikçi Sir Timothy John Berners-Lee (d. 8 Haziran 1955, Londra), tarafından geliştirildi. Neydi o? http, html, işaret dilini geliştirerek, dünya çapında ağ (www) olarak da tanımlanan bilgi paylaşım sistemini kuruyor. İnternete kolayca erişiyorsak, ekranı açtığımızda resimleri, yazıları aynı anda görüyorsak, videoları da bir köşede oynatabiliyorsak, sesi de duyabiliyorsak bunu bu saygın bilim adamına borçluyuz.

Böylece bizler de, örneğin internet adresimizi, "www.aku.edu.tr" yapma

becerisine sahip olduk. İnternet sayfalarında hem görüntüleri hem de yazıları aynı ekranda paylaşmaya başladık. Cern yetkilileri, 'bunun patentini alalım, çok büyük paralar kazanırız' demesine rağmen Sir Timothy John Berners-Lee, bu teklifi kabul etmedi ve herkes bunu kullanabilir dedi.

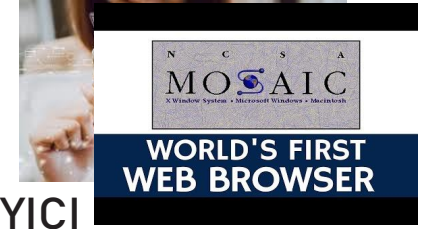
1990 Geçmisten Geleceğe Yolculuk Dijital Mobil İletişim

Tim Berners-Lee

HTTP
HTML
WWW
URL

WEB TARAYICI

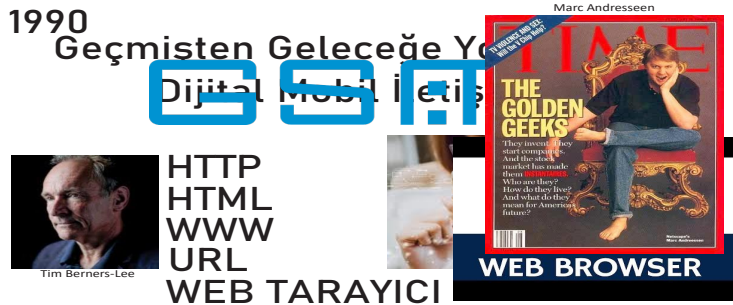
21. yaşında Amerika'da, Illinois Üniversitesi'nde Bilgisayar Bilimleri okuyan bir üstün zeka çıktı. Bunları kullanarak bir web tarayıcı yaptı ve adını "Mosaic" koydu. 21 yaşında ve üniversitenin ikinci sınıfındaydı. O sırada üniversitenin bilgi işlem merkezinde, saati 6,85 dolara çalışıyordu. Dünyanın ilk web tarayıcısı Mosaic'i yapan Marc Andresseen bugün de çok faal bir yatırımcı. Bizler sadece fütüristler olarak değil, teknisyenler, mühendisler, teknolojiyle ilgilenen insanlar olarak onun ne dediğine bakarız. Örneğin bir söz söyledi, çoğu kişi bu sözü kullanıyor: "Yazılım, dünyayı yiyecek." Bunu 10 yıl önce söyledi. Hakikaten öyle değil mi? Şimdi sürücüsüz araçlar var. Sürücüsüz araçlar sadece yazılımdan ibaret. Bir bilgisayar ve dört tekerlek konulmuş ama içinde 2 milyar satır yazılım var. 2 milyar yazılım ne demek biliyor musunuz? Google'un toplam yazılımı kadar. Bu her bir arabada olacak. Bu sözü eden Marc Andresseen, web tarayıcısını 1995'te, 16 milyon 600 bin dolara Netscape'in sahibine sattı. Netscape tarayıcı hala var. Netscape'i aradan bir süre geçtikten sonra 1998'de, 4,3 milyar

dolara Amerikan internet servis sağlayıcı devi AOL aldı. Marc Andreessen servetine servet kattı. Bu iki şahsiyeti anlatmamın amacı şu: Biri insanlığa bahsetti öteki patentini aldı, paraya dönüştürdü kendi zengin oldu.

Bu hikaye bir tarafa, bu iki akım, internete kolayca erişmek, adreslemek ve herkese veriyi ulaştırabilmek, yazı, video, fotoğrafı bütün dünya ile paylaşmak, dünyayı küresel bir köy haline getirmek ve nereye gidersek gidelim mobil hücreli dijital haberleşme sistemini kullanmak dışında, pek çok alanı da tetikledi. Artık bir nevi bombardımana uğramıştık. SMS'ler, dijital fotoğraf makineleri, dijital saatler, elektronik evcil hayvanlar, CD'ler, VCD'ler, DVD'ler, Google'ın arama motoru, Amazon, MP3 Player'lar, Discman, Play Station'lar, Beeper, Windows-95, her şey bir sağanak gibi yaşamımıza girdi. Artık biz dijital yaşamın içindeyiz.

Bağlantılı Hayat

2020 yılına geldiğimizde, adeta bir dejavu içindeyiz. O günkü gibi bir bombardıman yaşıyoruz. Bugün anlattıklarımın birçoğunu siz de yaşıyor, görüyor, biliyorsunuz. Bunlar neler? Artırılmış gerçeklik, genişletilmiş gerçeklik, karıştırılmış gerçeklik, sanal gerçeklik, üç boyutlu yazıcılar, robotlar, insan gibi görünen, insan gibi davranan robotlar, yapay zeka, derin öğrenme, nesnelerin interneti, 5G, 6G, sensörler, sürücüsüz araçlar, dijital para, kripto para, dronlar, 1000 km süratle karada giden araçlar, hyper-loop, hologramlar, uydu haberleşme sistemleri, gökyüzüne gönderilen iletişim platformları, genlerimizin üzerinde oynanarak bir takım hastalıkların ol-

masına engel olacak ya da doğmadan çocukların sarı saçlı, mavi gözlü, üstün zekalı, kas gücü çok güçlü, uzun boylu olmalarını sağlayacak nano çip'ler, grafen'ler... Makineden makineye haberleşmeyle yani ben buzdolabımdaki eksilen malzemeleri, daha kapağını açmadan buzdolabım bilecek, sevdiğim, istediğim ve hep satın aldığım ürünleri marketten sipariş vererek, parasını da bankamdaki hesaptan ödeyecek. Hep kullandığım adresi kullanarak da ulaşımını, lojistiğini sağlayacak. Mesela, wikipedia'dan, internetten herhangi bir konuyu araştırmak yerine bunu benim beynime konulan bir takım ilave belleklerle yapmamı sağlayan cihazlar geliştirilecek. Buna da bağlantılı hayat diyoruz. Artık benim yaşantım, dijital, bağlantılı hayat olduğunda, mobil, özgür, güvenli, verimli, üretken, yeni, otonom, küçük, hızlı, sınırsız, sosyal, çeşitli, her yerde, her zaman ve çok akıllı ve benim için kişiselleştirilmiş olacak.

“2030'da pek çok meslek yok olacak”

2030'a geldiğimizde, pek çok meslek yok olacak. Bu mesleklerin yerini pek çok meslek alacak. Avukatlık, yargıçlık, kasiyerlik, şoförlük, tezgâhtarlık, çağrı merkezi operatörlüğü, kütüphanecilik, fabrika işçiliği, tercümanlık, sekreterlik, saat tamirciliği, otopark kâhyalığı, valelik, resepsiyonistlik, öğ-

retmenlik, iş makinesi operatörlüğü, bankacılık, askerlik, güvenlik elemanlığı, kuryelik, garsonluk, çiftçilik, noterlik, tapu memurluğu, emlak komisyonculuğu ve başka onlarca meslek yerlerini yapay zekâya ya da robotlara bırakacak.

Uzaktan eğitim öğretmenleri, uzaktan çalışma koçları, robot tamircileri, beyin programcıları, uzay pilotları, veri dedektifleri, yok olan canlı türlerini koruyucular, dijital rehabilitasyon uzmanları, yapay organ üreticileri, gen editörleri gibi hayal etmekte bile zorlandığımız mesleklerdeki insanlarla karşılaşacağız. Herkes her dili konuşabiliyor, konuşulanı anlayabiliyor olacak. Bir yemeği tatmadan lezzetini, bir parfümü koklamadan kokusunu algılayabileceğiz.

2030 yılına geldiğimizde, şöyle bir duyguyla karşılaşacaksınız: “O kadar küçükler ki, fark edemiyorum. Bana ait olmayan bilgi üretiyorlar. Her an her şeyim ‘hack’lenebilir’, beynim, organlarım bile... Yaşamımda her hareketim kısıtlanabilir. Bankaya erişemem, tapuda işlemlerim yapılmaz, notere gidemem. Artan zamanımı kullanamıyorum. Benden ultra üstün insanlar var. Makineler ne iş olsa yapıyor. Benim için robotum karar veriyor. Kişilik bölünmesi yaşıyorum. Artık hologramlarım başka yerde beni temsil

Avukatlık, yargıçlık, kasiyerlik, şoförlük, tezgâhtarlık, çağrı merkezi operatörlüğü, kütüphanecilik, fabrika işçiliği, tercümanlık, sekreterlik, saat tamirciliği, otopark kâhyalığı, valelik, resepsiyonistlik, öğretmenlik, iş makinesi operatörlüğü, bankacılık, askerlik, güvenlik elemanlığı, kuryelik, garsonluk, çiftçilik, noterlik, tapu memurluğu, emlak komisyonculuğu ve başka onlarca meslek yerlerini yapay zekâya ya da robotlara bırakacak.

Uzaktan eğitim öğretmenleri, uzaktan çalışma koçları, robot tamircileri, beyin programcıları, uzay pilotları, veri dedektifleri, yok olan canlı türlerini koruyucular, dijital rehabilitasyon uzmanları, yapay organ üreticileri, gen editörleri gibi hayal etmekte bile zorlandığımız mesleklerdeki insanlarla karşılaşacağız. Herkes her dili konuşabiliyor, konuşulanı anlayabiliyor olacak. Bir yemeği tatmadan lezzetini, bir parfümü koklamadan kokusunu algılayabileceğiz.

ediyorlar. Bir ‘Humanoid’e aşık oldum. Çevre çok kirlendi. Nefes alamıyorum. İşe yaramayan biriyim.”

Böyle bir yaşantıyla karşı karşıya kalma ihtimali büyük. Olumlu gelecek istiyorsak, bu seçeneklere doğru gitmek istiyorsak fütürizmden faydalanacağız. Bugünden harekete geçeceğiz. Yalnız olmanız yetmez, başkalarını da haberdar edeceğiz, farkındalık yaratacağız ve onlarla birlikte harekete geçeceğiz. Onlarla birlikte kendimiz, çevremiz, toplum, insanlık için olumlu geleceği ortaya koyacağız ve onlara daha hızlı ulaşmanın yollarını bulacağız.

MÜZİK DİNLETİSİ

Kuvayi Milliye'den Kurtuluş'a

“Kuvâyi Milliye’den Kurtuluş’a” Konseri’nin kaydı, Gelecek Zirve katılımcıları için bir kez daha izlendi. O coşku ve gurur bir kez daha yaşandı.

İki büyük ustanın Nazım Hikmet ve Muammer Sun’un Türk milletine armağan ettiği hazineler olan “Kuvayi Milliye Destanı” ile “Kurtuluş ve Cumhuriyet Film Müzikleri” Cemal Reşit Rey Konser Salonu’nda bir araya geldi. Devlet Opera ve Balesi Rejisörü Figen Ayhan Karakelle’nin metin/müzik kurgusuyla gerçekleştirilen konserlerde izleyiciler, Kurtuluş Savaşı’nı adım adım; Devlet Tiyatrosu oyuncularını Hakan Vanlı, Serap Sağlar, Olcay Kavuzlu, Gaye Alacacı anlatımıyla, Nazım Hikmet’in dizelerinden ve Volkan Akkoç yönetimindeki CRR Korosu’nun yanı sıra Soprano Görkem Ezgi Yıldırım’ın da katılımıyla Rengim Gökmen şefliğindeki CRR Senfoni Orkestrası’nın icrasıyla, Muammer Sun’un notalarından dinlediler.

Cumhuriyet Bayramı’nı kutlamalarının altında yatan derin anlamı hatırlamak için; verilen mücadeleyi, sahip olunan inancı, sıradan insanların tarih yazan hayatlarını hatırlamak gerektiği fikriyle ortaya çıkan proje aynı zamanda biri kelimeleriyle diğeri notalarıyla bu hikâyeleri en güzel şekilde anlatan iki büyük ustayı ilk defa yan yana getirmesiyle de bir ilk olma özelliği taşıyor.

Nazım Hikmet - Kuvâyi Milliye Destanı

Muammer Sun - Kurtuluş ve Cumhuriyet Film Müzikleri

CRR SENFONİ ORKESTRASI VE KOROSU

Figen Ayhan Karakelle - Proje Tasarımı ve Yönetmen

Rengim Gökmen - Ortkestra Şefi

Görkem Ezgi Yıldırım - Soprano

Volkan Akkoç - Koro Şefi

ANLATICILAR:

Serap Sağlar

Hakan Vanlı

Olca Kavuzlu

Gaye Alacacı

PANEL1

Geleceği Tasarlamak

Moderatör: Prof. Dr. Melih Erdoğan, TİDE Denetim Kurulu Başkanı
Prof. Dr. İsmail Hakkı Nakilcioğlu, Uşak Üniversitesi Rektör Yardımcısı,
Gürcan Banger, Yazar, İşletme Danışmanı, Eğitimci

Moderatör: Prof. Dr. Melih ERDOĞAN,
TİDE Denetim Kurulu Başkanı

“Gençlerin gelecek tasarımı yapmaları günümüzde önem kazandı”

TİDE, MÖDAV ve Afyon Kocatepe Üniversitesi'nin ortaklaşa düzenlediği Gelecek Zirvesi 2021'de, 'Geleceği Tasarlamak' başlığıyla düzenleyeceğimiz panelde iki değerli konuşmacımız var; Prof. Dr. İsmail Hakkı Nakilcioğlu ve Gürcan Banger ile birlikte geleceği ve geleceğin tasarımı konusunu konuşacağız.

Hepimizin gördüğü gibi, Dünya geleceğini daha çok tartışır ve irdeler oldu. Nitekim biz de bugün gelecek tartışması yapıyoruz ve bu panelin ölçüleri içinde geleceğe ilişkin tasarımın nasıl olacağını ortaya koymaya çalışacağız. Burada önemli bir nokta, geleceği tasarlayabiliyorsak, gelecek hakkında bazı öngörülerimiz var ve bu öngörülere dayanarak gelecek hakkında daha iyi daha adil daha insani bir yaşam için planlar yapabiliriz demektir. Peki, acaba nelerdir bizleri geleceği konuşmaya ve tartışmaya iten nedenler?

Elbette bizi insan yapan en önemli özelliklerden biri olan merak duygusunun burada payı çok büyük. Ancak bunu bir yana koyup, şu saptamayı

yapsam sanırım yanılmış olmam. Bu konu bu denli yoğun tartışıldığına göre demek ki, geleceğe ilişkin bazı kaygılarımız var. Bu kaygıyı yaratan nedenlerin başında da küresel ekonominin yarattığı inanılmaz derinlikteki gelir adaletsizliği geliyor. Sadece iki rakam vereceğim. Oxfam 2020 Eşitsizlik Raporu'nda dikkat çektiği küresel servet eşitsizliği verilerine göre, 2019'da dünyanın en zengin yüzde 1'lik kesiminin serveti, 6.9 milyar insanın toplam servetinin iki katından fazla. Korkunç bir uçurum değil mi? Bir diğer örnek, dünyanın en zengin 22 erkeğinin toplam serveti, Afrika kıtasında yaşayan tüm kadınların toplam servetinden fazla. Bu eşitsizlikler ve savaşlar ve bunların yarattığı göç ise ayrı bir sorun. 2020 Uluslararası Göç Raporu'na göre dünya çapındaki uluslararası göçmenlerin sayısı 272 milyon. Yani dünya nüfusunun yüzde 3,5'u. Ülkesinde yerinden edilmiş kişilerin sayısı 41 milyon, mülteci sayısı yaklaşık 26 milyon ve 750 milyon da iç göçmen var. Öte yandan gezegenimizin sınırları var, yani gezegenimizde yaşam belli sınırlar dahilinde sürüyor. Stockholm Resilience Centre bir araştırma yapmış; Gezegenel Sınırlar Araştırması. Burada dokuz eşik belirliyor veya insanlığın dokuz ekolojik tavanı var diyor. Bunlardan dördünü; azot ve fosfor seviyesi, iklim değişikliği, biyoçeşitliliğin azalması ve arazi kullanımını aşmış durumdayız. Burada da iki çarpıcı rakam vermek istiyorum. 2025 yılına kadar iklim değişikliği nedeniyle yaklaşık 2,4 milyar insan yeterli su bulunmayan yerlerde yaşamak zorunda kalacaklar. Yükselen deniz seviyesi nedeniyle de 300 milyon insanın yerinden olma riski var. Tabi ki içinde yaşadığımız pandemi süreci de geleceğimiz konusunda bizi kaygılandıran en önemli etmenlerden biri. Tüm bunlara koşut olarak bizi her gün şaşkınlığa uğratan teknolojideki baş döndürücü gelişmelerin bir yandan yaşamımızı kolaylaştırırken diğer yandan da giderek kaygı verici boyutlara ulaştığını söyleyebiliriz.

Karanlık bir tablo çizmeye çalışmıyorum ama bunlar gerçekler. Sonuçta yaşamakta olduklarımız gelecekte yaşayacaklarımızın ciddi birer uyarısı olarak karşımıza dikilmiş durumdadır. Öte yandan bilimdeki, teknolojideki bu ilerlemeler bizlerin gelecek öngörülerini de daha uzun vadeli daha doğru ve tutarlı yapmamıza da imkan veriyor. Tüm bunlara baktığımızda

gençlerimizin yakın gelecekte kendilerini bekleyen dünyayı daha iyi tanımlamaları, sorunlara daha rasyonel yaklaşabilmeleri ve sorunları farklı perspektiflerden düşünmeleri ve tartışmaları için de bir gelecek tasarımı yapmanın önemli olduğunu düşünüyoruz.

Şimdi bu konuyu tartışmak üzere öncelikle Sayın Prof. Dr. İsmail Hakkı Nakilcioğlu'na söz vermek istiyorum.

“Geleceği tahminimizde ne kadar başarılıyız?”

*Prof. Dr. İsmail Hakkı Nakilcioğlu
Uşak Üniversitesi Rektör Yardımcısı*

Öncelikle, etkinliğimizin gelecek için yeni umutlar getirmesini, yeni açılımlar sağlamasını temenni ediyorum. Çok fazla akademik literatüre girmeden, “Geleceği Tasarlamak” konusuyla ilgili görüşlerimi paylaşacağım.

Fütüroloji nedir?

Fütürolojiyi “geleceğin tahmini ya da hesaplanması” diye kısaca tarif edebiliriz. Türk Dil Kurumu, fütürolojiyi “küresel bir perspektif içinde, geleceği öngörmeye çalışan bilim dalı” olarak tanımlamaktadır.

Fütüroloji, mevcut durumu temel alarak, geleceğe dair bir bilimsel, teknolojik ve sosyolojik gelişmeleri inceleyen ve tahminler yürüten bir bilim dalıdır denilebilir. En basit şekliyle, fütüroloji, “gelecek senaryoları üzerinde düşünmek ve geleceğe dair tasarımlarda, öngörülerde bulunmak” diye ifade edilebilir.

Fütürist kimdir?

Fütürist, falcı ya da astrolog değildir, “gelecek okuryazarı”dır. İki temel yaklaşım arasındaki fark, falcılığın dayanaksız olması, fütürolojinin ise pek çok bilimsel disiplini kullanarak analiz yapmasıdır.

Burada amaç, dünyanın veya herhangi bir bölgenin ya da ülkenin gelecekte, yani kısa dönemde değil, orta veya uzun dönemde alacağı yeni şekli tahmin etmektir.

İstatistik, sosyoloji, iktisat, tarih, psikoloji, sosyal psikoloji, çevre, ekoloji, ilahiyat, biyoloji, antropoloji gibi bilimsel çalışmalardan ve bu alanların tekniklerinden faydalanan fütüroloji, özü itibarıyla çok disiplinli bir yöntemdir. Buna kısaca “tahmin sanatı” da denilebilir.

Gelecek gündemi olan ve olmayan toplumlar

Bunu dikkate alan, yani “gelecek gündemi” olan ve olmayan toplumların durumu nasıldır?

Gelecek, dünyanın gelişmiş ülkelerinin ajandalarında, fütüristik bakış açısıyla yıllara ve alanlara göre stratejik olarak planlanmış durumdadır. Bireyler, kurumlar, şirketler, bu planlar çerçevesinde desteklenir ve yönlendirilir. Bireyler bu yaklaşım sonucunda, yaşamsal kararlar, tedbirler alır, planlar yapar; geleceğe katlanmaz, katılmaz onu bizzat oluşturur.

Gündeminde gelecek tasarımı olmayan kişiler ve toplumlar nasıldır? Bunlar başkalarının planlanmış gündemlerini yaşar, planlamaya katılamaz, olan bitenden habersiz, sadece olanları seyrederek. Yani kazanan değil, kaybeden, katlanan olur.

Fütürist manifestoları

Fütürolojiyle ilgili olarak, ilk kez İtalyan şair Filippo Tommaso Marinetti'nin 1909 Fütürist Manifestosu'ndan söz edilebilir. Fransa'da Le Figaro Gazetesi'nin ilk sayfasında 1909 Fütürist Manifestosu, teknoloji ve gelecek konularına vurgu yapan modernist bir sanat hareketi olarak ortaya çıkmıştır.

İlk fütüristler sadece sanat ve edebiyata başkaldırmamış; araba, uçak gibi araçların ve endüstriyel gelişmelerin, insanoğlunun doğaya karşı zaferi olduğunu vurgulayarak, modern yaşamın getirilerine dikkat çekmişler; teknolojiye, demir raylara, sanayi devriminin gelişmelerine hayranlığı yansıtarak hızı, dinamizmi, makineleşmeyi, savaşçılığı, sanayi girişimlerini övmüşlerdir.

İlk manifesto tehlike tutkusunu, enerji ve ataklığı, korkusuzluğu, gözü pek-

Filippo Tommaso Marinetti

liği, başkaldırmayı dile getirmiş, bu akımı besleyen düşünce saldırganlığını yücelterek, açıkça insanları savaşa ve rekabete çağırmıştır.

Sanayi Devrimi'nin ilk yıllarındaki değişim ve eğilimleri özetleyen 1909 Manifestosu'nun günümüzde ne yazık ki tamamına yakını gerçekleşmiş bulunmaktadır.

Sonuçta, 1909 Manifestosu, görevini yapmış ve insanlık geçen 100 yılda iki dünya savaşı ve pek çok irili ufaklı savaş, art arda gelen krizler ve teknolojik icatlarla hızlı bir değişim yaşamıştır. İnsanlık, “daha hızlı ve daha çok” uğruna temel değerlerini yitirmiş ve sonuçta bugünlere gelinmiştir.

Fütüristler Derneği Fütürist Manifestosu - 2009

100 yıl sonra da Türkiye'de Fütüristler Derneği tarafından bir Fütürist Manifesto daha yayınlanmıştır. Bu Manifestoya göre:

- İnsanlık tarihinin en önemli değişimlerinden birini geçiriyoruz. Dünyada, her anlamda tikanıklık, mutsuzluk ve karamsarlık hâkim. Kendimize yeni hedefler koymalı, yeni motivasyon unsurları belirlemeliyiz.

- Geleceğin nasıl olacağını değil, sahip olduğumuz bilgiyi doğru kullandığımızda kurabileceğimiz yenedünya uygarlığının nasıl olabileceğini görebilir, onu şekillendirebiliriz.
- Bilgi ve teknolojiyi kullanarak muhtelif gelecekler oluşturulabileceğini kabul etmeli ve yaşamın tüm boyutları için alternatif senaryolar, olumlu gelecek tasarımları yapılabileceğini benimsemeliyiz.
- Açlık, fakirlik, savaş gibi büyük insanlık sorunlarının engellenebilir ve kabul edilemez olduğuna inanan bir kültürü inşa etmeliyiz.
- Bu konuda taviz vermek, geleceğe kalacak mirasımızda, bu sorunların aynen tekrarlanması demektir.
- Sürdürülebilir küresel gelecek için etik değerlere olan duyarlılığın artırılmasını ve uluslararası ortak bir hukuki düzenin kurulmasını sağlamalıyız.
- Dünya zengin kaynaklara sahiptir. Bu kaynakların belli sayıda ülke ve/veya toplum tarafından kontrol edilmesini engellemeli, çalışmak-üretmek için yeni teşvik mekanizmaları ve sistemleri hayata geçirmeliyiz.
- Dünyayı ve kaynaklarını tüm insanlığın ortak mirası olarak kabul eden anlayış ve uygulamalar geliştirmeliyiz.
- Barışçı ve sürdürülebilir küresel uygarlığın kurulmasını sağlayacak uygulanabilir planlar geliştirmeli, kâğıt üzerinde kalan insan haklarını yaşamın merkezine oturtmalıyız.
- Doğal kaynakları temel alarak sosyal adaleti en insani ve en etkili biçimde sağlamalıyız.
- Tüm mal ve hizmetleri herkes için kolay ulaşılabilir hale getirmeliyiz.

Geleceği kestirmek

100 yıl arayla yayınlanan iki manifesto arasında çok belirgin farklar vardır. Özellikle insanlığın ortak değerleri anlamında bu farklar göze çarpmak-

tadır. Peki, geleceği kestirmekle ilgili attığımız ok, hedefine varmış mıdır, yani tahminimizde ne kadar başarılı olmuşuzdur?

Geleceği hesap yönteminde diğer sosyal ve pozitif bilimlerin kullanılması, fütüristlerin her zaman haklı çıkacaklarını göstermez. Aksine, yakın tarih, fütüristlerin yaptığı pek çok yanlış tahminle doludur.

Fütüroloji bir çeşit öngörü yapma sanatı olduğu için, içinde daima küçük veya büyük yanlışları da barındırır.

18. yüzyılın sonlarında İngiliz iktisatçıları, ülkenin kömür rezervlerinin tükenmek üzere olduğuna bakıp, İngiltere'nin büyük bir kriz yaşayacağını, ülke ekonomisinin küçülmeye başlayacağını iddia etmişlerdi. Oysa İngiltere, tarihinin en büyük ekonomik ilerlemesini (bu tahminlerin aksine) 19. yüzyılın ilk yarısında gerçekleştirmişti.

Yanlış çıkan öngörülere en ilginç örnek, IBM firmasının kişisel bilgisayar satışları için yaptığı öngörü olmuştur. Bilişim sektörünün öncüleri bilgisayarın sadece bilimsel çalışmalar ve planlamalarda kullanılacağını, bu yeni icadın hiçbir zaman kişiselleşmeyeceğini söylemişlerdi.

Tüm bu örneklerin yanı sıra fütürolojinin tam isabet sağladığı pek çok alan vardır. Özellikle uzay çalışmaları alanı geleceği hesaplama yönteminin başarı hikâyeleri ile doludur.

Yapılmak istenen, geleceği anlamaktır, planlamak değildir. Gelecek hesaplaması, salt istatistikî analiz olmayıp, değişik bilimsel tekniklerle ulaşılmaya çalışılan “neden-sonuç” analizidir.

Fütüroloji konusunda araştırmacılar, uzmanlar ikiye ayrılmış durumdadır denilebilir: Karamsarlar ve iyimserler...

Karamsarlar - İyimserler

Bilim adamları fazla nüfusun dünyanın sonu olup olamayacağını araştırmaktadır. Bu sorunu ilk olarak ciddi bir hipotez şeklinde Thomas Malthus

yaklaşık 200 yıl önce ortaya atmış, dünyaya kaynaklarının artan nüfusu besleyemeyeceğini öne sürmüştür. Geçen zaman Malthus'u haksız çıkarmış, özellikle 1960'larda yaşanan "yeşil devrim-tarım devrimi", dünya kaynaklarının yeterli olacağına dair bir kanının doğmasına yol açmıştır.

Thomas Malthus

Az gelişmiş 50'den fazla ülke, vatandaşları için temel ihtiyaçları karşılayamaz durumdadır. Açlık seviyesindeki insan sayısının 2050 yılında 2 milyarı; "su kıtlığı" tehdidi altındaki insan sayısının da 3 milyarı geçmesi beklenmektedir.

Dünya Fütüristler Birliği Başkanı Timothy C. Mack, dünyanın vazgeçilmez üç kaynağının su, enerji ve gıda olduğunu belirtmektedir.

Bu görüşe karşı çıkan başka ekolojistler ve iktisatçılar da mevcuttur. Lawson gibi bazı araştırmacılar, bio-teknolojik devrimlerin gıda kıtlığına çare olacağına ve Malthusçuların bir kez daha yanılacaklarına inanmaktadır.

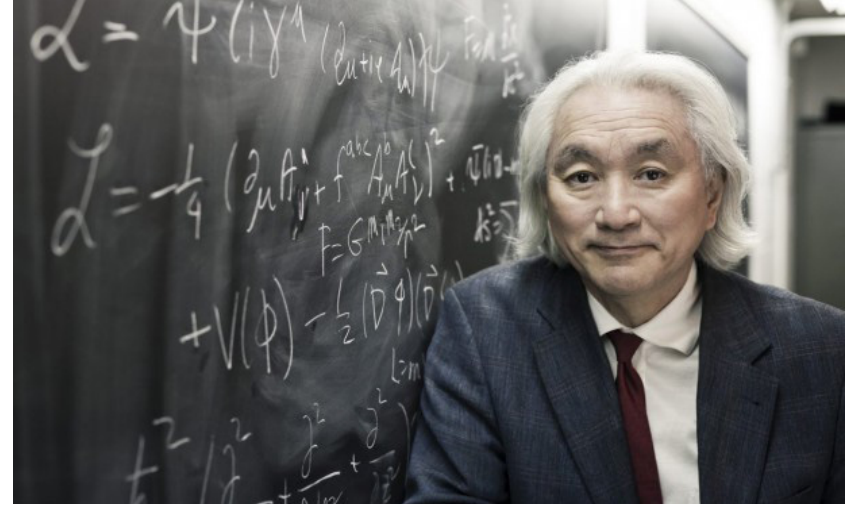
Ancak mevcut gelişmeler, dünya ekonomi düzeninin (bir gizli elin) bizi 2050'de karşılaştığımız ve yaşayacağımız tabloya doğru götüreceğini göstermektedir.

Gelecek uzmanlarının görüşleri

Geleceğe daha iyi ışık tutabilmek için ünlü fütüristlerin görüşlerine kısaca değinmekte yarar vardır.

Profesör Michio Kaku

Japon kökenli Amerikalı teorik fizikçi Prof. Michio Kaku, çok önemli görüşleri ve değerlendirmeleri olan bir bilim insanıdır. Hayatını, küçüklüğün-

Profesör Michio Kaku

den beri hayran olduğu Einstein'ın çalışmalarını bıraktığı yerden devam etmeye adanmış bir bilim adamı olup bilimin popülerleşmesi ve insanlara ulaşması için çalışmaktadır. Çok satan kitaplar listesine giren "İmkânsızın Fiziği", "Geleceğin Fiziği" ve "Zihnin Geleceği" adlı eserleri bulunmaktadır. Facebook'ta 280 bin hayranı vardır, Twitter'da da 85 bine yakın kişi tarafından takip edilmektedir. Bu, bir sanatçı, futbolcu değil, bir bilim insanıdır.

Profesör Michio Kaku şunları söylemektedir:

"Biz fizikçiler, silikondan sonrasının ne olacağını düşünmeye çalışıyoruz. Önümüzdeki 10 yıl için transistör teknolojisindeki gelişimi hesaplayabilmek, aynı zamanda gelecek 10 yılın neye benzeyeceğini de doğruya yakın olarak tahmin edebilmemizi sağlıyor. Örneğin transistörlerin kağıtla birleştiğini ve bunun da artık her yerimizi çevreleyen internet bağlantısıyla bir araya geldiğini düşünün. Duvar kağıdına konuşuyorsunuz ve bir anda karşınızda bir doktor beliriyor, size tavsiye veriyor. Böyle bir gelecek önümüzdeki 10 yıl içinde mümkün. Sözün özü, çevremizdeki her şeyin akıllı olduğu bir dünyaya doğru gidiyoruz."

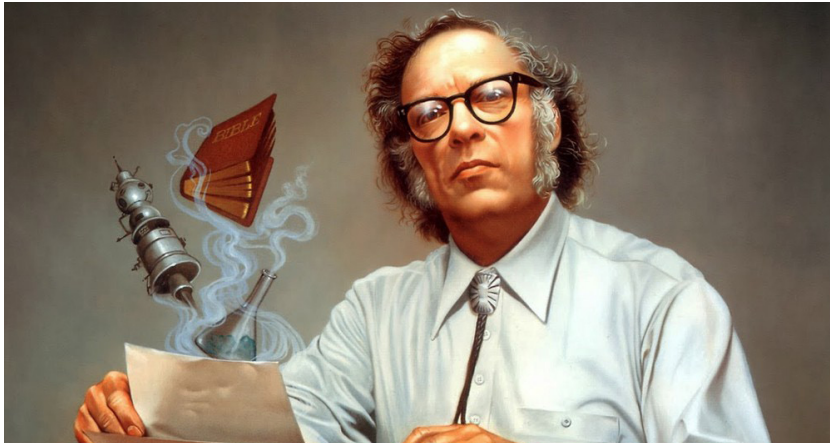
Türkiye'ye dair görüşleri:

Profesör Michio Kaku'nun Türkiye'yle ilgili de şöyle bir saptaması vardır:

“Türkiye birçok kültürün birleştiği önemli bir noktada yer alıyor. Kapitalizm değişiyor, artık bilginin değer haline dönüştüğü ve bilgiyi elinde tutanın zengin olduğu bir kapitalist düzenden bahsediyoruz. Çin bunun gayet farkında. Dışarıya harciye ürünler satarak elde ettikleri birikimle kendi silikon vadilerini, eğlence tesislerini, turizm altyapılarını, kısacası kendi entelektüel birikimlerini oluşturuyorlar. Türkiye'nin bu konuda bir dönüm noktasında olduğunu düşünüyorum. İnsanlarınızı ne kadar eğitebilerseniz, bilim ve teknolojiyi ne kadar sahiplenirseniz ve ne kadar toleranslı olursanız o kadar zengin olursunuz. Çünkü yaşadığımız dünyada zenginlik artık buradan geliyor.”

Isaac Asimov

Ünlü gelecek uzmanlarından Isaac Asimov, biyokimya profesörlüğü yapmış, Amerikalı bir yazardır; pek çok konuda eserleri bulunmakla birlikte, bilim kurgu ve popüler bilim kitaplarıyla tanınmaktadır. Hayatı boyunca 500'den fazla kitap yazacak kadar da üretken bir insandır. Dewey Onlu Sınıflama Sistemi'ndeki tüm ana dallarda eserleri vardır.

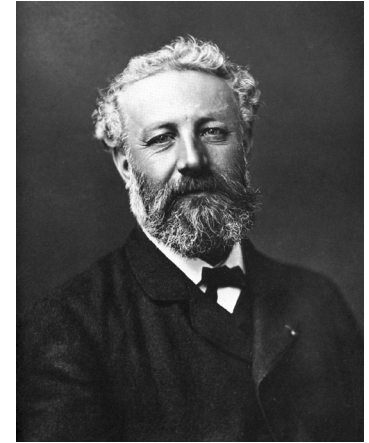
Isaac Asimov

Asimov şöyle demektedir:

“Gelecekle ve bugünle ilgili olarak hayat, satrancın aksine ‘şah-mat’tan sonra da devam eder.” Yani karamsar gelecek tahminlerinin aksine, her şey sona ermiş olsa bile, siz yaşamınızı en iyi şekilde sürdürmeye devam edeceksiniz.

Jules Verne

Genç kuşak başta olmak üzere, pek çok kişinin yakından bildiği, tanıdığı, Fransız gezgin ve yazar Jules Verne, UNESCO'nun veri tabanına göre, dünyada eserleri en çok tercüme edilen ikinci yazardır. Jules Verne genellikle bilim kurgunun babası kabul edilmekle birlikte, öykülerindeki ayrıntıları, bilimsel gerçeklere dayanarak kaleme aldığı için kendisinin bilim kurgu yazarı değil, bilim veya teknoloji yazarı olarak anılması daha uygun olacaktır.

Jules Verne

Jules Verne ilk yazılarını yazdığında Fransa'nın dışına hiç çıkmamış olmasına rağmen hayal gücünü, diğer dünyaları tanımlamak için kullanmıştır. Görüşleri bir hayli ilginç, tahminleri ise son derece isabetlidir.

Jules Verne demektedir ki:

- “Geçmişimi yık geç, bugünümü sil süpür, geleceğimi yok et. Ben yine de karanlıkta yaşamayı beceririm.” Fransız yazarın, Amerikalı profesörle görüşlerinin aynı noktada kesiştiğini söylemek yanlış olmayacaktır.

- “Haklarına sıkı sıkıya bağlı bir ulus, zaman aşımı diye bir kavramı kabul edemez.” Geçmişte sağlam kökleri olan bir toplum da geleceğine umutla bakar.

- “Bir Pascal ya da Newton’un birkaç saniyesi, salak insan yığınlarının ömründen daha önemlidir.”
- “Doğanın yaratma gücünün, insanın yok etme içgüdüsünden daha fazla olduğunu anladım.”

H. G. Wells

Herbert George Wells, Jules Verne gibi teknolojik gelişmeleri anlattığı kitaplarıyla bilim kurgu alanın öncülerinden sayılır.

Herbert George Wells

Kısaca H. G. Wells adıyla bilinen İngiliz yazar, “Dünyalar Savaşı”, “Görünmez Adam”, “Dr. Moreau’nun Adası” ve “Zaman Makinesi” adlı bilimkurgu romanlarıyla tanınmasının yanında, neredeyse edebiyatın her dalında birçok eser vermiştir.

Wells, şunları söylemektedir:

- “Gerçeği her zaman savun, anlayan olmasa bile vicdanına karşı hesap vermekten kurtulursun.”

- Bir diğer sözü: “Değişimin ve değişim gereksiniminin olmadığı yerde zekâ da olmaz.”
- Tüm insanlara öğüdü: “Dünya ile yüzleş. Onun durumunu öğren, onu seyret. Dünyayı anlamak için aceleci tahminlere kapılma. Sonunda her şeyin ipucunu bulacaksın.”
- Ve ilginç bir saptaması: “Çevresiyle tam uyum sağlamış bir hayvan, kursesiz bir düzendir.”

Türkiye’nin perspektifi

Türkiye’nin durumu nedir, konuya hangi açıdan bakmalıyız? Perspektifimiz ne olmalıdır?

Tarih ve coğrafya, bir ülkeyi asla rahat bırakmaz; imkânlar ve tehlikeleri de beraberinde getirir, bundan asla kaçınılamaz.

Modern tarih biliminin, sosyolojinin ve iktisadın öncülerinden kabul edilen ünlü düşünür ve devlet adamı İbn Haldun, coğrafyanın insan üzerindeki etkilerini siyasi ve fiziki açıdan derinlemesine incelediği Mukaddime adlı eserinde öz olarak “Coğrafya Kaderdir” demektedir.

İbn Haldun

21. yüzyıl yeni düzenini aramaktadır. Tarih, Türkiye’ye yeni görevler yüklemektedir. Mekânın tarihsel derinliği ve jeopolitiği bunu zorunlu kılmaktadır. Maddi manevi ve tarihsel şartlar Türkiye’yi buna zorlamaktadır.

Yani, bulunduğu jeopolitik konum itibarıyla, dünyanın üç kıtasının kesiştiği kavşak noktasında bulunduğundan dolayı Türkiye’nin her türlü tehditle, tehlikeyle

İbn Haldun

karşılığın, yüz yüze gelmesi kaçınılmazdır. Ancak bin yıldan fazla bu topraklarda kök salmış, yerleşmiş bir uygarlığın yaşatıcıları olarak bu zorlukların üstesinden gelmek de son derece kolaydır. Yeter ki, biz inançla, azimle geleceğimizi, planlayarak, tasarlayarak ama bugünü de en iyi şekilde yorumlayıp değerlendirerek yolumuza devam edelim.

Geleceğe umutla bakmak

Ülke ve toplum olarak çok büyük avantajlarımız vardır. Örneğin, insan kaynağımız giderek iyileşmekte, kalite kazanmaktadır. Gelecekte bütün dünyaya hizmet satabilen bir ülke olabiliriz, bunu katma değerli hizmetler haline getirebilirsek, ülke için iyi bir kaynak sağlarız. Türkiye'deki insan kaynağı, bütün dünyada ilgi görmektedir. Dünya çapındaki birçok şirketin üst düzeylerinde, Türk insanını görebilmekteyiz. Pek çok açığımızı kapattık. Endüstrileşmeyle, elektronikte birlikte iyi hizmet üreten, iyi bir sanayi ve yan sanayi ülkesi olabiliriz.

Dünyada yaşlı nüfus oranı gün geçtikçe artmaktadır. İyi eğitimle desteklendiğinde genç nüfus avantajımızdan yararlanarak, "iyi insan yetiştirme" hedefiyle geleceğimizi rahatlıkla planlayabiliriz.

Son sözler

Geçmiş ve geleceğin bağdaştırılması noktasında milli şairimiz Mehmet Akif şöyle demektedir:

"Geçmişten adam hisse kaparmış... Ne masal şey!

Beş bin senelik kıssa yarım hisse mi verdi?

"Tarih"i "tekerrür" diye tarif ediyorlar;

Hiç ibret alınsaydı, tekerrür mü ederdî?"

Bir başka örnek:

Ziya Gökalp bir gün Yahya Kemal için yarı şaka, şöyle bir ifade kullanacak olmuş:

"Harâbîsin, harâbâtî değilsin,

Gözün mâzidedir, âtî değilsin."

Yahya Kemal hemen karşılık vermiş:

"Ne harâbî, ne harâbâtîyim,

Kökü mâzide olan âtîyim."

Geleceği en iyi şekilde tasarlamak, planlamak, ama geçmiş değerlerimizden de esinlenerek, onlardan yararlanarak, geleceğe yön vermek bizim görevimiz olmalıdır. İbn Haldun'un dediği gibi bu bizim coğrafi kaderimizdir.

İnsan olarak da bu dünyadaki sınırlı gelecek için yatırım yapalım; kendi geleceğimizi, ömrümüzün sonuna kadar planlayalım, ama asıl yatırımı, sınırsız, sonsuz bir gelecek için yapalım.

H. G. Wells'in ilginç bir sözünü konuşmamızı tamamlayalım:

"Solup kurudukları halde, beni avutsun diye uzun süredir yanımda iki adet beyaz kır çiçeği taşıyorum. Yaşlanıp da aklım gittiğinde, takatim tükendiğinde bile, minnetin ve karşılıklı sevgi duygusunun, insanoğlunun yüreğinde yaşamaya devam ettiğine tanıklık etsinler diye."

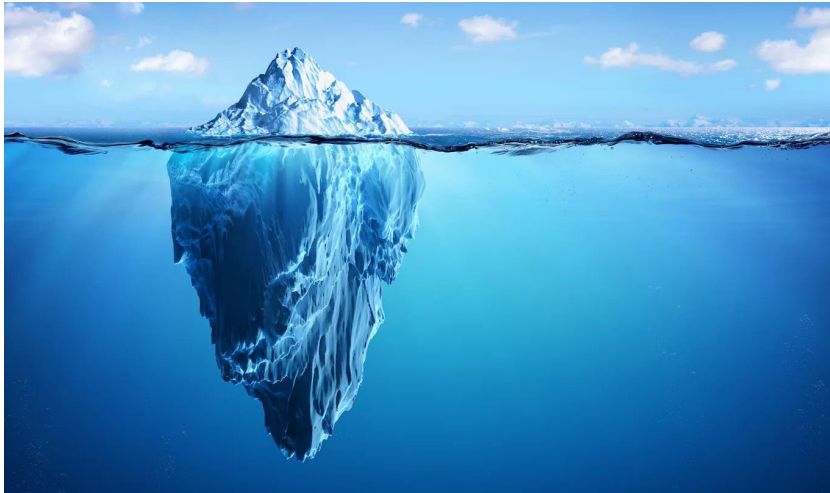
Bu duygu ve düşüncelerle ben de tüm katılımcılara sonsuz şükranlarımı iletiyorum ve gönlümüzden sevginin eksilmemesini, hoşgörünün devam etmesini diliyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

Gelecek, ne kadar yakın ne kadar uzak?

Gürcan Banger
Yazar, İşletme Danışmanı, Eğitmen

Sayın Nakilcioğlu tam da benim istediğim bir zemin oluşturdu. Dolayısıyla benim sunumumu kolaylaştırdı. Öncesinde şunu söyleyeyim. Endüstri 4.0 ilk ortaya çıktığında birkaç sene sonra kitap yazdım. Yeni teknolojiler ve endüstri 4.0 üzerine üç kitap yazdım. Daha sonra yurt dışında bir yayının transhümanizm konusunda konulu bir yayının bir bölümünü yazdım dolayısıyla bu beni bu etkinlikle uyar bir noktaya getirdi. Dolayısıyla size anlatacağım bütün bunların bir özeti olacak.

Gelecek bazen çok yakın bazen çok uzak ama geleceğe hazırlanmamak diye de bir şey yok. Dolayısıyla geleceği oluşturacak olan yönelimleri izlersek, belki bu bize geleceğe hazırlanma anlamında çok ciddi ipuçları verebilir.

Bilimde, yeni teknolojilerde ve bilgide dünyada hiçbir zaman bu kadar çok veri üretilmedi. Dünyanın her noktasında her an yeni veriler üretiliyor. Buzdağı metaforunu biliyorsunuzdur, eğer bu bizim etrafında gördüğümüz yeni teknolojiler buzdağının görünen tarafıysa, sayısız teknoloji var burada, altta ne olduğunu bilmiyoruz. Dünyada her an her saniye buzdağının altı sürekli değişiyor. Yeni teknolojiler kendi aralarında kombinler yaparak, yeni teknolojiler üretiyorlar ya da dünyanın her noktasında üniversiteler, araştırma kuruluşları, büyük sanayi şirketleri yeni teknolojiler üretiyorlar.

	De	Ps	Ht	Hc	Da	Sp	El	Vr	Co	Qt
HIGH	91 DE Digital helpers 91 DE	92 DE Personal digital 92 DE	93 HA Human heat 93 HA	94 HA Human cloning & 94 HA	95 DE Distributed automa- 95 DE	96 SP Space solar power 96 SP	97 SP Space elevators 97 SP	98 DE Fully immersive 98 DE	99 EA Artificial 99 EA	100 We can talk about 100
	Ci 81 MI Conversational 81 MI	Le 82 DE Life expectancy 82 DE	Sa 83 SP Synthetic 83 SP	Br 84 EA Battlefield 84 EA	Ad 85 DE AI advisors & decision 85 DE	Ab 86 EA AI board members 86 EA	Is 87 SP Invisibility shields 87 SP	Ph 88 SP Factory 88 SP	Th 89 HA Transhuman 89 HA	Te 90 HA Telepathy 90 HA
	Ss 71 SP Planetary scale 71 SP	Ip 72 MI Implantable phones 72 MI	He 73 DE + logging of humans 73 DE	Mp 74 HA Male procreancy & 74 HA	Dn 75 DE DNA data storage 75 DE	Gv 76 SP Genomic vaccines 76 SP	Qs 77 DE Quantum safe 77 DE	Cp 78 HA Cognitive 78 HA	Ud 79 HA Data uploading to 79 HA	Rd 80 SP Refractives drive 80 SP
	Gh 61 DE Predictive gene-based 61 DE	Ak 62 EA Automated 62 EA	Rz 63 EA Autonomous robotic 63 EA	Em 64 MI Emotionally aware 64 MI	Xx 65 MI Humanoid sex 65 MI	Bh 66 HA Human bio-hacking 66 HA	Me 67 DE Internet of DNA 67 DE	Tc 68 MI Thought control 68 MI	Dr 69 HA Dream reading & 69 HA	Wh 70 DE Whole Earth 70 DE
	Md 51 SP Mega-scale 51 SP	Sw 52 EA Self-writing 52 EA	Mm 53 DE Public mood 53 DE	Pb 54 SP Programmable 54 SP	Et 55 DE Peer-to-peer energy 55 DE	La 56 MI Lifestyle personal 56 MI	Sd 57 DE Smart dust 57 DE	Lc 58 HA Low-cost 58 HA	Pc 59 HA Planar cocooning 59 HA	Sh 60 SP Shape-shifting 60 SP
	Mc 41 DE Medical incubators 41 DE	Sf 42 DE Smart fibrobing & 42 DE	Dt 43 DE Diagnostic biots 43 DE	Se 44 SP Smart energy grids 44 SP	Bf 45 SP Algal bio-fuels 45 SP	Op 46 SP Human organ 46 SP	Bs 47 SP Artificial human 47 SP	Nm 48 SP New materials 48 SP	Fu 49 SP Fusion power 49 SP	Mr 50 SP Self-repairing 50 SP
	Dl 31 DE Distributed ledgers 31 DE	Pa 32 SP Precision 32 SP	Av 33 EA Autonomous 33 EA	Id 34 MI Intention decoding 34 MI	Df 35 EA Drone flight 35 EA	Ap 36 SP Autonomous 36 SP	Fp 37 SP 3D-printing of food 37 SP	Sr 38 EA Swarm robotics 38 EA	Fd 39 SP 4-dimensional 39 SP	Ze 40 SP Zero-point energy 40 SP
	Rc 21 MI Robotic care 21 MI	Sc 22 DE Smart controls 22 DE	Cm 23 SP Cultured meat 23 SP	Ro 24 EA Robotic robots & 24 EA	As 25 EA Autonomous ships 25 EA	Rg 26 SP Retrograde 26 SP	Wa 27 SP Water harvesting 27 SP	Eb 28 SP Broadcasting of 28 SP	Bp 29 SP Bio-plastics 29 SP	Be 30 SP Beam-powered 30 SP
	Cr 11 DE Cryptocurrencies 11 DE	So 12 SP Concentrated 12 SP	Pj 13 DE Predictive policing 13 DE	Eh 14 SP Micro-scale ambient 14 SP	Wt 15 SP Autonomous wind 15 SP	Ac 16 MI Avatar companions 16 MI	Mh 17 SP Metallic hydrogen 17 SP	Sg 18 HA Smart glasses & 18 HA	Pe 19 SP Pollution eating 19 SP	Ff 20 SP Force fields 20 SP
LOW	Sn 1 DE Smart nappies 1 DE	Dw 2 SP Deep ocean 2 SP	Va 3 SP Vertical agriculture 3 SP	We 4 SP Wireless energy 4 SP	Bi 5 SP Balloon-powered 5 SP	Px 6 HA Powered 6 HA	Cc 7 DE Computerized shoes 7 DE	Vt 8 SP Vacuum tube 8 SP	Sj 9 SP Scraper jets 9 SP	Am 10 SP Asteroid mining 10 SP
	SOONER ←					TIME*				→ LATER

2018 yılında Londra Emperyal Koleji'nden Richard Watson, Anna Cupani liderliğinde bir araştırma yapıyor. Dünyada acaba hangi yeni inovasyon ve teknoloji kombinleri yapılmış diye araştırmışlar ve periyodik tablo gibi 100 adet inovasyon bulmuşlar.

1 numaralı inovasyon nano malzemeden yapılmış, kirlendiğinde, ıslanmışta anne, babaya mesaj çeken bir çocuk bezi. 100 nolu inovasyon bundan daha enterasan. 100 nolu inovasyon da var diyorlar ama bunun ne olduğunu biz de bilmiyoruz diyorlar. Bu da teknolojinin bilimin ne denli hızlı geliştiğinin üzerine önemli bir veri.

Gelecek neler üzerine dayanıyor?

Bugünkü teknolojilerin dayanakları yani bu teknolojiler nasıl dayanaklar üretiyorlar, bunları görmek gerekiyor. Bence öngörebileceğimiz geleceği oluşturacak üç ana dayanak var:

- Akıllılık (yapay zeka). Yapay zeka yeni bir konu değil ama bilişim altyapısının ve iletişimin bu kadar geliştiği bir dünyada akıllılık ve yapay zeka önemli dayanaklardan biri.
- Bağlantılılık. 5G gerçekleştiğinde çok daha fazlasını göreceğiz. Uydular, geliştiğinde birkaç sene sonra dünyanın interneti görmeyen hiçbir noktası kalmayacak. Uzaydan bağlantı yapılacak. Genel ve yerel ağlar çok hızlanacak. 5G çok ciddi farklılıklar getirecek ki, 5G sadece bir adım ötesi olacak.
- Gerçek zamanlılık. Gerçek zamanlılık, bir olay olduğu anda neredeyse aynı zamanda o olayın bilgisine sahip olmak demek.

Dolayısıyla bu üç dayanağın geleceği şekillendirmede çok etkili olacağı kanaatindeyim.

“Gelecekte sağlık sektörü önem kazanacak”

Gelecekte önemli konulardan biri sağlık olacak. Bu DNA sıralayıcısı denen cihazlarda önemli gelişmeler var. Doktora gittiğinizde masasının üzerinde-

ki cihazla sizin DNA'nızı çıkaracak hastalığınızın kökenleri, nedenleri veya hastalıklarınız konusunda size ipuçları yakalayacak ve bunları söyleyecek. DNA üzerinde çok ciddi çalışmalar var ve insan performansının artırılması, geleceğin tıp alanında en önemli pazarlardan birini oluşturacak.

Bu çerçevede yapay doku ve organizmalar, bunların bir kısmı üç boyutlu yazıcılar tarafından yapılmaya başlandı zaten. İnsana bağlı olarak sibernetik iyileştirmeler, hücresel onarım sistemleri, vücut içinde gezebilen akıllı biyomekanik robot(çuk)lar, biyoyonga implantlar, sinir hücrelerinde dolaşabilen biyonano robot(çuk)lar... Nano, atomik seviye demek ve biyoteknoloji yazılımları da çok önemli gelişim alanlarından biri olacak.

Bunun dışında kişiselleştirilmiş ilaç, sağlık sektörünün önemli konularından biri haline gelecek. DNA temelli mühendislik hizmetleri dediğimiz gelişmelerle birlikte sağlık sektöründeki gelişim devam edecek. Diğer yandan talep (sipariş) üzerine organ üretimi olacak. Yani kaza geçirmiş insanı, ihtiyaç olan kemiğini o anda operasyon merkezinde üç boyutlu yazıcılardan üretmek konusu son derece yaygın ve sürekli geliyor. Bundan daha fazlası artık kulak, kemikvs. Üretmek sıradanlaştı. Daha fazlası böbrek, kalp gibi organları yapılması ve bunlardan daha fazlası olacak.

Ağ ortamında sağlık bilişimi, internet üzerinden sağlık hizmetleri olabilecek. Doktorların, cerrahların uzaktan ameliyat yapabildikleri bir noktadayız, bu daha da ileriye gidecek. Sağlık hizmetlerinde telesağlık ve teletıp ağlarının geliştiğini göreceğiz. Bilgi teknolojileri, ağlar ve biyoteknoloji birbirine eklenerek yeni bir sağlık alanı yaratacak.

Daha da önemlisi var. Biyo-moleküler robotlar kendiliğinden yapışan birleşen, yapışan akıllı malzemeler, nano elektrik, elektronik devreleri, nano makineler, nano medikal cihazlar, enerji, sağlık gıda üretiminde büyük gelişmeler bekliyoruz. Bunlar giderek maliyeti düşen sektörler olacak.

Yeni Robotlar

Televizyonlarda, youtube videolarında izlediğinizden daha farklı biyolojik robotlar olacak. Bu robotların özellikleri;

- nano robotlar,
- akıllı mikroplar,
- hibrid cyborg'lar yani yarısı canlı yarısı makine olan cihazlar insanlarla birlikte bir ortak yaşam kültürü oluşturacak.

Sağlık alanında önemli bir gelişmenin altını çizmek istiyorum. Bireyin kalıtsal özellikleri konusunda uzmanlaşmış küresel şirketler sağlık sektöründe bu gidişle çok daha etkili olacaklar. Yeni bir pazar alanı açılıyor, insanlar internet üzerinden DNA'larını pazarlayabilecekler. Pazarlasalar ne olur diye sorabilirsiniz. DNA'lar, ileri zeka, atletik yetenek, teknik ve sanatsal beceriler, kalıtsal özellikler gibi açık pazara meta olacak. Çocuğum atletik yetenekli bir insan olsun dediğiniz zaman örneğin Cristiano Ronaldo gibi birisinin DNA'sını kullanarak bir çocuk üretilmesini sağlayabilirsiniz. Bu artık hayal olmaktan çıkıyor.

Bunun dışında canlı ve makinenin birleştiği Transhümanizm, insanlığın üzerinde durduğu ağırlıklı noktalardan biri. Yeni bir canlı türü, cyborg'lara giderek yaklaşıyoruz.

Yapay Zeka

Makineler 2025 sonrası dönemde giderek daha fazla düşünmeye başlayacaklar. Burada bir ayrımı dikkatinize sunmak istiyorum. Yapay zeka dediğimiz yani makinelerin insanlar gibi düşünmesinden söz ettiğimizde üç aşamadan bahsediyoruz. Bugün çok doğru hastalık tespit eden makineler, yapay zekalı bilgisayarlar var ama örneğin çok doğru teşhis yapan bu makine dama oynamayı bilmiyor. Satranç ustalarını go oyunu ustalarını yenen yapay zeka da hasta teşhisi yapmayı bilmiyor. Sadece bir konuya odaklı. Bu yapay zekaya, yapay dar zeka diyoruz. Bugün dünyadaki yapay zeka türleri yapay dar zeka türüne giriyor.

Yapay zeka ne demek? Yapay zeka çok basit şekliyle söylediğimizde, bir donanım üzerinde çalışıyor ama bir bilgisayar yazılımı demek. Şu anda uygulanan yapay zeka türleri bunlar ve bunlarda da çalışmalar giderek artıyor.

Yapay genel zeka ise insan zekasına yaklaşmış olan zekadır demek. Bunu bu yüzyıl içerisinde tarih, insanlık tanık olabilir. Yapay genel zeka, insana yakın özelliklere sahip olan zeka demektir. Belki bu yüzyılın sonlarında

insanlık var olmaya devam ederse, yapay süper zeka denilen yeni bir kategoriye geçilecek. O da artık yapay zekalı makinelerin insanları geçtiği bir dönemi ifade ediyor.

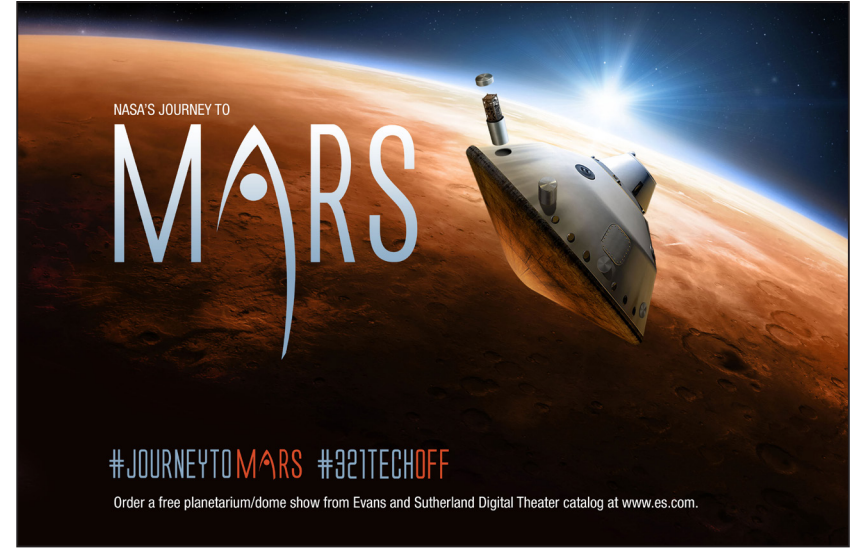
“2030’da insanlar Mars’a gidecek”

Uzay yolculuklarını duymaya başladınız. Bu gelişim sürerse, bugünküler biraz sembolik, çok prototip düzeyde gerçek anlamda uzay seyahatleri, Mars’a insanların gitmesinin 2030’da başlayacağını öngörüyoruz. Aslında bu uzay çalışmalarının tamamı yaşamak için başka bir dünya aramaktan daha çok dünyada bitmekte olan madenlerin başka gezegenlerde veya göktaşlarında bulunma arayışı. Dünyada bugün özellikle elektronik alanında kullanılan madenlerin pek çoğu bitmek üzere. Onun için o araştırmalar, oradaki madenlere biran önce sahip olmayı hedefliyor. Bir tür hegemonya bir tür sömürü çalışması aslında.

Protezler konusunda çok ciddi çalışma var. Bugün gördüğümüzden çok daha akıllı ve bağlantılı protezleri göreceğiz. Bunlar 10 yıl içerisinde gerçekleşecek. Protezler hem eksik organın yerini kapatırken hem de insanın güçlerinin ötesinde güce sahip olmasını sağlayacak. Bu yeni giysilere, dış iskelet deniliyor. Bu iskelet giysiler insanlara, insanüstü beceriler kazandıracak. Yani insan çok kolayca 500 kiloyu kaldırıp, bir yerden bir yere koya-bilecek. Çok uzaklara sıçrayabilecek. Bu giyilebilir yeni teknolojik giysilerin gelişimini de 10 yıl içinde görmemiz muhtemel olacak.

Ben de dahil birçoğumuz kitabı kitaptan okumayı seviyoruz. Özellikle okullardaki ders kitapları artırılmış gerçeklik dediğimiz sanal olanla gerçeğin iç içe geçtiği gerçeklik senaryolarıyla, 10 yıl içinde ders kitapları artık farklı bir şekil alacak.

Akıllı telefon, 2025 yılına kadar tahminen demode olacak. Yani akıllı telefon diye bir şey kalmayacak. Bugün bütün hayatımız akıllı telefonla geçiyor, o zaman ne yapacağız? O zaman her şey bilgisayar olacak. Her şeyin bilgisayar olduğu, duvarın, masanın, sokağın, elektrik direğinin bilgisayar olduğu ortamda, bu tür cihazları taşıma ihtiyacı kalmayacak. Bugün bil-

diğimiz taşınabilir bilgisayarlar, tabletler telefonlar yerine kısa vadede, 2025-2030’lu yıllara doğru başka cihaz türlerinin de geliştiğini göreceğiz.

Sürücüsüz otomobiller bugün araçların önündeki engel trafik düzenidir. Trafik düzeni buna göre düzenlenmediği sürece sürücüsüz araçların gelişimi biraz daha yavaş ilerleyebilir. Eğer trafik buna göre düzenlenirse gelişme çok daha hızlı olacak.

Üç Boyutlu Baskı Teknolojileri

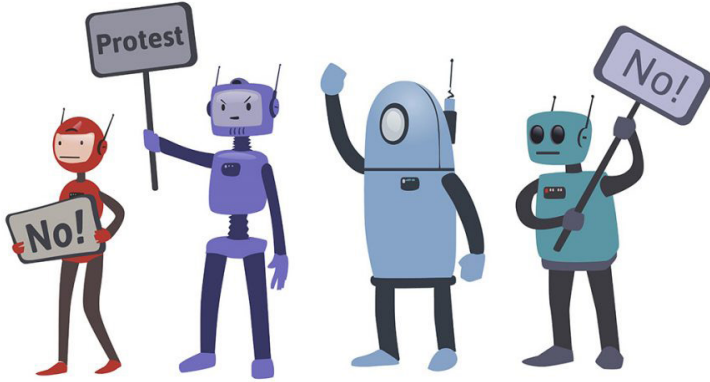
Üç boyutlu yazıcıyla, üzerine iki boyutlu şekil değil de üç boyutlu cihaz üretilecek. Buna üç boyutlu katmanlı üretim, katmanlı imalat ya da üç boyutlu baskı diyoruz. Bu cihazlar büyük bir hızla geliyor, bunların plastik basanları, çelik basanları, seramik basanları var. Bununla pasta, yemek yapan işletmeler çoğalmaya başladı. Artık bakkal dükkanı gibi küçük dükkanlarda, atölyelerde bu konuda çalışan insanlar var. Dolayısıyla bu yazıcı, ev, araba, gemi vs. yapılması yolunda devam edecek.

Robotlar hem evde hem işte arkadaşlarımız olacak. Yaşamımızı bizimle paylaşacaklar. Günlük işlerimizin bir kısmını bu robotlar sayesinde yapıyor olacağız. Özellikle robotların yaşlı ve hasta insanların işlerini kolaylaştırma, yardımcı olacağını söyleyebiliriz.

Burada örnek olması açısından söylemek istiyorum. Geleceğin tuvaleti bir kimya laboratuvarı olacak. Yani tuvalete gittiğiniz andan hemen sonra oradaki dışkıyı analiz ederek, bir sıkıntılı durum olup olmadığını size rapor edecek. Burası bir tür ultra viyole (UV) lambalar vs. ile dezenfekte ediyor.

Yoksullukla baş edilebilir ama bunun siyasi boyutu var. Bu yeni teknolojiler yoksullukla baş etmek için 2030'a doğru bize imkanlar sağlayabilir ama bu biraz siyasi erkle ilgili olacak.

Robot Hakları

Akıllı robotların, mobil robotların ortaya çıkmaya başlaması, robotların yapay zeka olarak ilerlemeye başlamasıyla birlikte geçmişte Romanya'da kurmaca konusu olan Robot Hakları konusunu gündeme getirecek. Robot hakları gündeme gelirken insan hakları da gündeme gelecek. Bu sıralar şu konuşuluyor. İnsanların işini elinden alacağı için robotlar da SGK ödesin

deniliyor. Böyle tedbirler önerilmeye başlanıyor ama robot hakları konusu artık yavaş yavaş felsefi düzeyde de olsa konuşulmaya başlandı. 2030'lu yıllardan sonra robot hakları konusunun artık yasaları olmaya başlayacağını göreceğiz.

Dünya daraldıkça, sulara doğru gideceğiz. Bunun bir örneğini Birleşik Arap Emirlikleri'nde görmüştük. Bundan daha fazlası olacak. Suyun altında, suyun üzerinde yapay adalar ve yapay yaşam alanları görmemiz muhtelif olan çalışmalardan biri olacağını düşünüyorum.

Kentleşme açısından baktığımızda şu açık ki, bugün bütün dünyada, kentlerde yaşadığımız felaketler artık 20. yüzyıl modeli olan sanayi toplumuna ait kentleşmenin sona erdiğini gösteriyor. Dolayısıyla o kentleşme mantığıyla daha fazla gidemeyiz. Bu nedenle yeni teknolojilerden ve yeni bilimsel gelişmelerden yararlanarak daha temiz su, daha doğru yollar, yaşam alanına dönmüş gökdelenler gibi yapılarla 2040 yılında karşılaşabiliriz.

Sanal mücevherler, sanal makyaj daha çok olacak. Bugün TV programlarında izlediğimiz sunucunun göbeğini ortadan kaldıran filtreler yerine daha karmaşık uygulamaları önümüzdeki yıllarda göreceğiz.

“Antartika küresel güçlerin hedefi olacak”

Antartika aynı uzay gibi küresel güçlerin hedeflerinden biri olmaya başlayacak. Amerika'da yaşanan 'Altına Hücum'un benzeri Antartika için söz konusu olacak. Belki dünyada kullanılmayan kaynakların önemli bulunduğu yerlerden biri olan su, önemli mineraller nedeniyle Antartika'da 2040'lı yıllara doğru yeni bir 'Altına Hücum' alanı olacak.

Algler, deniz yosunları vs. bunlar giderek gıda olarak kullanılmaya aday olarak görülüyor. Bununla ilgili çalışmalar var. Örneğin Beyaz Deniz civarında bunların mümkün olacağı söyleniyor ve tartışılıyor. Bu yeni gıdalar, suyun derinliklerinde üretiliyor ve daha sonra tüketime dönüştürülüyor.

Transistörlerle ilgili olarak, bilgisayarın beyni sayılan işlemcinin içinde ne kadar çok transistör olursa işlemci o kadar yetenekli oluyor. Bu bildiğimiz

transistörlerin iç içe gömülmesi gibi bir şey değil yani devre öyle hazırlanıyor ki, orada transistör görevini yerine getiriyor ve her sene bu belli sabit alana düşen transistör sayısı her iki yılda bir artarak gidiyordu. Bugüne kadar böyle geldik ama bunu daha fazla artırmamız mümkün değil. O içsel transistör yapılarını daha fazla sıkıştırdığımız zaman o transistör mantığı geçersiz oluyor. İçerdeki yapılar birbirini etkilemeye başlıyorlar ve işe yaramıyor. Bunun için üzerinde çalışılan konulardan biri üç boyutlu işlemciler. Şu an kullandığımız işlemciler, kabaca iki boyutlu sayılırsa, rubik küpüne benzeyen üç boyutlu işlemciler üzerine bir süredir çalışılıyor.

Bugünkü bilişim 0-1 üzerine çalışıyor. Kuantum bilişim ise yeni üzerinde çalışılan alanlardan, deneysel bilgisayar geliştirmelerden biri ve bulanık mantık üzerinde çalışıyor. Yani 0 ile 1 arasındaki ara değerleri de değerlendirmeye alan bir bilişim konusu ki, başlı başlıca bir alan ve dolayısıyla sayısal bilgisayarın bugün daraldığı noktayı çözmek, üzerinde çalışılan çalışmalardan biri.

Sensör Mühendisliği

Robotlar sadece operasyonel ya da rutin işleri yapmayacaklar. Bunlar yapay zekanın gelişmesiyle birlikte dünyadan toplanan verilerin değer-

lendirilmesinde kullanılacaklar. Bu sıra en çok gelişen teknolojilerden biri, sensör teknolojileri. Biz nasıl göz, kulak, burun, deri ile dünyayı algılıyorsak, makineler de dış dünyayı sensörler sayesinde algılıyor. Dünyada en çok gelişen teknolojik alanlardan biri olarak artık sensör mühendisliğinden bahsedebiliriz. Sensör mühendisliği önümüzdeki yıllarda ayrı bir alan olacak. Dolayısıyla sensörlerden toplanan bilgiler, bulut dediğimiz internet sunucularında depolanıyor ve o depolardaki veriler, analitikler dediğimiz yazılımlarla incelenerek, raporlara dönüştürülüyor. Dolayısıyla bu yeni yapay zekalı robotlar bu toplanmış verileri değerlendirerek gelecekle ilgili öngörüler yapabilecek. Şirketle ilgili, insan yaşamıyla ilgili önerilerde bulunacaklar.

İnsan bu kadar büyük değişimin içerisinde farklı psikolojiler geliştiriyor. Bunlardan biri de daha ütopyik olmakla beraber bilgisayarın insan yaşamına daha çok hükmettiği modellere dönüşecek. Bu bilgisayarlar dünyayı ele geçirecek diye tartışma var. Geçtiğimiz yıllarda, iki büyük şirketin yapay zekalı bilgisayarını bir anlamda karşı karşıya koydular. Bunların kendi aralarında iletişim kurmasını sağladılar. Kısa bir süre sonra yapay zekalı bilgisayarlar bizim anlamadığımız sadece kendilerinin anladığı bir dil geliştirdiler. Dolayısıyla bu nasıl elinizin içinden bu teknolojinin, bu gücün kayıp gideceğiyle ilgili çok önemli bir ipucu veriyor.

Bu arada ilaçlar da üç boyutlu baskıyla üretilecek. Bunların biraz önce ihtiyaca, hastalığa ve insana göre lokal ilaçlar olacağını belirtmiştim. Robotlar bu işi yapacaklar. Direkt örneğin kanserli bir bölge varsa vücudun tamamına ilacı vermek yerine sadece o bölgede kullanılacak ilaçlar gibi teknolojilerin gelişmeye başladığını önümüzdeki yıllarda göreceğiz.

“İnsanlar akıllı evlerini tümüyle yönetebilecekler”

Yeni hedonist tarzlar yani dünyadan haz alma tarzları gelişecek. Bugün insanların hedonist zevklerinin bir kısmının teknolojileştiğini ve dijitalleştiğini görmek hiç şaşırtıcı olmayacak.

Akıllı evler, bugün konuşulan örnekleri gördüğümüz evler tam anlamıyla

la yönetilir evler değil. 2040'lı yıllara doğru, kendi kendini yöneten, akıllı evleri görmeye başlayacağız. Daha sonraki yıllarda, eğer Matris filmi izlediyseniz, oradakine benzer neyin sanal neyin gerçek neyin artırılmış gerçek olduğunu karıştıracığımız bir dünyada yaşayabiliriz.

Dolayısıyla 2045'li yıllara doğru transhümanizm insanların ilk örneklerini yani insan-makine birleşmesini, singularity, tekilleşme denilen örnekleri görmeye başlayacağız. Transhümanist yazar ve felsefecilerin bahsettiği dönem için 2045-2050 gibi yıllar öngörülüyor.

Bir süre sonra kablolarla ihtiyacımız olmayacak. Az önce bahsettiğim 5G'nin en önemli etkilerinden biri fabrikalarda kabloları ortadan kaldırması olacak. Fabrikalarda 5G sayesinde kabloların ortadan kalkması, fabrika yerleşimlerinde iyileştirme yapmak için çok önemli unsurlardan biri olacak. Bir fabrikada çalışıyorsunuz, o gün izin aldınız, ertesi gün geldiğinizde, fabrika sizin bıraktığınız gibi olmayabilir yani mobil robotlar, mobil cihazlar, sistemler, 5G'nin katacağı en büyük katkılardan biri olacak. Sonrasında artık kablolarla hiç ihtiyaç yok olmayacak. Sadece düşünerek cihazlarla iletişim kuracağız.

Yüksek binalar şehir ölçeğinde home city denilen kentler, şehirler, yerleşimler 2050'li yıllarda mümkün olmaya başlayabilir. Yenilenebilir enerji şu anda ilkel bir düzeyde, 2050 yıllarda tamamen bu teknolojiye dönüşülebilir.

Uzay turizmi gerçek anlamda 2050 yıllarında mümkün olmaya başlayacak. Şu anda Mars ile ilgili olarak, Mars'ın atmosferi henüz insan yaşamına bugünkü şartlarda mümkün değil. Acaba Mars'ın atmosferi dönüştürülebilir mi? O zaman uzay turizmi daha kapsamlı olabilir. Şu anda bir fanteziden bahsediyoruz.

Değişen ilişkiler çok hoş bir kavram gibi kulağınıza gelmeyebilir ama insan makine arasındaki cinsel temas 2050'lerin konularından biri olursa, o dönemi görenler pek de şaşırmasınlar. Bu da öngörülerden biri.

Özel mülk ve ada egemenlikleri, buradaki tahmin şudur. Zengin şirketler, varlıklı vatandaşlar, uluslararası sularda kendi adalarını edinin, kendi ada devletlerini yaratabilirler. Bu konuda bazı okyanus adalarını satın alan varlıklı kişiler var. Buralar herkesin gidemeyeceği özel alanlar olacak. Bu da önümüzdeki 30 yıl içerisinde olabilecek öngörülerden biri.

İki konu var: Biri optimist ütopya, diğeri pesimist distopya dolayısıyla iki tarafa da gidebilir. Bu bahsettiğim yapay zeka, yeni teknolojileri, ya insanlık iyi olsun diye ya da silah geliştirmek için kullanabilirsiniz. Üzülerek görüyorum ki, küresel haberlerde bu tür teknolojileri daha çok silah üretmek için kullanıldığını izliyorum. Eğer olur ise, evrensel temel gelir dediğimiz bir kavramdan 2050 yıllarda gündeme gelebilir. Küresel para birimi bu artık kripto para gibi sanal bir para olur muhtemelen. Bütün dünya küresel para birimine geçebilir ama bugün biraz zor.

Arkadaşım Hologram

Toplantısı salonu var ama salonda kimse yok. Sadece hologramlar konuşuyor dolayısıyla artık toplantı yapmak için belli bir fiziksel mekanda bulunmanız gerekmiyor veya bazı insanlar var bazılarının da hologramları var. Hologram teknolojisi yakın zamanda daha çok gelişmeye başlayacak. 2050 yıllarda uzağa gitmeden herhangi bir yerde olacağız. Bu yeni teknolojiler sayesinde bazı örneklerini TV'de görmüş olabilirsiniz. Ölmüş bir sanatçı, hologram vasıtasıyla sahneye çıkıp, şarkı söylüyor. Bu da üzerinde çalışılan teknolojilerden biri.

Akıllı, zeki uyarlı mobilyalar, bu kadar anlattıktan mobilyalar akıllı ve bağlantılı olmazsa olmaz tabii. Yerine kolayca uyan makineler, mobilyalar bunları da görmemiz mümkün olacak.

Çok hızlı iç tasarım ve öyle bir teknoloji ki, bize görmek istediğimiz şekilde gösteriyor yani tasarlıyor. Tasarımda bu tür hızlı teknolojiler göreceğiz. Bunun ilk örneklerini de görmeye başladık bile.

Robot denilince iki tür robottan bahsediyoruz. Biri göze görünen makineler, robotlar bir de evde robot olup da gözümüze çarpmayanlar var. Bunların bir kısmı ev aletleri, tesisat vs. önümüzdeki yıllarda göze görünmeyen ev aletleri daha çok yaşamımızın içinde olacak. Bizler onları görsek de görmesek de onlar akıllı evler içerisinde kendi işlerini yapmaya devam edecekler.

5G, G'nin gelişimi düşünülürse daha primitif düzeyde. Bundan çok daha büyüğünü göreceğiz. Çünkü gerçek zamanlılık bahsettiğimiz zaman ve bu da örneğin uzaktan ameliyat yapan doktoru düşünün dolayısıyla buradan bir hareket yapıyor, 10 dakika sonra Amerika'da ya da Brezilya'da kol hareket ediyor, öyle bir şey değil. Uydu, internet ve 5G, bunlara XG diyorum, XG teknolojileri hızla gelişecek ki olay iletim ve bilgi aynı anda gidip gelecek. 5G'yi gördüğümüz zaman 4G'nin, 4,5G'nin ne kadar zayıf olduğunu o zaman daha iyi anlayacağız.

Sanal gerçeklik çok daha fazla yer alacak. Gözlüklerimiz, giysiler, ayakkabılar, kasklar vs. bilgisayar haline dönüşecek dolayısıyla bunların hepsi yapay zekayla ilintisi olan nesnelere haline gelecek. Eskiden ustura veya tıraş makinesi vardı. Sonrasında elektrik geldi ve elektrikli tıraş makineleri yaygınlaşmaya başladı. Önümüzdeki dönemde duvarda elektrik prizinin yanında bir de yapay zeka prizi olacak. Bilgisayarınızı yapay zeka prizine bağlayacaksınız, soru soracaksınız, dünyadaki yapay zeka sizin sorunuza alacak ve sorunuzla ilgili bilgileri size ileticek. Dolayısıyla sanal gerçeklik, yapay zeka vs. bu şekilde büyüyerek yaşamımıza entegre oluyor. Dünya, bir tür 'Mükemmel Sibernetik Sisteme' doğru gidiyor. Cyborg'lar, robotlar daha çok insan yaşamına girecekler.

İş yok, oyun çok. Kentlerin insanlara olumlu etkisinin 2050'li yıllara doğru

daha çok olacağını düşünüyor. Elektrikli araçlar, atıksız üretim bütün bunlar mümkün olabilir.

Üç boyutlu baskı sayesinde cihaz, araç, taşıt geliştirmek çok daha kolay olacak. Kitlesel hava ulaşım araçlarının giderek gelişim zenginleşeceğini, fiyatların daha düşeceğini ve ulaşımın daha kolay olacağını düşünüyorum.

Terletmeyen donanımlı giysiler, bunlar akıllı giysiler aynı zamanda vücuda destek oluyor. Bir yerde kas sertleşmesi gibi bir sorun olursa, orada size yardımcı oluyor. Uzay yolculukları ya da uzayda kullanım için dış basınca dayanıklı giysiler belki bunlar su altında da kullanılabilir. Bu tür giysilerin gelişmesini bekliyorum.

Asteroid madenciliği de bugün artık dile gelmiş gelişmelerden biri ve göktaşları üzerindeki madenlerin çıkarılması ve yaşanan dünyaya iletilmesi söz konusu olacak. Su altı kentleri bu da hayal evlerden biri ve gelecekte su altına kentler yapılacak. 2050 sonrası için uzay otelleri gündeme gelecek.

Protezlerden Ölümsüzlüğe Dönüşüm

Protez konusunda çok daha fazlası var. Uluslararası yayınları satan bir yayınevine gittiğinizde, beyinle ilgili araştırmaların çoğaldığını görürsünüz. Bunun nedeni araştırma kuruluşları, beyin, zihin konularıyla ilgili daha çok çalışma yapıyorlar. Çalışma alanlarının biri şu: Beynin bir kısmını yedeklemek, beyne yedeğini koyabilmek, beynin bir kısmını silmek dolayısıyla bundan sonra bu yüzyılın ikinci yarısında merak edilen şeylerden biri insan zihninin makinelere aktarılması olacak. İnsan zihnini makinelere aktardığınız zaman sonuçta yarısı makine yarısı insan olan ama bozulan kısımlarının ikame edildiği bir düzeni düşündüğünüzde, o zaman uzayda insan ömrünün yetmeyeceği uzaklıklara gitmek artık sorun olmayacağı aklımıza geliyor. Acaba insan ömrü bilinmeyen bir sınırsızlığa kavuşabilir mi diye de düşünüyoruz. Dolayısıyla zihniniz aynı zihin ama bedeninizin makine olduğu bir gelecek olabilir mi, hayali de bunlardan biri.

İnsanların yaratacağı yenilikçi senaryolar?

Herhangi bir zamanda insanlığı yok edecek beklenmedik, bomba olabilir.

Dünyayı yok edebiliriz. Herhangi bir zamanda virüsler gelebilir. Öngörülere dayanarak şunu tahmin ediyorum. Belki uzay seyahatleri olabilir ama ikinci bir dünya olmaz. İkinci bir dünya olmadan bu gidişle insanlık kendi türünü yok eder diye düşünüyorum.

Prof. Dr. İsmail Hakkı Nakilcioğlu: Gürcan Hocam, en son bahsettiğiniz şey kıyamet midir?

Gürcan Banger: İnsanlığın kendisinin yarattığı bir kıyamet diyorum. Stephen William Hawking, dünyanın sonu yapay zekadan gelecek diyordu. Ben buna yüzde 100 katılıyorum. Erk kimin elindeyse onun borusu ötüyor. Erk de her zaman çok akıllı davranmıyor. Erkin de o üst aklın da kendi içinde çelişkileri oluyor. O çelişkilerin bizi nereye götüreceğini tahmin etmek mümkün değil. Günlük haberleri izleyin, müsilajı, buzulların erimesini, canlıların sürekli yok olmasını izleyin. Sıra insanın kendini yok etmesine geliyor dolayısıyla dinsel anlamda söylemiyorum ama bu yaşadıklarımız kıyamet mi, evet kıyamet.

Prof. Dr. Nuran Cömert: Bu ahlak meselesi, robotların etiği meselesi bir gün namuslu robotlar namussuz robotlar kadar cesur olursa dünya kurtulur mu, ne diyorsunuz?

Gürcan Banger: Robotları bir alt yapı sistemi olarak düşünürsek, örneğin notere gittiniz. Notere giden siz misiniz yoksa sizin kopyalanmış haliniz mi? Kim bugün insanın kopya edilmediğini söyleyebilir ki... Koyunu kopya eden bilmiyoruz ama insanı da kopya etmiştir. Ömrü kısa oluyor ama dolayısıyla bilimin bir de böyle yeraltı kısmı var. Underground bilim var ve bu örneği çoğaltabilirim. Sizin klonunuzun sizin yaşamınızda yer alması örneklerini çoğaltabilirim. Etik ne oldu? Bir sürü üst yapı kurumu, büyük bir hızla burada yok olmaya başlıyor. Yeni teknolojilerle beraber aynı robot hakları gibi mesela yeni bir ergonomi olması gerekiyor. İnsanlar, robotlar birlikte çalışacaklar. Bir fabrikaya gittiğiniz zaman insanlara zarar vermesin diye robotlar tellerin arasında çalışıyor ama yeni mobil robotlar insanlarla beraber çalışacaklar. Burada yeni bir ergonomi tarif etmek gerekecek. Belki yeni bir örgütlenme tarif edecek belki yeni bir psikoloji tarif

etmek gerekecek. Özellikle sosyal ve kişisel disiplinlerde çok yeni şeyler geliştirmek gerekecek. Bu aslında teknolojik yenileşme ve evrimleşmenin üst yapı kurumlarının nasıl etkilediğini henüz çok konuşmuyorum. Ahlakı, hukuku nasıl etkilediğini, canımız acımaya başladığında buraları da konuşacağız.

Bülent Yurdalan: Mısır Piramitlerini ben normal mezar sanırdım, enerji üretim merkezi diye ortaya çıktı. Ben elektriği seslerin iletimi gibi acaba illerde kablosuz iletilip iletilmeyeceğini soracaktım.

Gürcan Banger: İki yapay zekalı robotun konuşmasından bahsetmiştim. Kendi aralarında farklı bir dil geliştirmişlerdi. İki yapay zekalı bilgisayar birbirlerini anlıyorlar. Konu denetleyemeyeceğiniz bir noktaya gidebilir. Şöyle düşünün bu yapay zekalı robotlar ağlar üzerinden birbirleriyle konuşabiliyor. Dünyada bir milyon tane varsa, bir robotun akli bir milyon robotun akli oluyor. Bütün veri tabanlarına erişiyorlar. Kanseri teşhisini öyle yapıyorlar, bütün dünyanın veri tabanlarını geziyorlar ve teşhisi koyuyorlar. O kadar doktorun görmediği semptomları buluyorlar. Çünkü onlar için karşılaştırmak, analiz etmek çok kolay. Bu yüzyılın sonlarına doğru kesinlikle olacak. Kablosuz enerji olur mu, kablosuz telefon şarj edilir mi, 20 yıl önce bahsetsek hayal gibi gelirdi. Şimdi bunları yavaş yavaş yaşamaya başladık. 5G'nin zararlı olduğuyla ilgili haberler çıkıyor. Yapılan analizlerde, 5G türünde iletişimin insan sağlığına bir zararı olduğu doğrulayamıyor. Belki bilgimiz bu doğrulamayı yapmak için bugün yeterli değil. Yarın teknoloji geliştğinde başka doğrulamalar bileceğiz. Kuşku üzerinde duramayız. Kablosuz iletişim, 5G'yi gördüğümüzde dünü hatırlamayacağız. Başka şehirden biriyle konuşmak için üç saat bekleniyordu nasıl bize saçma geliyorsa, 5G geldiğinde de aynı duyguyu yaşayacağız.

İbrahim Özışık: Gelecek dönemlerdeki akıllı sistemlerin her alanda görülmesi sonucunda yeni mesleklerin ortaya çıkması konusunda ifadelerde bulunuluyor ancak işsizlik konusunda bir fikir birliği yok. Bu konuda önerileriniz ve biz eğitimcilerin eğitim sistemi hakkındaki fikirlerinizi bizimle paylaşır mısınız?

Prof. Dr. İsmail Hakkı Nakilcioğlu: Yeni teknolojiler, yeni robotik sistemler acaba insanın işini elinden alacak mı konusu zaten yıllardır tartışılıyor, sadece bugünün tartışma konusu değil. Geçmiş dönemlerde iletişim araçlarına baktığınız zaman sadece gazetenin, kâğıda basılı iletişimin olduğu dönemden sonra radyo ortaya çıktığında, radyo, gazetenin yerini alacak mı diye bir kaygı vardı. Radyo dönemi bitti, televizyon dönemi başladı. Televizyon, hem gazetenin hem radyonun rolünü üstlenecek mi dendi. 20. yüzyılın sonunda dijital iletişim, internet iletişimi başladı. Bu hepsini bastırarak mı dendi. Hayır, olmadı. Her biri farklı kulvarlarda, kendi alanlarında kendi faaliyetlerini yürütmeye devam ettiler. Kimisi kısmen azalarak, kimisi belli oranda payını artırarak bu süregeldi ve bu süregidecek.

İnsan ve robot arasında iş paylaşımı konusunda da bir endişenin olduğunu zannetmiyorum. Çünkü günümüzde internetin getirdiği çok geniş iş alanları var. Bu alanlarda insanlar rahatlıkla faaliyet gösteriyor ve geçimlerini sağlıyorlar. Günümüzün meslekleri yeni alanlar ortaya çıkarıyor. Yepyeni yeni dallar ortaya çıkıyor ve bu dallarda da her şeyi robotlar yönetecek diye bir kural yok. Robotları da insanlar yönetecek ve yazılım alanında da beyin gücüne ihtiyaç olacak.

Eğitim alanını da dikkate alırsak, eğitim elbette şekil değiştirecek. Üniversitelerimizde artık yüzde 40 uzaktan eğitim zorunlu hale geldi. Sonra belki yüzde 50, sonrasında da yüzde 100 uzaktan yöntemiyle eğitim yapılıyor olacak. Burada önemli olan, kurumsal iletişim, bireysel iletişim başta olmak üzere, her iki iletişim ve eğitimin günümüzde çok daha farklı boyutlar kazanacağını biliyoruz. Bu farklı boyutlarda da insanlar kendilerine çok rahat iş bulacaklar. Önemli olan bu değişimi ve gelişimi yakalayabilmek, değişime ayak uydurabilmek.

Eğitimin şekil değiştirmesi, iletişim araçlarının biçim değiştirmesi elbette kaçınılmaz. Değişim hayatın özünde zaten var. 30 sene önce cep telefonunu kimseye anlatamazdınız, çok daha önceleri televizyonu kimseye anlatamazdınız. Gelecekte de çok büyük tahminler var. Fütüroloji bunun üzerinde çalışıyor zaten, ama bu hiçbir zaman mesleklerin ya da çalışma

hayatının, istihdamın sona ereceği anlamına gelmiyor. Her şeyi robotlara bırakacağımız bir dünyadan söz etmek mümkün değil. Nihayet kendi aralarında dil geliştirseler de yapay zekâyı kullansalar da sonuçta bunların fişini çekmek insanın elinde olacak. Onu yönlendirmek ya da daha mükemmel hale getirmek de insanın gelecek mesleklerinden biri olacak.

Gürcan Banger: Sayın Nakilcioğlu Hocamın söylediklerine ekleme yapmak isterim. Özellikle operasyonel rutin işlerin bir kısmı ortadan kalkacak. İnsan aklını kullanmasını gerektiren işler, stratejik kararlar içeren işler yani insanın beyniyle ilgili olan işler gelişecek. Dolayısıyla bizim de eğitim sistemimizi buna göre yenilememiz ve revize etmemiz gerekecek.

Prof. Dr. Melih Erdoğan: Panelimizin sonuna geldik. Her iki konuşmacıma da teşekkür ederim. Son olarak şunları söylemek isterim. Isaac Asimov, “şu anda toplumun en keder verici tarafı, bilimin -tabii ileri teknolojilerin de- bilgiyi, toplumun bilgelik kazanmasından daha hızlı devşiriyor olmasıdır diyor. Hele günümüzde çok büyük ölçekteki olağan hızla akan bilginin devşirilmesini bir düşünün. Oysa bilgelik ve kavrayış gücü olmadan hedefsiz ve amaçsız sürüklenmeye bırakılırız. Bilgelik kısmen muhalif tarafların makul ve bilinçli tartışmalarından gelir. Bu tartışmalar genellikle dağınık, bazen nahoş, çoğunlukla gürültülü olabilir ama tüm bu gürültünün ve dumanların içinden gerçek bir kavrayış ve içgörü ortaya çıkar, buna her zaman ihtiyacımız var.

Newton 1687 yılında tüm insanlık tarihinin en önemli bilim kitabı Principia'yı yayımlayarak yeni bir düşünce tarzı yaratmış oldu. Ona göre nesnel ölçülebilen, kontrol edilebilen iyi tanımlanmış kuvvetler nedeniyle hareket ediyorlardı. Gelecekte hareketi belirleyecek kuvvetlerin yepyeni bir düşünce tarzını yaratacağını ve yeni bir dünya inşa etmemizi sağlayacağını, bu dünyanın da daha yaşanabilir bir dünya olacağını umut etmeliyiz diyorum, hepinize saygılarımı sunuyorum.

ŞİİR DİNLETİSİ

*Benim naçiz vücudum, bir gün elbet toprak olacaktır.
Fakat Türkiye Cumhuriyeti, ilelebet payidar kalacaktır.*

H. Atatürk

BURCUNUR KIŞLACIKLI

ZEHRA KOÇ

BARAN CAN YERLİTAŞ

MERTAY AVCU

MUSTAFA KARABULUT

BESTE KORKMAZ

GÖRKEM YILMAZ

Kocatepe'den Akdeniz'e...

Üniversitelerimizin Denetim Topluluğu kulüplerinin birlikte hazırladıkları “Kocatepe'den Akdeniz'e...” şiir dinletisi etkinliğe renk kattı.

Şiirleri okuyan Bandırma 17 Eylül Üniversitesi'nden Nesli Oyanık, Baha Köse, Merve Demir, Mertay Avcu, Samet Mercimek, Bilkent Üniversitesi'nden Aybike Uludağ, Zehra Koç, Arda Kavacık, Anadolu Üniversitesi'nden Görkem Yılmaz, Burcunur Kışlacıklı, Mustafa Karabulut, Marmara Üniversitesi'nden İlayda Özdemir, Beste Korkmaz, Furkan Berk Koçoğlu, Elif Kardelen Açar, Ankara Üniversitesi'nden Baran Can Yerlitaş'a teşekkür ederiz.

KADINLARIMIZ

Ayın altında kağnılar gidiyordu.

Kağnılar gidiyordu Akşehir üstünden Afyon'a doğru.

Toprak öyle bitip tükenmez,

dağlar öyle uzakta,

sanki gidenler hiçbir zaman

hiçbir menzile erişmeyecekti.

Kağnılar yürüyordu yekpare meşeden tekerlekleriyle.

Ve onlar

ayın altında dönen ilk tekerlekti.

Ayın altında öküzler

başka ve çok küçük bir dünyadan gelmişler gibi
ufacık, kısacıktilar,
ve pırıltılar vardı hasta, kırık boynuzlarında
ve ayakları altından akan
toprak,
toprak
ve topraklı.

Nazım Hikmet Ran

**26 AĞUSTOS GECESİNDE SAATLER İKİ OTUZDAN BEŞ OTUZA KADAR
VE İZMİR RIHTIMINDAN AKDENİZ'E BAKAN NEFER**

Saat 2.30.

Kocatepe yanık ve ihtiyar bir bayırdır,

ne ağaç, ne kuş sesi,

ne toprak kokusu vardır.

Gündüz güneşin,

gece yıldızların altında kayalardır.

Ve şimdi gece olduğu için

ve dünya karanlıkta daha bizim,

daha yakın,

daha küçük kaldığı için
ve bu vakitlerde topraktan ve yürekte
evimize, aşkımıza ve kendimize dair
sesler geldiği için
kayalıklarda şayak kalpaklı nöbetçi
okşayarak gülümseyen bıyığını
seyrediyordu Kocatepe'den
dünyanın en yıldızlı karanlığını.
Düşman üç saatlik yeredir
ve Hıdırlık-tepesi olmasa
Afyonkarahisar şehrinin ışıkları gözükecek.
Küzeydoğuda Güzelim-dağları
ve dağlarda tek
tek
ateşler yanıyor.

Ovada Akarçay bir pırıltı halinde
ve şayak kalpaklı nöbetçinin hayalinde
şimdi yalnız suların yaptığı bir yolculuk var:
Akarçay belki bir akar su,
belki bir ırmak,

belki küçücük bir nehirdir.
Akarçay Dereboğazi'nda değirmenleri çevirip
ve kılçıksız yılan balıklarıyla
Yedişehitler kayasının gölgesine girip
çıkar.
Ve kocaman çiçekleri eflâton
kırmızı
beyaz
ve sapları bir, bir buçuk adam boyundaki
haşhaşların arasından akar.
Ve Afyon önünde
Altıgözler Köprüsü'nün altından
gündoğuya dönerek
ve Konya tren hattına rastlayıp yolda
Büyükçobanlar Köyü'nü solda
ve Kızılkilise'yi sağda bırakıp
gider.

Düşündü birdenbire kayalardaki adam
kaynakları ve yolları düşman elinde kalan bütün nehirleri.
Kim bilir onlar ne kadar büyük,

ne kadar uzundular?

Birçoğunun adını bilmiyordu,

yalnız, Yunan'dan önce ve Seferberlik'ten evvel

Selimşahlar Çiftliği'nde ırgatlık ederken Manisa'da

geçerdi Gediz'in sularını başı dönerek.

Dağlarda tek

tek

ateşler yanıyordu.

Ve yıldızlar öyle ışıltılı, öyle ferahtılar ki

şayak kalpaklı adam

nasıl ve ne zaman geleceğini bilmeden

güzel, rahat günlere inanıyordu

ve gülen bıyıklarıyla duruyordu ki mavzerinin yanında,

birdenbire beş adım sağında onu gördü.

Paşalar onun arkasındaydılar.

O, saati sordu.

Paşalar: "Üç," dediler.

Sarışın bir kurda benziyordu.

Ve mavi gözleri çakmak çakmaktı.

Yürüdü uçurumun başına kadar,

eğildi, durdu.

Bıraksalar

ince, uzun bacakları üstünde yaylanarak

ve karanlıkta akan bir yıldız gibi kayarak

Kocatepe'den Afyon Ovası'na atlıyacaktı.

Saat 3.30.

Halimur - Ayvalı hattı üzerinde

manga mevziindedir.

İzmirli Ali Onbaşı

(kendisi tornacıdır)

karanlıkta gözyordamıyla
sanki onları bir daha görmeyecekmiş gibi
baktı manga efradına birer birer:
Sağda birinci nefer
sarışındı.
İkinci esmer.
Üçüncü kekemeydi
fakat bölükte
yoktu onun üstüne şarkı söyleyen.
Dördüncünün yine mutlak bulamaç istiyordu canı.
Beşinci, vuracaktı amcasını vuranı
tezkere alıp Urfa'ya girdiği akşam.
Altıncı,
inanılmıyacak kadar büyük ayaklı bir adam,
memlekette toprağını ve tek öküzünü
ihtiyar bir muhacir karısına bıraktığı için
kardeşleri onu mahkemeye verdiler
ve bölükte arkadaşlarının yerine nöbete kalktığı için
ona "Deli Erzurumlu" derdiler.
Yedinci, Mehmet oğlu Osman'dı.
Çanakkale'de, İnönü'nde, Sakarya'da yaralandı

ve gözünü kırpmadan
daha bir hayli yara alabilir,
yine de dimdik ayakta kalabilir.
Sekizinci,
İbrahim,
korkmıyacaktı bu kadar
bembeyaz dişleri böyle tıkırdayıp
birbirine böyle vurmasalar.
Ve İzmirli Ali Onbaşı biliyordu ki:
tavşan korktuğu için kaçmaz
kaçtığı için korkar.
Saat 4.
Ağzıkara - Söğütlüdere mıntıkası.
On ikinci Piyade Fırkası.
Gözler karanlıkta, uzakta.
Eller yakında, mekanizmalar üzerinde.
Herkes yerli yerinde.
Tabur imamı
mevzideki biricik silâhsız adam:
ölülerin adamı,

kırık bir söğüt dalı dikerek kibleye doğru,
durdu boyun büküp
el kavuşturup
sabah namazına.
İçi rahattır.
Cennet, ebedî bir istirahatdır.
Ve yenilseler de, yenseler de âdâyı,
meydânı gazadan o kendi elleriyle verecektir
Cenâbı rabbülâlemîne şühedâyı.

Saat 4.45.
Sandıklı civarı.
Köyler.
Sarkık, siyah bıyıklı süvari,
çınar dibinde, beygirinin yanında duruyordu.
Çukurova beygiri
kuyruğunu karanlığa vuruyordu:
dizkapaklarında kan,
kantarmasında köpük...
İkinci Süvari Fırkası'ndan Dördüncü Bölük,
atları, kılıçları ve insanlarıyla havayı kokluyor.
Geride, köylerde bir horoz öttü.
Ve sarkık, siyah bıyıklı süvari
ellerinin tersiyle yüzünü örttü.
Karşı dağlar ardında, düşman elinde kalan
bir başka horoz vardır:
baltaibik, sütbeyaz bir Denizli horozu.
Düşmanlar herhal onu çoktan kesip
çorbasını yapmışlardır...
Saat beşe on var.
Kırk dakika sonra şafak
sökecek.

“Korkma sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak.”

Tınaztepe’ye karşı Kömürtepe güneyinde,

On beşinci Piyade Fırkası’ndan iki ihtiyat zabiti

ve onların genci, uzun,

Darülmüallimin mezunu

Nurettin Eşfak,

mavzer tabancasının emniyetiyle oynayarak

konuşuyor:

-Bizim İstiklâl Marşı’nda aksıyan bir taraf var,

bilmem ki, nasıl anlatsam,

Âkif, inanmış adam,

fakat onun, ben,

inandıklarının hepsine inanmıyorum.

Meselâ, bakın:

“Gelecektir sana vaadettiği günler Hakkın.”

Hayır,

gelecek günler için

gökten âyet inmedi bize.

Onu biz, kendimiz

vaadettik kendimize.

Bir şarkı istiyorum

zaferden sonrasına dair.

“Kim bilir belki yarın...”

Saat beşe beş var.

Dağlar aydınlanıyor.

Bir yerlerde bir şeyler yanıyor.

Gün ağardı ağaracak.

Kokusu tütmeğe başladı:

Anadolu toprağı uyanıyor.

Ve bu anda, kalbi bir şahan gibi göklere salıp

ve pırıltılar görüp

ve çok uzak

çok uzak bir yerlere çağıran sesler duyarak
bir müthiş ve mukaddes mâcereda,
ön safta, en ön sırada,
şahlanıp ölesi geliyordu insanın.
Topçu evvel mülâzımı Hasan'ın
yaşı yirmi birdi.
Kumral başını gökyüzüne çevirdi,
kalktı ayağa.
Baktı, yıldızları ağaran muazzam karanlığa.
Şimdi bir hamlede o kadar büyük,
öyle şöhretli işler yapmak istiyordu ki
bütün ömrünü ve hâtırasını
ve yedi buçukluk bataryasını
ağlanacak kadar küçük buluyordu.

Yüzbaşı sordu:

- Saat kaç?
- Beş.
- Yarım saat sonra demek...

98956 tüfek

ve şoför Ahmet'in üç numrolu kamyonetinden
yedi buçukluk şnayderlere, on beşlik obüslere kadar,
bütün âletleriyle
ve vatan uğrunda,
yani, toprak ve hürriyet için ölebilmek kabiliyetleriyle
Birinci ve İkinci ordular
baskına hazırıldılar.

Alaca karanlıkta, bir çınar dibinde,
beygirinin yanında duran
sarkık, siyah bıyıklı süvari
kısa çizmeleriyle atladı atına.
Nurettin Eşfak
baktı saatına:
- Beş otuz...
Ve başladı topçu ateşiyle
ve fecirle birlikte büyük taarruz...

Sonra.
Sonra, düşmanın müstahkem cepheleri düştü.
Bunlar :

Karahisar güneyinde 50
ve doğusunda 20-30 kilometredeydiler.

Sonra.

Sonra, düşman ordusu kuvâyi külliyesini ihâta ettik

Aslıhanlar civarında

30 Ağustosa kadar.

Sonra.

Sonra, 30 Ağustosta düşman kuvâyi külliyesi imha ve esir olundu.

Esirler arasında General Trikopis:

Alaturka sopa yemiş bir temiz

ve sirmaları kopuk frenk uşağı...

Yaralı bir düşman ölüsüne takıldı Nurettin Eşfak'ın ayağı.

Nurettin dedi ki : “Teselyalı Çoban Mihail,”

Nurettin dedi ki : “Seni biz değil,

buraya gönderenler öldürdü seni...”

Sonra.

Sonra, 31 Ağustos günü

ordularımız İzmir'e doğru yürürken

serseri bir kurşunla vurulan

Deli Erzurumluymdu.

Devrildi.

Kürek kemikleri altında toprağı duydu.

Baktı yukarı,

baktı karşıya.

Gözler hayretle yandılar:

önünde, sırtüstü, yan yana yatan postalları

her seferkinden kocamandılar.

Ve bu postallar daha bir hayli zaman

üzerlerinden atlayıp geçen arkadaşların arkasından

seyredip güneşli gökyüzünü

ihtiyar bir muhacir karısını düşündüler.

Sonra...

Sonra, sarsılıp ayrıldılar birbirlerinden

ve Deli Erzurumlu ölürken kederinden

yüzlerini toprağa döndüler...

Solda, ilerdeydi Ali Onbaşı.

Kan içindeydi yüzü gözü.

Bir süvari takımı geçti yanından dörtnala.

Kaçanı kovalamıyordu yalnız
ulaşmak da istiyordu bir yerlere
ve sadece kahretmiyor
yaratıyordu da.

Ve kılıçların,
nalların,
ellerin
ve gözlerin pırlıtsı
ardarda çakan aydınlık bir bütündü.

Ali Onbaşı bir şimşek hızıyla düşündü
ve şu türküyü duydu:

“Dörtnala gelip Uzak Asya’dan
Akdeniz’e bir kısrak başı gibi uzanan
bu memleket bizim.
Bilekler kan içinde, dişler kenetli, ayaklar çıplak
ve ipek bir halıya benzeyen toprak,
bu cehennem, bu cennet bizim.
Kapansın el kapıları, bir daha açılmasın,
yok edin insanın insana kulluğunu,
bu dâvet bizim...

Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür
ve bir orman gibi kardeşçesine,
bu hasret bizim...”

Sonra.

Sonra, 9 Eylülde İzmir’e girdik
ve Kayserili bir nefer
yanan şehrin kızılıtsı içinden gelip
öfkeden, sevinçten, ümitten ağlıya ağlıya,
Güneyden Kuzeye,

Doğudan Batıya,
Türk halkıyla beraber
seyretti İzmir rıhtımından Akdeniz'i.

Ve biz de burda bitirdik destanımızı.
Biliyoruz ki lâyiğınca olmadı bu kitap,
Türk halkı bağışlasın bizi,
onlar ki toprakta karınca,
suda balık,
havada kuş kadar
çokturlar;
korkak,
cesur,
câhil,
hakîm
ve çocukturlar
ve kahreden
yaratın ki onlardır,
kitabımızda yalnız onların mâcereleri vardır...

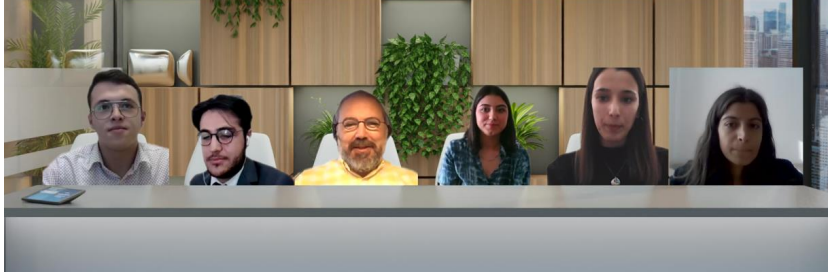
Nazım Hikmet Ran

PANEL2

Gelecek Sensin... İleri!

Moderatör: Murat Yeşildere, Egon Zehnder International, Kıdemli Ortak,
Şeyda Kayhan, Bandırma Onyediy Eylül Üniversitesi İç Denetim Topluluğu,
Abdülvahap Tosun, Marmara Üniversitesi Denetim Kulübü
Burcunur Kışlacıklı, Anadolu Üniversitesi Denetim Kulübü
Atakan Erdoğan, Ankara Üniversitesi Mülkiye İşletme Topluluğu Denetim Kulübü
Zehra Koç, Bilkent Üniversitesi Denetim ve Danışmanlık Kulübü

Murat Yeşildere: Beş genç arkadaşımızla birlikteyiz. Öncelikle onları tanıyacağız, sonrasında onların hayallerini konuşacağız, ardından da o hayallere giden yolu konuşuyor olacağız. Hemen Burcunur Kışlacıklı ile başlamak istiyorum. Burcunur'dan başlayarak, bize kendinizi, üniversitenizi, üniversitedeki kulübünüzü kısaca tanıtır mısınız?

Burcunur Kışlacıklı: Anadolu Üniversitesi İngilizce İşletme Bölümü'nden bu sene mezun oldum. Aynı zamanda Halkla İlişkiler ve Reklamcılık Bölümü'nde yan dal yaptım. Anadolu Üniversitesi Denetim Kulübü 2020-2021 dönemi başkanıyım. Bugün de kulübümü temsilen burada bulunmaktayım. Kulüp olarak, denetim mesleğini öğrencilere aktarabilmek adına çeşitli etkinlikler, teknik geziler düzenliyoruz. TİDE'nin desteğiyle de eğitimler, toplantılar gerçekleştiriyoruz.

Abdulvahap Tosun: Marmara Üniversitesi İktisat Fakültesi üçüncü sınıf aynı zamanda İşletme Fakültesi ikinci sınıf öğrencisiyim. Marmara Üniversitesi Denetim Kulübü'nün 14. dönem başkanım. Kulübümüz, Türkiye'de bu vizyonla açılmış ilk denetim kulübüdür.

Şeyda Kayhan: Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi İç Denetim Topluluğu, 2021-2022 dönem başkanım. Denizcilik İşletmeleri Yönetimi aynı zamanda Uluslararası Ticaret Bölümü dördüncü sınıf öğrencisiyim. Çift ana dal yapıyorum. Topluluk olarak 2017 yılında, işletmelerin denizcilik alanında lisans ve yüksek lisans yapan öğrencileri denetim ve iç denetim alanlarının tanıtılması ve gerekli mesleki alt yapının sağlanabilmesi için

kurulmuş bir topluluğuz. Denizcilik alanında iç denetimle ilgili ilk kurulan topluluk olma özelliğimiz var.

Atakan Erdoğan: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi birinci sınıf öğrencisiyim. Mülkiye İşletme Topluluğu'na geçen yıl hazırlık sınıfı öğrencisiyken üye oldum. Gayretli bir şekilde çalıştım, projelerde görev aldım, etkinliklere katıldım. Bu sene Mülkiye İşletme Topluluğu Yönetim Kurulu Üyesi oldum ve çalışmalarına devam etmekteyim.

Zehra Koç: Bilkent Üniversitesi İşletme Fakültesi öğrencisiyim. Aslında İktisat öğrencisi olarak okula girmiştim ama bir sene sonra İşletme Fakültesi'nin benim için daha uygun olduğuna karar verdim ve İşletme Fakültesine geçtim. Bilkent Üniversitesi Denetim ve Danışmanlık Kulübü'nde organizasyon direktörlüğü ve başkan yardımcılığı görevlerini yürütüyorum. Kulüp olarak başta denetim ve danışmanlık olmak üzere farklı sektörlerden katılımcıları ağırlayarak ve etkinlikler düzenleyerek, Bilkent öğrencilerine akademik gelişmişliğin yanı sıra kariyer alanında da çeşitli fırsatlar sunmayı hedefliyoruz.

Murat Yeşildere: Şöyle etrafınıza baktığınızda, içinden geçtiğimiz dönemde, ülkenin, dünyanın yaşadıklarını düşündüğümüzde, bizleri olumsuz etkileyecek o kadar çok gelişme var ki... Zaman zaman bunları yaşamaktan, düşünmekten, endişelenmekten kendi gündemlerimizi kendi hayatlarımızı unutuyoruz. O nedenle bugünkü sohbetimizi öncelikle kendi bireysel yolculuğumuza odaklanarak devam ettirmek istiyoruz. Sizden kendiniz için çizdiğiniz geleceği, engeller, endişeler ve korkular olmadan hayallerinizi paylaşmanızı istiyoruz. Burcunur, bize kendi hayallerini, geleceğini, bundan sonrası için öngördüğün yolu anlatır mısın?

Burcunur Kışlacıklı: Geleceğimi düşündüğümde, kendim adıma başarmak istediğim en büyük hayalim, sosyal yardımlaşma ve dayanışma alanında, bir araştırma ve geliştirme merkezi kurmak. Bu araştırma, geliştirme merkeziyle sosyal konular, sorunlar hakkında uluslararası alandaki projeleri araştırarak, bu projeleri tamamen yerinde gözlemleyerek, ülkemizde de bu konulara çözümler üretmek aksiyon almak istiyorum.

Geleceğinizle ilgili ne hayal kuruyorsunuz?

Murat Yeşildere: Bu fikir nasıl ortaya çıktı, neden böyle bir merkez olmasını istiyorsun ve sen kendi hayatının hangi aşamasında böyle bir hayalin gerçekleşmesini öngörüyorsun?

Burcunur Kışlacıklı: Şöyle bir ihtiyaçtan doğdu bu fikir; diyelim ki şu anda ben bir yardımda bulunmak istiyorum fakat yardımı ilgili kişiye nasıl ulaştırmam gerektiğini ya da kime ulaştırmam gerektiğini tam olarak bilmiyorum. Bana bunu hemen gösteren veya yardımlar sonucunda ne gibi çözümlere ulaşıldığı hakkında bilgi veren somut, ulaşılabilir bir uygulama şu an yok. Bu ulaşılabilirliği sağlamak adına çeşitli projelerle bu fikre başlayıp, bu fikri genişletmek istiyorum. Bu araştırma geliştirme merkezinde geliştirilecek fikirler ve çözümler tamamen olmasını istediğim uygulamanın altyapısını oluşturacak. Böylelikle ben bir yardımda bulunmak istediğimde, bu yardımı, kime, nasıl, ne hızla yapabileceğimin ve daha pek çok bilgiye ulaşmış olacağım.

Murat Yeşildere: Bahsettiğin kurumsal yönetimin en temel prensiplerinden birisi; şeffaflık. Sen de o şeffaflığı yaratacak bir kurgu yaratmak istiyorsun. Bu hayali olgunlaştırırken dünyada benzer yapılar var mı, araştırma şansın oldu mu?

Burcunur Kışlacıklı: Bu konudaki kapsamlı bilgiye, o dönem gelene kadar hem Türkiye’de hem yurt dışında kendimi geliştirerek, araştırma yaparak, ulaşmak istiyorum. Mesela yüksek lisansımı bu yönde tamamlamak istiyorum. Şu an için araştırdığım kadarıyla tamamen bu konu üzerine bir merkez yok, neden olmasın?

Murat Yeşildere: Aynı soruyu Abdolvahap’a sormak istiyorum. Sen bu keşmekeşe rağmen hala zihnini aydınlık tutup, nasıl bir gelecek hayal ediyorsun kendin için?

Abdolvahap Tosun: Ben uluslararası bir şirkette denetim başkanı olarak ilerde kendimi hayal ediyorum. Bunun dışında şu anda arkadaşla

birlikte geliştirmekte olduğum bir projemiz var. Onu da birkaç yıl içinde gerçekleştirmeyi hedefliyoruz. Bunların dışında yazıyorum. Yazılarımı toparlayıp, bir de hikaye kitabı çıkarmayı düşünüyorum. Kitap, şu an yapım aşamasında, o ne zaman biterse o an paylaşmayı düşünüyorum. Kitabın önemli kısmını bitirdim. Kurgusu bitti, sadece hayal gücüme bıraktım, nasıl olduğunu tasarlıyorum.

Murat Yeşildere: Aslında bu hayal olmaktan çıkmış; nerdeyse üretime geçmiş bir projeden bahsediyoruz. On - onbeş yıl sonra, seni kitaplarını imzalayan, ünlü, popüler bir yazar olarak da görebilir miyiz?

Abdolvahap Tosun: Popüler bir yazar olarak düşünmüyorum. Şu an engeller olmadan geleceği konuşuyor olsak da hikayemde kurguladığım tema distopya üzerine. Yani olmasını istemeyeceğimiz ama karşımıza çıkabilecek bir dünyayı tasarlıyorum. Bu noktada belki popüler olurum ya da olmam, olacağımı düşünmüyorum. Çünkü kitabımda, popüler olanların toplumu yozlaştırdığını işliyorum. Eğer popüler olursam kendimle çelişmiş olurum, o nedenle istemiyorum.

Murat Yeşildere: Yıllar önce yaşamış Amerikalı sinema oyuncusu Groucho Marx diyor ki; “beni üye olarak kabul eden hiçbir derneğe üye olmam.” Dolayısıyla sen de “popüler olmanın kötülüklerini yazdığım için ben popüler olmamalıyım” diyorsun ama belki de yazdıkların büyük bir heyecan ve destek bulacak ve sonucunda sen popüler bir yazar olacaksın. Tanışmış olduk, sonra imzalı bir kitabını almak isterim. Şeyda sana dönüyorum, senin hayallerin neler, sen kendini nerede görüyorsun?

Şeyda Kayhan: Benim ilk hayalim okuduğum bölümle ilgili olarak iyi bir konumda çalışmak istiyorum. Bu mesleği yapabilmek için de iyi derecede yabancı dil bilmek, iletişim becerilerimi, networkümü, bağlantılarımı geliştirmem gerekiyor. Gelişimimi sağlamak için yaptığım araştırmalar sonucunda İngiltere’de eğitim almam gerektiğine karar verdim. Gelecek beş yıl içerisinde İngiltere’de eğitim almaya başlayıp, daha sonrasında Türkiye’ye dönmek istiyorum. Türkiye’ye dönmek istememin en büyük nedenlerinden biri ailem. Ailemden uzak olmak istemiyorum. İkinci neden de deniz-

cilik alanında çok fazla kadın çalışan yok. Ben İngiltere'den döndüğümde, edindiğim tecrübeleri benim gibi kadın meslektaşlarımla paylaşarak, onlar için öncü olmak istiyorum. Ben TEDx konuşmalarını çok izledim ve onlar bana yön verdiler. Ben de ekranların arkasından bana yön verebilen insanları gördükçe insanları neden yönlendirmeyeyim ki, diye kendime soruyorum. O nedenle gelecekte kendim için kurduğum hayallerden biri de TEDx konuşması yapmak. Belki de ilk adımı bugün burada atıyorum.

Murat Yeşildere: Bu anlattıkların bir kariyer planına denk geliyor. Hayal değil bunlar zaten o tarafa doğru yürüyorsun. Bir TEDx konuşmacısı olmak, o da hayal değil. Belki ilk adımı bugün burada attın. Belki fiziksel ortamda belki milyonlarca insanın izlediği bir TEDx konuşmacısı, bu panelden çıkacak. Atakan senin büyük hayalin nedir?

Atakan Erdoğan: Benim en büyük hayalim 'Merkez Bankası' başkanı olmak. Çocukluktan bu yana en büyük hayalim bu. Çocukken bankacılığa bir merakım vardı. O zaman merkez bankası hakkında çok fazla bilgim yoktu. Yaşım ilerledikçe, bilgi sahibi oldukça merkez bankasının bana göre olduğunu ve bu kuruma başkanlık yapabileceğimi düşündüm ve bu hayalimin peşinden gidiyorum. Umarım çok işler çıkarıp, merkez bankası başkanı olacağım. Öncelikle hedefim, Türk lirasını tüm dünyada geçerli kılmak, Türk lirasının farklı paralar karşısında değerini artırmak. O hayali gerçekleştireceğim.

Murat Yeşildere: Yepyeni bir merkez bankası başkanı geliyor. Onun da detaylarını konuşacağız. Zehra sana dönüyorum, senin en büyük hayalin nedir?

Zehra Koç: Benim en büyük hayalim, kendi yatırım danışmanlık şirketi kurmak. Adını da şimdiden belirledim: Minerva Yatırım Danışmanlık. Minerva Bir Roma Tanrıçası. Şirketim adını, savaş, ticaret, bilgelik, şifa, el sanatları ve akıl tanrıçası olan Minerva'dan alıyor. Bunu yapabilmem için kendimi geliştirmem gerekiyor. Hiçbir şey bilmeden gidip de hayalim diye bu şirketi kuramam. Önce mezun olduktan sonra finans üzerine yüksek lisans yapmayı planlıyorum. Finans isteyen ya da borsa ile ilgilenenlerin en

büyük hayallerinden biri olan Wall Street de çalışmak istiyorum. Küçükken babam işten döndüğünde hesaplar yapar, kime ne verdiğini hesaplar, not ederdi. Sürekli yabancı kanallardan haberler izlerdi. İlk İktisat ve İşletme fakültelerimi istediğimde, bunu kendimin seçtiğini sanıyordum. Durup, düşündüğümde aslında babamın ben daha küçükken davranışları ve onu yakinen gözlemlediğimden ve ilgimi çektiğinden dolayı bu bölümü seçtiğimi anladım. Olursa J.P. Morgan, Chase gibi şirketlerde kendimi geliştirmek istiyorum. Sonrasında da çok yaşlanmadan, emekliliği beklemeden istifamı vererek, kendi şirketimi kurmak istiyorum.

Hayallere giden yolda engeller neler?

Murat Yeşildere: Burcunur hayalini bize anlattın. Bu hayale giderken kendin için nasıl bir yol haritası öngörüyorsun? Bunu yapmak için nelere ihtiyacın var? Hepimiz pembe gözlüklerimizi çıkarırsak ne engeller var senin önünde?

Burcunur Kışlacıklı: Şu an ilk hedef olarak, iş hayatı açısından profesyonel tecrübe kazanıp, tamamen sosyal yardımlaşma konusunda, STK'larla network oluşturmak istiyorum. Çok uluslu bir genel merkez düşündüğüm için araştırmalara giden yolda, örneğin kadın cinayetleri konusunda Avrupa'da, Amerika'da nasıl çözümler bulunduğunu, yerinde gidip araştır-

mak, oraya öğrencileri göndermek ya da iş insanlarıyla birlikte olup, bu organizasyonu tamamen büyük etkinliklere dönüştürerek, aşama aşama ilerlemek istiyorum. Bu durumun altında yatan ve beni motive eden şöyle de bir konu da var; Türk insanı olarak, tamamen yardımsever bir milletiz. Bu yardımlaşmanın Türk markası haline gelmesini sağlayabilmek adına da gerek kamuyla gerek özelle bağlantılar kurmak istiyorum.

Murat Yeşildere: Sana kötü bir haber vereyim. Türk milleti olarak, o yardımsever olma kısmımız, maalesef istatistiklerde, araştırmalarda gözüküyor. STK'lara yapılan bağışlarda maalesef Türkiye listenin sonunda yer alıyor ama bunun değişmemesi için bir sebep yok. Toplumda senin öncelikli olarak değinmek istediğin, ele alınmasını düşündüğün sıkıntılar, problemler var mı?

Burcunur Kışlacıklı: Eğitim hakkında konuşmamız gereken çok konu var. Yardımlaşmanın bile temelini eğitimle oluşması gerektiğini düşünüyorum. Bugünlerde çoğu kez üzerine konuştuğumuz çevresel sorunlar, cinsiyet eşitliği konusuyla ilgili sorunların hepsinin çözümü eğitimden geçiyor.

Murat Yeşildere: Eğitim, toplumsal cinsiyet eşitliği, bu konular öne çıkıyor. Bir an için beşimiz balkondayız sen sahnedesin. Bu merkezi kurmuşsun. Birleşmiş Milletler'den ya da daha farklı bir örgütten bu merkezi kurduğun için ödül aldığını izliyoruz. Nasıl hissediyorsun kendini, bize o duygularını anlatır mısın?

Burcunur Kışlacıklı: Gözlerim parlıyor, 'tamam, işte bu, oldu' diyorum. Başardın, diye iç sesim konuşuyor. Çok mutlu oluyorum.

Murat Yeşildere: Belki de diyeceksin ki "birkaç sene önce bir Zirve'de bu hayali anlatmıştım, bu hayalim gerçek oldu". O gün geldiğinde umarım bizleri de davet edersin. Abdolvahap sana da aynı soruyu sormak istiyorum. Uluslararası şirkette denetim başkanı olmuşsun meslek devam ediyor. Farklı coğrafyalarda da çalışıyorsun. O hayali gerçekleştirmek için neler yapıyorsun, var mı gördüğün engeller ?

Abdolvahap Tosun: Okulumuzda yüksek lisans programı var, işletmelerde iç kontrol yapısı diye. Lisans programını bitirdiğim zaman ona başvurmayı ve orada gerekli eğitimi alacağıma inanıyorum. Ondan sonra yüksek lisans programım devam ederken deneyim almak açısından bağımsız denetim şirketlerinden birinde asistan olarak veya herhangi bir pozisyonda işe başlamak istiyorum. Açıkçası yüksek lisans programı bittikten sonra her şey spontane gelişir gibi geliyor. Ondan sonrasını hayal ederken meslekte bulunmadığım için hangi gelişimleri göstereceğimi çok düşünmüyorum. Girişim hayalime geçtiğimde, orada tek yapmam gereken ona daha fazla yönelmek daha fazla düşünmek. Kitap konusundaysa, onu da birkaç yıl içinde çıkarırım.

Murat Yeşildere: Beni bu anlattığın resimde en çok heyecanlandıran ve gerçek büyük hayal ne biliyor musun? Bu üçünün paralel olarak gidiyor olması. Yani ayrı ayrı üç yol değil de bu üçünü de 10 yıl sonra konuşacağımız bir yer olursa, ne harika olur.

Abdolvahap Tosun: 20 yaşındayım, çok tecrübem yok ama...

Murat Yeşildere: Sözünü keseceğim çok büyük tecrübem yok diyorsun ya, bu çok büyük avantaj. Zihninde seni durduracak bir engel de yok. LinkedIn kurucusunun bir sözü var, diyor ki, "en iyi fikirler zihinde öldürülüyor". Onu öldüren de tecrübeler. Biz en iyi fikirleri, hayalleri kendimiz öldürüyoruz! Bıraktığın yerden lütfen devam et.

Abdolvahap Tosun: Tek alanda ilerlemek geçmişte beni hep sıktı. Bir meslekte uzmanlaşırken yapabileceğim bir hobi mesela kitap yazarlığı olabilir. Meslekte yapabileceğim bir şey kalmadıysa yapabileceğim ekstra bir şey bu girişim projem, kendi devamlılığımı sürdürmek için üç farklı alanda ilerlemek istiyorum. Yoksa bir tanesiyle yoğunlaşırsam belki en üste çıkabilirim ama kendimi tanıyorum ve tek bir alanda ilerlemenin benim için doğru olacağını düşünmüyorum. O nedenle üç farklı kulvarda ilerlemek istiyorum. En büyük engel de muhtemelen hayalleri benim gibi olan insanlar. Hikaye konusunda popüler olan insan olmak istemediğim için orada bir rakip kabul etmiyorum. Girişim projemi paylaşmam gerekirse, her

sene milyonlarca girişim projesi çıktığı gibi batıyor. Ondan çok beklentim yok ama içimdeki duygularla hareket etmek istiyorum. İçimdeki güdüler bana bunu yapmam gerektiğini söylediği için bu kulvardayım. Denetim mesleğinde de şu anda ekranda bizi dinleyen arkadaşlarım, denetim alanını kendine kariyer olarak belirlemiş herkes rakibim. Rakip çok doğru bir tanım olmayabilir ama bu şekilde tamamlayabilirim.

Murat Yeşildere: Son cümleli birazcık açmanı istiyorum. Niye rakip olarak görüyorsun? Onlar senin paydaşların ve hepiniz birbirinizin hayallerini birlikte gerçekleştirmeye yardımcı olacaksınız.

Abdulahap Tosun: Evet o nedenle doğru tanım olabilir mi diye düşündüm. Şu nedenle rakip dedim, belirlediğim hedef tüm ekiplerin bağlandığı nokta ve orada tek kişi oturuyor. Herkes orayı amaçlıyor. Denetim sektörüne ben asistan olacağım diye değil herkes yükselmek için giriyor. Rakip olmadan önce hepsi benim ekip arkadaşım olacak.

Murat Yeşildere: Şunu da unutma bir tane şirket bir tane yapı bir tane organizasyon yok. Yüzlerce binlerce milyonlarca var. Herkese oturacak bir koltuk var, yeter ki, herkes hayalini gerçekleştirmesine destek olsun. Bu üç hedefin hangisinin daha çok isterdin, hangisi sana daha çok heyecan verirdi?

Abdulahap Tosun: Sanırım üçünün de başarılı olup, üç farklı alanda da ödül alsam kendimi daha mutlu hissederdim.

Murat Yeşildere: Üç kere sahneye çıkacağım diyorsun. Daha çok şunu hayal ediyordum, büyük yazar Abdulahap Tosun'un 22. kitabının 36. baskısını kutluyoruz. İmza gününde kuyruklar ve biz de sıraya girmeye çalışıyoruz; belki "biz Abdulahap'ı tanıyoruz, önce imzasını biz almak istiyoruz" diyoruz. Ben böyle hayal etmek istedim nedense senin için...

Abdulahap Tosun: Murat Bey böyle bir şey olursa, sizi kuliste ağırlarım.

Murat Yeşildere: Bu hayali görünce popüler olmak istemiyorum, ben o imza gününe gelmek istemiyorum demedin.

Abdulahap Tosun: Şu anda var olacağını hayal ettiğimiz senaryoda yorumumu paylaştım.

Murat Yeşildere: Altı milyon izleyicili TEDx konuşmasını yapan Şeyda Kayhan'ı tanıtıyorlar şimdi. Ne hissediyorsun? Şeyda Kayhan: "Başardım, birilerine umut oluyorum" derim. O konuşmayı yapıyorsam "arkasında bir başarı vardır, birilerini aydınlatıyordum" ve bu beni çok mutlu eder.

Murat Yeşildere: Seni bu yolda aydınlatan bu yolda heyecanlandıran ve daha fazlasını yapmak ve bu hayale yürümek için güç veren kim var?

Şeyda Kayhan: "Neden olmasın" sorusunu kendime sorduğum zaman "neden iyi bir broker olmayayım, neden iyi bir yerde eğitim almayayım, neden TEDx konuşmasını yapmayayım" dediğimde önce zihnimdeki engelleri kaldırıyorum. Bu bana motivasyon oluyor.

Murat Yeşildere: Zihninden kaldırdığın engelleri anlat bize?

Şeyda Kayhan: Yapamayacaksın dediğimde zaten bir engel koymuş oluyorsun. Genellikle bunu olumluya çevirdiğimde o engelleri kaldırmış oluyorum. Bana güç veriyor, yapabileceğimi biliyorum, istediğimde başardığımı biliyorum.

Murat Yeşildere: 8 Mart'ta bir kadın kaptan pilotla tanıştım. Onun hayali kaptan pilot olmakmış. "Kaptan pilot Şeyda Kayhan" diye kağıtlara yazmış, defterlere yazarmış, nereyi açsa o "kaptan pilot Şeyda Kayhan" yazısını görürmüş. Bir noktada hepsinin sonu gelmiş, yattığı yerin tavanına "kaptan pilot Şeyda Kayhan" diye yazdırmış. Her sabah gözlerini açtığı anda o yazıyı görüyormuş ve onunla uyanıyormuş. Ve kaptan pilot olmuş. O TEDx konuşmacısı veya milyonların ilham aldığı Şeyda Kayhan notunu senin de etrafa yazman belki de tavana yazdırman etkili olabilir. Yapamayacaksın düşüncesinden kurtulmak için.

Şeyda Kayhan: Genellikle yapamayacaksın değil de yapacaksın diye kendimi motive ediyorum.

“En büyük engel kendimiz...”

Murat Yeşildere: Senden duyduğum şu: “Engel varsa o benim, ben onu aşarsam hiçbir şey bana engel olamaz!”

Şeyda Kayhan: Kesinlikle bu TEDx konuşması için geçerli. Eğer engelleri konuşuyorsak, ben broker olmak istiyorum ve onun için İngiltere’ye gitmem, eğitim almam gerekiyor. İyi broker olmak belli bir birikim belli bir tecrübeye ihtiyacım var. Günümüz şartlarına göre benim İngiltere’ye gidebilmem için en az Türkiye’de beş yıl çalışmam gerekiyor. Birikimim olsun ki gidebileyim. Bu benim için bir engel ama sonunda oraya gideceğim.

Murat Yeşildere: Senden duyduğum günümüz şartları en büyük engel sanki. Günümüz şartlarını hepimizin hayatından çıkarsak sanki hayatlar daha farklı olacak.

Şeyda Kayhan: Belki daha kolay olabilir.

Murat Yeşildere: Atakan sana dönüyorum. Dünya Merkez Bankası Başkanları toplantısı yapılıyor ve Atakan Erdoğan 25 yıl sonra Türk parasına değer kazandıran başkan olarak sahneye çıkıyor. O toplantıya bizi de götürmüşsün, o toplantıda kulisten ya da balkondan seni izliyoruz ve ellerimiz patlayana kadar alkışlıyoruz. Ne hissediyorsun?

Atakan Erdoğan: Çok mükemmel bir şey. Bu konuşmayı daha önce yapmıştık, hayallerimizi paylaşmıştık, hayalim gerçek oldu. Sizin de orada olmanız buna şahit olmuş olmanız beni gururlandırır ve mutlu eder. Söyledikleriniz çok güzel, dilerim bir gün gerçek olur.

Murat Yeşildere: Kim yapacak onları?

Atakan Erdoğan: Ben yapacağım.

Murat Yeşildere: Ne var engel önünde?

Atakan Erdoğan: Benim önümde engel olduğunu düşünmüyorum. Bir insan istedikten sonra her şeyi yapabilir.

Murat Yeşildere: Nasıl gidiyor Merkez Bankası Başkanlığına giden yol? Nerden geçiyor, nasıl bir yol haritası çizdin bize bahsedersiniz?

Atakan Erdoğan: İlk önce okul kariyerimi başarıyla tamamlamam gerekiyor ardından bu yoldan gelmiş geçmiş kişilerin hayatlarını araştırmam, mezun oldukları okulları araştırmak, bölümlerini dikkat etmek ve derslerini incelemek gibi planlar var kafamda. Zaten direkt beni alıp başkan yapmazlar. Kurumlarda çalışıp deneyim kazanmam gerekecek. Kurum sınavlarını başarıyla geçmem, ardından o makamı hak edersem görevime başlayacağım. Bundan önce yapmam gereken saydığım çok daha fazla şey var. Okulumuzda örneğin mülakat simülasyonları yapılıyor. Merkez bankasında çalışanlar okulumuza geliyor onlarla tanışmam gerekir. O insanlara sınavlar hakkında kafamdaki soruları sormam gerekir ki plan öncesinde kendime bir yol çizeyim. Mülakatların nasıl olduğunu çalışma prensiplerinin nasıl olduğunu öğrenmem gerekir.

Murat Yeşildere: Belki de bu panelin sonundan yola çıkarak, onların okula gelmesini beklemeden senin onlara gitmen gereken bir yol haritası yapabilirsin. Yarın merkez bankasının kapısını çalıp, onlarla bunu konuşmam gerekecek.

Atakan Erdoğan: Tabi ki, kesinlikle. Bir insan bir şey istiyorsa, önündeki engeller engel değildir onun için. Gidilip konuşulabilir, onlardan fikir alınabilir, kişisel özelliklerin neler olduğunu o kurumda başkan olan kişinin özellikleri öğrenebilir.

Murat Yeşildere: Bir sivil toplum lideri, bir yazar bir TEDx konuşmacısı, bir merkez bankası başkanı var benim tanıdığım. Zehra sana geldik. Ben yatırım şirketi kuracağım dedim. Nasıl o yol haritası, bize anlatır mısınız?

Zehra Koç: İlk önce çok çalışmak lazım. Bu kafanı kitaptan kaldırmamak değil deneyimlemek, tecrübe etmek demek. Borsada kaybederek bir şeyler öğreniyoruz.

Murat Yeşildere: Borsada şu anda yatırım yapıyor musun?

Zehra Koç: Babamla bir şeyler yapmaya çalışıyoruz. Çabalamak da bir şey aslında. Günümüz şartları dedik, pek iç açıcı görünmüyor ama o şartları değiştirmekte bizim elimizde. Şeyma ülkeye geri döneceğini, ailesiyle alakalı söylemişti ama o öyle değil bence. Gidip hepimiz orada güzel deneyimler elde edip, burada bizden sonraki nesil için günümüzün olumsuz şartlarını, gelecekte olmaması noktasında çalışmak istiyoruz. Benim işimi iyi yapmam demek, benim bu ülke için bir şey yapıyor olmam demek. Atakan'ın merkez bankasında çok iyi bir yönetici olması demek bu ülke için iyi bir şey yapması demek. Burcunur'un yardımlaşmayla ilgili merkez kurması demek topluma katkı sağlamak demek. Hepimiz kendimize özel hayaller kursak bile bu hayallerimiz, ülkemizi güzel bir noktaya getirecek hayaller. Ülkemizin gençleri olabiliriz ama geleceği yaşayan, çalışan, üreten yani gelecek bizler olacağız.

Hayallerimizi anlatırken siz kendinizi nerede görmek istiyorsunuz diye soruyorsunuz, arkadaşlarım hayallerini konuşurken benim içim kıpır kıpır oldu, şu anda onları dinlemek bile beni çok mutlu etti. Soruya gelecek olursam, finans üzerine yüksek lisans düşünüyorum, hayalim hiç değişmedi ve bunu İktisat Fakültesinde okuyarak yapabileceğimi düşünmüştüm. Gördüm ki bu istediğim mesleği İşletme Fakültesi okuyarak olabiliyorum. O nedenle ilk olarak bölümümü değiştirdim. Bu biraz zordu çünkü iyi bir eşit ağırlık öğrencisiyim ve sayısalım da iyiydi. İnsanlardan, 'açık öğretimde bile İşletme okunuyor' diye tepkiler aldım. Ama bunları dinlememek lazım. "Elalem terör örgütü" diye bir grup gerçekten var. Onlar hepimizin engeli, onları da kaldırmak lazım. Ayrıca zihnimizde yarattığımız gardiyanları da kaldırmalıyız. Bunları kaldırdığımızda, sağlığımız elverdiğimiz müddetçe her istediğimizi yapabiliriz. Finans derslerim iyi gidiyor, Akbank'ta, finansta sürdürülebilirlik üzerine yazıyorum. Orada yazarken Dünya Bankası çalışmalarını ve diğer bankaların çalışmalarını inceliyoruz. Bu araştırmalarla, kendimi geliştirdiğimi düşünüyorum. Sonrasında yüksek lisansımı tamamlamak istiyorum. Hem yüksek lisans hem de çalışma hayatım olursa ve bunu da Avrupa'da iyi bankalarda yapabilirsem, güzel şeyler olacağını düşünüyorum.

Murat Yeşildere: Hayale bağlılık çok güzel. Seni nerede hayal edeceğiz? Belki tanınmış parlak ekonomi dergisi ya da gazetesinin kapağında senin fotoğrafın var ve diyor ki; "Zehra Koç, yatırımcısına şu kadar kazandırdı. Bu yatırım şirketi çevresindeki herkesi zengin etti. Tavsiyeleriyle halkımız servetine servet kattı." Bu mudur? Kadın erkek ayrımına gitmeden cinsiyetsiz olarak bunu söylemek isterdim ama kadın olarak bunu bir başarı ve bir ekonomi dergisinin kapağında olmak harika bir şey. Amerika'daki finansal varlıkların ki, 30 trilyon dolar olduğu tahmin ediliyor. Bunun yüzde 3'ü sadece kadınlar tarafından yönetiliyormuş. Dünyanın her yerinde, bu anlamda alınacak yol var. O dergiyi, gazeteyi aldık ve hepimiz toplanmışız ve keyifle onu okuyoruz. Sen kendini nasıl hissediyorsun, fotoğrafını orada gördüğünde neler hissediyorsun?

Zehra Koç: Fazla havalı. Sadece o resme bakıp, egoist olabilirim. Bir başarı elde ettiyse neden onu gözler önüne sermeyelim.

Murat Yeşildere: Bir de rol model olmak var. Başkalarının da senin arkandan gelmesini sağlayacak. O heyecanı verecek. Profesyonel tenis oyuncular, topa raketle vururken tek bir yere bakarlarmış, karşı sahada o topun düşüp sayı olacağı nokta. Yani ne topa ne rakete ne rakiplerine bakıyorlar tek baktıkları yer o topu düşürüp, sayı alacakları nokta. Aslına bakarsınız onlarda şu an bizim yaptığımızı yapıyorlar. O başarı anının hayaliyle yaşıyorlar ve o noktaya bakarak aksiyon alıyorlar. Şimdi her birinizin hikayesini konuşurken ayrı ayrı sizlerle farklı farklı sahneleri konuştuk. Zehra'nın dile getirdiği gibi sizler de arkadaşlarınızın o sahnelerde bulunduğunu anı gözünüzün önüne getirmeye çalıştınız. Ne hissediyorsunuz, bana biraz da bunu anlatın.

Burcunur Kışlacıklı: Açıkçası çok gurur veriyor. Zehra'nın dediği gibi hepimiz bir amaca hizmet etmek amacıyla bu hayallere sahibiz, sonunda bunları gerçekleştirdiğimizi görmek hepimiz açısından gurur verici.

Murat Yeşildere: Kendini nasıl hissediyorsun? O an başardım, yaptık diyorsun. Sevenlerin o anı seninle paylaşıyorlar.

Burcunur Kışlacıklı: Film şeridi gibi gözümün önünden geçiyor tüm süreç. O ana kadar yaşadığım tecrübeler, çektiğim sıkıntılar, stres, olacak ya da olmayacak düşüncesi derken sonunda o anda olacaksın ve sonunda oldu, işte bu diyeceksin. Bu çok mutluluk verici.

Murat Yeşildere: Neyle başarıyor hepsi?

Burcunur Kışlacıklı: Hepsi azimle başarıyor. Azimle, kararlılıkla...

Her şey bir hayalle başlıyor...

Murat Yeşildere: Hepsi bir hayalle başlıyor ve ikincisi de sadece bir adım. Ayağınızı kaldırıp bir adım atmak, sonrası yokuş aşağı gidiyormuş gibi hızlı geliyor. Abdulvahap soruyu sana da sormak istiyorum. Sen nasıl hissediyorsun bu konuştuklarımız ile ilgili?

Abdulvahap Tosun: İnanılmaz hissediyorum. Popüler olmamayı istemesem bile, o sıra kuyruğunu düşünmek inanılmaz hissettiriyor. Güzel bir duygu.

Murat Yeşildere: Böyle bir şeyin olabileceğini düşünmek yani o hayalin üzerine yapışması dahi bir enerji, bir heyecan veriyor.

Abdulvahap Tosun: İnanılmaz bir duygu. Mesela şu an kalp atışlarımı duyabiliyorum, onu duyabiliyorsam en azından şu an için doğru şeyleri hayal

etmişim. Şu an doğru yolda olduğumu gösteriyor. Bu yolda yapmam gerekenleri yapmam gerek.

Murat Yeşildere: Şeyda, sen ne söyleyeceksin?

Şeyda Kayhan: Hayalim gerçek olduğunu bilmek orada o anı yaşamak gurur verici.

Murat Yeşildere: Neyle gururlanıyorsunuz?

Şeyda Kayhan: Başarabildim. İstedim ve yaptım. Aslında gururun içinde hepsi var.

Murat Yeşildere: Hepsi basit hayalle başlıyor önemli olan o hayali kurabilmek. Biz niye kendimizi hayal kurmaktan geri çekiyoruz? Günümüz şartları ifadesini, zihninizden çıkarıp atın ve hayal kurmaktan bizi ne durduruyor?

Şeyda Kayhan: Günümüz şartları diye tekrar cümlemi söyleyeceğim. Bu iki kelimeyi hemen çıkarıp atamıyorum.

Murat Yeşildere: Her şey adım atmakla, aksiyonla başlıyor. Atakan aynı soruyu sana sorayım, neler hissediyorsun?

Atakan Erdoğan: İlk olarak, hayalim gerçek olmuş istediğim yerde olacağım, bundan çok gurur duyuyorum. Ardından 20 sene sonra arkadaşlarımla buraya geleceğiz ve diyeceğiz ki, bizim hayallerimiz vardı hepimiz bu hayallerimizi gerçekleştirdik. Sonrasında şöyle bir konuşma yapmak isterim. A parası, Türk lirası karşısında eksi rakamlara gelmiş. O hikayeyi yazmak, ithalatı-ihracatı Türk parası cinsinden dönmesi beni gururlandırır. O insanların kendi basın mensuplarıncı konuşulması, onların ticaretinin bizim paramızla olması beni çok mutlu eder ve derim ki, iyi ki bunları başarabilmişim.

Murat Yeşildere: Türk vatandaşı olarak bu söylediğin hepimizi mutlu eder, gururlandırır ama asıl söylemek istediğim senin bunu başarmışken aldığın haz. "Ben bunu yapmışım, benim bunda emeğim var". Birkaç sene önce de anlatmıştım bak oldu diyebilmek.

Atakan Erdoğan: Kesinlikle öyle. Şu an hepimizin gündemi ve para birimlerini çok konuşuyoruz. Yatırım yapıyorlar, şu kadar kazandım diye çok konuşuluyor. Neden olmasın, farklı ülkelerde Türk parasıyla yatırım yaptım şu kadar kazandım demeleri, beni gururlandırır. İyi ki yapmışım derim.

Murat Yeşildere: İyi ki neyi yaptım dersin?

Atakan Erdoğan: Türk parasının değerini artırmışım derim.

Murat Yeşildere: Ne onu sağlamış olacak. Bu başarının arkasında ne var?

Atakan Erdoğan: Bu kararın arkasında T.C. Merkez Bankası var.

Murat Yeşildere: Bunun arkasında iyi ki, o hayali kurmuşum. İyi ki, o günümüz şartları beni durdurmadı. İyi ki, hayallerimin peşinde koşmuşum. İyi ki, hayal kurmuşum, hayalci olmamışım. Zehra o anı hissettiğimde “hem kendim hem de arkadaşlarım için tüylerim diken diken oluyor” diyorsun, bunların hepsi bir hayalle başlıyor. Sen ne düşünüyorsun o hayal ve sonra yaptıkların için?

Zehra Koç: Gururu beşleyelim bence. Başarmanın verdiği bir gururu ilk hissederiz. Kendim için de Atakan merkez bankası başkanı olduğunda, Abdolvahap kitaplarını imzalattığında ilk hissettiğimiz gurur olur. Bir parantez açarak, Abdolvahap aslında popüler etiketine sahip olmak istemiyor ama aslında popüler olmak istiyor. Bunu söylemek istiyorum.

Yıllar önce biz bunları konuşmuştuk, Atakan ile bunları konuşup, sohbet etmiştik. Onun verdiği gurur bile olur. Bir de tutku var. Bir şeyi başardığınızda ona daha tutku ile sarılırsınız.

Murat Yeşildere: Bir yola girdikten sonra genellikle gelişme düz çizgilerle olmuyor. Zikzaklarla gidiyoruz bazen de vardığımız yer, ilk başta hayal ettiğimiz yer değil. Onun daha ötesinde, yanında o an için bize daha doğru olan bir yer. Söylemek istediğim, statik olarak bir takım noktaları hayal etmek değil, gelecekle ilgili geniş bir hayal kurmak ve buradan şu noktaya gitmek istiyorum. İstikametiniz belli olduktan, aksiyona geçtikten sonra

o hayalin bizim bugün resmettiğimiz gibi gerçekleşmemesi de dünyanın sonu değil. Ne dersin Burcunur?

Burcunur Kışlacıklı: Biz o hayale doğru giderken pek çok kapı açılıyor aslında, o odak noktasıyla her fırsata açık hale geliyoruz. Belki o an bizim hayal ettiğimizden daha da güzel yere gelebilecek duruma da açık olmuş oluyoruz. Böylelikle her fırsatı da kendimize çekiyoruz, bu çok önemli.

Murat Yeşildere: Bir taraftan başarısızlık değil tecrübelerden de öğreniyoruz. Öğrendikçe hayallerimiz değişiyor, geliyor, renkleri farklılaşıyor. Çıktığımız noktadaki elimize aldığımız hedef ya da hayalle vardığımız nokta birbirinden farklı olacak ama bu hayatın güzelliğini, renkliliğini gösteriyor.

Burcunur Kışlacıklı: Aynen öyle. Hepimiz gurur dedik ya, o gurura ulaşmada yaşadığımız aksilikler, başarısızlıklar aslında o gururu daha da anlamlı kılıyor. Böylelikle biz o tatmin duygusunu daha tutkulu bir şekilde yaşayabiliyoruz.

Murat Yeşildere: Biraz önce azmi öne çıkarmıştın. Azim çok önemli, zorluklara rağmen ileriye doğru gitmek. Vahap sen ne dersin bununla ilgili olarak?

Abdolvahap Tosun: Ben daha çok bu süreci maratona benzetiyorum. Bizlerde maratonda koşmaya hazırlanan koşucularız. Bu hazırlık sürecinde ayağımızı çok defa burkacağız, belki kıracağız. Günün sonunda o maratonda koşmamız gerekecek. O maratona hazırlığımızı devam ettirip, tamamlamamız gerekiyor. Bu maratona kazanmak istiyorsak, ayağımızı kaç kere burktuğumuz değil ayağımızı burktuktan sonra kaç defa ayağa kalkıp devam ettiğimiz önemli.

Murat Yeşildere: Çok kısa bir zaman önce olimpiyatları izleme şansımız oldu. Sadece maraton değil uzun koşuların çoğunda, o koşunun neresinde koştuğundan ziyade sona doğru yaklaştıkça giderek artan tempoyla ne yaptığın önem kazanıyor. Bazen arkalardan bazen ortadan geliyorsun bazen vites artırıp vites düşüyorsun, engellere rağmen o koşu zaten kendi

içinde o dirayeti gerektiriyor. O uzun soluklu koşunun ardından gitmek gerekiyor. Şeyda?

Şeyda Kayhan: Gideceğimiz yolda istediğim hedefe ulaşamayabilirim ama bu başarısızlık olmaz. Daha iyi imkanlarla karşılaşacağım ya da hayalim değişecek. Ulaşmak için elimden geleni yapacağım, yapamazsam da bu başarısızlık değil.

Murat Yeşildere: Yapamazsam duygusundan ziyade şartlar değişiyor. Ben mesleğim gereği mülakatlar yaparken yöneticilere, zaman zaman sizin gibi gençlere soru soruyorum. Geçmişe sizi götürsek, verdiğiniz kararlardan hangilerini farklı verirdiniz? Çoğu yöneticiler, 'hiçbirini değiştirmedim, pişman değilim aynı kararları verirdim' diyor. Bu da ne gösteriyor biliyor musunuz? Hiçbir şey öğrenmediklerini çünkü bugün sahip olduğumuz bilgiye biz 20 sene önce sahip olsaydık, o kapılardan farklı kapılara farklı yollara gideceğiz. Farklı tercihler yapacak farklı hayaller kuracağız çünkü geliyoruz, öğreniyoruz. Bu pişmanlık, olumsuzluk değil senin ifade ettiğin gibi başarısızlığı göstermiyor, bu öğrendiğimizi, geliştirdiğimizi gösteriyor. Buna uygun kendimizi yönlendiriyor olacağız. Çok güzel bir noktanın altını çizdin Şeyda. Atakan sen ne dersin?

Atakan Erdoğan: Öncelikle Şeyma arkadaşşıma katılıyorum. Belki hayalim değişecek belki düşüncelerim farklılaşacak ve ben özel sektörde çalışacağım. Bunun hiçbirini bilemem ama Abdulvahap'ın dediği gibi bazen hepimiz bazı yerlerde başarısız olacağız. Ama önemli olan bu başarısızlığı görüp, başarılı olmak için ne yapacağımızı bilmek. Verdiğiniz örnekte olduğu gibi acele edip maratonda ne hızlı koşmak ne de yavaş koşup geriden gelmek, ortalarda bir yerlerde ilerleyip, son düzlükte daha hızlı ilerleyerek, yarışı birinci bitirmektir bana göre. Ben böyle düşünüyorum.

“Hayallerinizin peşinden gitmeye devam edin”

Murat Yeşildere: Ahmet Mümtaz Taylan'ın kitabında çok beğendiğim bir sözü var. Diyor ki; “kaybedebilirsiniz ama yenilmeyin.” Yani o turlardan bazılarını kaybedebilirsiniz, sonda kalabilirsiniz ama yarış devam ediyor o

yarışı kaybedebilirsiniz ama başka maratonlar var. Dolayısıyla o hayallerin peşinden gitmeye devam edin. Zehra?

Zehra Koç: Geçmişe dönük olarak soru sorduğunuzda, yüzde 95'i geçmişte aldığı karardan hiçbirini değiştirmeyeceğini söylemiş. Onların hiçbir şey öğrenmediğini söylediniz. Ben de öyle biriyim sanırım. Bugün bulunduğum noktada iyi ve mutluyum, geçmişte yaptığım hatalar, yanlışlar hepsinin bulunduğum noktaya katkısı var. Eğer mutluyum, geçmişe dönüp hiçbir şeyi değiştirmem, bana ne kadar çok acı verse de, ben öncelikle bunu söylemek istiyorum.

Murat Yeşildere: Şu anda bulunduğunuz noktadan daha da iyi olma olasılığı varsa, ya da şu an bulunduğunuz noktaya daha az emekle daha kısa yoldan gelme zorunluluğu varsa? Onu bilemeyeceğiz ama sana ek bilgiler geliyor. Bir işin nasıl yapılacağını öğreniyorsun. Bir kapıyı açmak için üç gün uğraşmışsın ben sen al anahtarı gir içeriye diyorum. “Hayır, ben üç gün uğraşmaya devam edeceğim.” mi diyorsun?

Zehra Koç: Evet öyle. Çünkü üç gün onunla uğraşırken bir şey öğrenmiş olurum. Anahtarı alırsam belki hiçbir şey öğrenmeyeceğim.

Murat Yeşildere: Öğrendin zaten ben sana anahtarı veriyorum.

Zehra Koç: Ama kapıyı açmak için kendim denersem o yolda daha çok öğrenebilirim.

Murat Yeşildere: Yabancıların bir sözü var. Farklı düşündüğümüzde mutabık kalalım.

Zehra Koç: Belki de Zehra azimle öğrenecek öyle de düşünebilirsiniz. Şu an kurduğumuz hayalleri bile günümüz şartlarına göre kuruyoruz. Geleceğimizi şu anki bilgilerimize göre şekillendiriyoruz. Neyi bilmediğimizi bilmiyoruz. Zikzaklı yoldan giderken bilmediklerimizi de tecrübe edeceğiz ve Atakan'ın dediği gibi çok farklı yerlere de gidebileceğiz. Güzel hayaller kuruyoruz, olması için çabalıyoruz, olmadığında da daha hayalim olmadı demeyeceğiz de hayalim değişti, ben artık bunu olmak istiyorum diyeceğiz.

Murat Yeşildere: Hepinize son bir söz hakkı vermek istiyorum. Bizi dinleyenlere, bugünün hatırasına, bir cümle çıkarırsanız, ne olurdu?

Burcunur Kışlacıklı: Bir konu hakkında fikir sahibi olmak en büyük getiri ve deneyim aslında. Ben bunu denedim, yaptım, başardım demenin altında yatan sebep, ben bunlara açığım diyebilmek. Yeni fikirlere karşı her zaman açık olmak gerektiğini düşünüyorum. Her alanda kendimizi geliştirmeye, yeni fikirlere açık olmalıyız. Hayallerimiz için “İşte bu, başardım!” diyebildiğimiz anlara azimle ve kararlılıkla, başarısızlıkların bizi daha da güçlendirdiği deneyimlerle ulaşabiliriz.

Murat Yeşildere: Gelecek bizsek eğer adım atarak, yeni fikirlere de deneyimlere de hazırlıklı ve istekli olmalıyız. Bu bir amaca varır varmaz, ama ileriye doğru atılmış bir adımdır.

Abdulahap Tosun: Ben önce Zehra'nın parantez içinde benim hakkımdaki yorumuna cevap vermek istiyorum. Yazdıklarımın popülerleşmesi hoşuma gider, yazdıklarım değil ben popülerleşiyorsam o benim hoşuma gitmeyeceğini belirtmek istiyorum. Bugünle ilgili olarak, sivil haklar aktivisti, Martin Luther King'in tarihi sözünü ifade etmek istiyorum: “Benim bir hayalim var.”

Murat Yeşildere: Hepimizin bir hayali olsun diyorsun değil mi? o hayalleri kurmaktan imtina etmeyelim. Şeyda?

Şeyda Kayhan: Eğer zihnimizdeki engelleri kaldırırsak, her şeyi başarabiliriz. Hayal etmek için bu engelleri kaldırmanız gerekiyor ve siz de kaldırın.

Murat Yeşildere: En büyük engel aslında biz kendimiziz. Kendimizi geri çekiyoruz. Gelecek bizsek ileri gideceğiz ve o engelleri kaldıracağız. Önce Atakan ve sonra Zehra ile tamamlayalım.

Atakan Erdoğan: İmkansız diye bir şey yoktur. Hayallerimizin peşinden koşmalıyız ve unutmamalıyız ki, gelecek biziz. İstediklerimizi yapmak uğruna hayal kurup, mücadele etmeliyiz.

Zehra Koç: Günümüz şartları ne olursa olsun hayal kurmaktan vazgeçmeyelim ve hayalimize azimle inanalım diyorum. Ayrıca popüler olmaktan da korkmayın diyorum.

Murat Yeşildere: Zehra senin söylediklerin tam bir sentez oldu. Öncelikle ağzınıza, gönlünüze, zihninize sağlık. Hepinize bugün bizlerle birlikte olduğunuz, değerli paylaşımlarınız için teşekkür ediyorum. Sizi biraz zorladıysam, “sürçü lisan ettiysem affola.”

Paneli kapatırken bugün konuştuğumuz konularla ilgili olarak çok benzer olduğunu düşündüğüm metinden bir parçayı okumak istiyorum. Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi'nden... Orada diyor ki Büyük Ata: “Cebren ve hile ile aziz vatanın, bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şerâitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr ü zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir. Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerâit içinde dahi, vazifen; Türk İstiklâl ve Cumhuriyetini kurtarmaktır! Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur!”

Bugün konuştuklarımız çerçevesinde, günümüz şartlarında bizi çevreleyen ne kadar olumsuz şart, ne kadar bizi aşağıya çeken kesim olursa olsun, yapmamız gereken hayallerimizin peşinden koşmak olmalı. O hayalleri öldüren kendimiz olmalıyız! Günümüz şartlarının değil, kendimizin bizi durdurduğunu unutmamalıyız!

Gelecek sizsiniz... İleri!

GELECEK ZİRVESİ BAYRAĞININ DEVİR TESLİMİ

İbrahim Özışık, TİDE Yönetim Kurulu Üyesi

Prof. Dr. Ömer Lalik, TİDE Şeref Üyesi

Prof. Dr. İ. Sedat Büyüksağış, Afyon Kocatepe Üniversitesi Mühendislik Fakültesi

Prof. Dr. Orhan Çelik, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dekanı

İbrahim Özışık: 2015'de Çanakkale'de yapılan Zirve'den sonra başlayan ve tamamlanan her Zirve'den sonra Gelecek Zirvesi Bayrağı ev sahibi üniversitemizden, sonraki ev sahibi üniversitemizin yetkilisine teslim edildiği bir geleneğimiz oluştu.

Afyon Kocatepe Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. İ. Sedat Büyüksağış, Gelecek Zirvesi Bayrağını, 2023 yılında Gelecek zirvesine ev sahipliği yapmayı şimdi gönülden kabul eden Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Orhan Çelik'e teslim edecek.

Devir teslim töreni öncesinde TİDE Şeref Üyesi Prof. Dr. Ömer Lalik'i programımıza davet ediyorum.

Prof. Dr. Ömer Lalik: Sevgili gençler, biraz önce hepinizi dinledim. Sevgili gençler dememi de sakın yadırgamayın, bu Zirve'nin en fazla yaş almış olanı benim. Onun için gençsiniz, hayallerinizden söz ettiniz. Aklıma birkaç yıl öncesi geldi. Bir 23 Nisan etkinliğinde bir televizyon kanalında muhabir, dört yaşındaki çocuklara hayallerini sordu. Sarışın, dünya güzeli bir kız çocuğu, kendisine sorulan soru karşısında melek olmak istediğini söyledi. Muhabir neden diye sordu: "Meleklerin hepsi çok iyi, hepsi sevgi dağıtıyor. Onun için ben melek olmak istiyorum." dedi. Cin gibi bir kız çocuğu da; "iş müdürü olacağım." dedi. Muhabir şaşırды ne demek iş müdürü diye sordu. "Babam iş müdürü herkese eve geldikten sonra bile şunu yap, bunu yap diye emir veriyor, ben de onun için iş müdürü olmak istiyorum." Bunları dinlerken çocukluğum aklıma geldi. 75 sene önce beş yaşındayken, büyükler bizlere sorarlardı. Kimi hemşire, kimi öğretmen mühendis

olur bütün kuzenlerim bir şey olurdu. Bana sorduklarında, ben, “hiçbir şey olmayacağım” derdim. Sizleri bugün dinledikten sonra aslında hiçbir şey olmadığını ortaya çıkı. Bizim hayallerimiz sizinki kadar ileri değildi. Ben kemancı olmak isterdim, yıllarım keman çalarak geçti. Babam anneme çok kızardı. “Kız isterken kemancı mı diyeceğiz.” diye. Zaman içinde keman hevesim geçti ama müzikten hiç kopmadım. Bugünkü halimden memnun muyum, evet memnunum ama amacım mıydı? Onu seksen yaşında söyleyemiyorum. Ama bu kadar söyledikten sonra bana düşen göreve dönmek zorundayım.

Gelecek Zirvesi 2021’in Bayrak Devir Teslim Töreni’nde size ne hayallerimden bahsedeceğim ne de Cumhuriyet tarihi konferansı vereceğim. Ancak 18 Mart 1915 Çanakkale Zaferi’nin yeşerttiği toplumsal inanç ve güven duygusunun eşliğinde, 19 Mayıs 1919’dan 29 Ekim 1923’e uzanan Kurtuluş sürecinin Gelecek Zirvelerimize esin kaynağı olduğunu söylemeliyim.

2021 yılının gelecek zirvesi etkinlikleri için Afyon’un seçilmiş olmasının nedeni Cumhuriyet tarihimizin başyapıtlarından birisinin bu ilimiz topraklarında sahnelenmiş olmasıdır. Sadece bir hatırlatma bir hatırlamayla yetineceğim. Başkomutanlık ve Batı Cephesi Komutanlık Karargahı, Akşehir’den Afyonkarahisar’a taşındıktan sonra Büyük Taarruz emri, 26 Ağustos 1922 sabahında Kocatepe’de verildi. Harekatın 27-28 Ağustos 1922 tarihlerindeki başarısı ve hemen ardından 30 Ağustos 1922’de Başkomutanlık Meydan Savaşı’nın kazanılması inanılması zor kısa bir sürece sığdırıldı.

Kazanılan büyük bir zaferdi ama düşman ve düşmanı yüreklendirenlere karşı kaybedilecek bir an bile yoktu. Şimdi asla beklemezdi. Emir 31 Ağustos 1922’de verildi. “Ordular ilk hedefiniz Akdeniz’dir. İleri!”

Tarih 11 Ekim 1922 gösterirken, Ordular Akdeniz’e çoktan ulaşmış, İstanbul, Boğazlar ve Doğu Trakya’nın savaşılmadan kurtarılması, Mudanya Ateşkes Antlaşması ile sağlanmıştı. Mareşal Gazi Mustafa Kemal Paşa, Mareşal Fevzi Paşa, İsmet Paşa ve Kurtuluş Savaşı’nın isimli, isimsiz diğer kahramanları, var oluşumuzu size borçluyuz. Bu borcumuzu, kurtuluş tarihimizi asla unutmuyacağız.

Geçen gün tuttuğum notların arasında bir sözle karşılaştım: “Varlıkları bir şey kazandırmayan insanların yok oluşları hiçbir şey kaybettirmez.” Bu sözün kime ait olduğunu bilmiyorum ama yetmişli yaşlarımda sonuna eriştiğim bu sonbaharda, kime ait olduğunu bilmediğim bu sözü tamamlayabilirim. Varlığı çok şey kaybettiren insanların yok oluşları, düşünen ve gözlem yapan insanlara yeni umutlar yeni ufuklar sunar.

Bu sözü bana okuduğum tarih ve hata temelli deneyimlerim söyletiyor. Var olduğunu kanıtlamak peşindeki narsist bir insanın, bir ailenin, bir kurumun ve bir toplumun varlığını sürdürmek hep kazanan olmak ve yok olmamak için yarını düşünmeden bir cahil cesaretiyle elinden geleni ardına koymayan davranış ve eylemlerinin ölümcül sonuçlarını, 20. yüzyılda insanlık çok kez yaşadı. 21. yüzyılda da benzerlerini farklı senaryolarla yaşıyoruz ama maalesef ders alamıyoruz.

Çağımıza tanıklık ederken, susma hakkını kullanan sanık gibi davranıyoruz. Var ile yok arasında gidip gelmek, rotayı tutturamamak sanki bizim için önemli değil. Tekne gibi esen rüzgarla başımızı bir oraya bir buraya sallıyor, içine düştüğümüz sarhoşluk halinden sanki sadistçe zevk alıyoruz.

“Gün gelir ezen olur ezenin altında ezilen, / kendi üstüne paspas olup, altına zebani kesilen, / küçücük adamlardır aslında ezenler, / bir küçücük fiskeci halkın canına tak ettiğinde, / ne ezen kalır ortada ne de ezeni yüreklendiren.”

Bu dizeleri, sonunu beklemeye tahammül edemediğim bir televizyon programının sonrasında yazmışım. Başkomutanlık Meydan Savaşı’nın 100. yılında Zirve Bayrağı Afyon’dan Ankara’ya, başkentimizin en önemli noktalarından birine Mülkiyeye taşınıyor. İki yıl sonra başkentte Cumhuriyetimizin 100. yılında, Z kuşağı gençlerinin bana ve benim gibi maşallah kuşağı gençlerine ve kendilerinden önceki kuşaklara yeni heyecanlar yaşatmalarını diliyorum, umuyorum.

Şu anda Prof. Dr. İ. Sedat Büyüksağış, Gelecek Zirvesi bayrağını devretmek için bizi Afyonkarahisar’da bekliyor. Sayın Büyüksağış söz sizin...

Prof. Dr. İ. Sedat Büyüksağış: Çok değerli Zirvemiz katılımcıları ve geleceğimiz, umudumuz gençler; öncelikle Gelecek Araştırmaları Merkezi (GAM) olarak, TİDE ve MÖDAV ile birlikte Gelecek Zirvesi 2021'i düzenlemekten ve ev sahipliği yapmaktan büyük bir onur duyduğumuzu bir kez daha ifade etmek istiyoruz. Ümit ederiz ki, gelecekte, yeni iş birliklerine birlikte imza atalım.

Cumhuriyetimizin kazanıldığı topraklar olan Afyonkarahisar'da yapılmasını yoğun bir şekilde planladığımız bu etkinliğimizi maalesef olumsuz pandemi koşulları sebebiyle çevrim içi düzenlemek zorunda kaldık. Katılımcı misafirlerimiz ve özellikle gençlerimizle, Milli Mücadele'nin mihenk taşlarından biri olan Kocatepe'yi ziyaret etmeyi çok isterdik. Kocatepe'de hiç göremeyeceği torunları olarak, gelecek nesiller için kanını canını vermekten çekinmeyen atalarımızın manevi huzurlarında; "Ruhunuz şad olsun. Bizler de sizler gibi gelecek nesillerimize daha iyi bir ülke bırakmaya ant içiyoruz. Gelecek biziz. Yeri geldiğinde vatan için ileriye atılmaktan çekinmeyeceğiz." diye haykırmak isterdik.

Bu duygu ve düşüncelerle Afyon Kocatepe Üniversitesi olarak, bu yıl büyük bir onurla taşıdığımız Gelecek Zirvesi Bayrağı'nı bir sonraki ev sahibi olacak olan Ankara Üniversitesi'ne teslim edilmek üzere Sayın İbrahim Özışık Bey'e teslim ettik. Herkese sağlıklı mutlu gelecek diliyoruz.

Prof. Dr. Ömer Lalik: Sevgili gençler ve kendini her zaman genç hissedener, son sözüm size, hepimize. Gelecek geçmişten alınan dersler üzerine inşa edilir. Onların inşa zamanı şimdidir. Şimdi sabırsızlık asla beklemez. Evet, şimdi, hemen şimdi, haydi şimdi, davran şimdi... Gelecek Zirvesi Sensin... İleri! Hep ileri.

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nin Dekanı Prof. Dr. Orhan Çelik'e hepinizin tanıklığında Gelecek Zirvesi Bayrağı'nı teslim ediyorum. Sevgili Çelik Bayrak sizde, söz sizde...

Prof. Dr. Orhan Çelik: Çok teşekkür ederim, bu bayrağı teslim etmek için fakültemizi şereflendirdiniz, büyük onur duydum. Asıl iki onuru birden ya-

şıyorum. Birincisi bu kadar önemli Zirve'nin, Cumhuriyetin başkentinde, Cumhuriyetin üniversitesinde ve Cumhuriyete hizmet etmek için kurulmuş ülke mektebinde yapılmasından dolayı duyduğum gururu bir daha ifade etmek isterim. İkincisi, kıymetli hocam Sayın Ömer Lalik Bey'in fakültemize, okulumuza teşrif etmesi, bizi onurlandırmasından duyduğum gururu bir daha ifade etmek isterim.

Değerli katılımcılar, hepinizi saygıyla selamlıyorum, 2023 yılında Cumhuriyetin başkentinde, Cumhuriyetin üniversitesinde, Mülkiye'de sizi ağırlıyor olmaktan büyük gurur duyacağız. Bu Zirve'nin çok kıymetli olacağını düşünüyorum. Çok değerli çalışmalar yapıldığını yakından izliyorum. Umarım ki biz de devraldığımız Bayrağı, daha da ileriye götürebiliriz. Ankara Üniversitesi olarak, böyle bir organizasyon içerisinde olmayı, hele Cumhuriyetin 100. yılında Ankara'da Zirve'yi yapabilmeyi çok arzu ettik. Bu arzumuzu gerçekleştirdiniz, sizlere çok teşekkür ederiz.

Pek çok şey yaşandı, 1. Meşrutiyet, 2. Meşrutiyeti, Balkan Savaşlarını, Çanakkale Harbini, İstanbul'un işgalini gördük, Samsun'u Sivas'ı, Erzurum'u, Ankara'yı gördük. 1. İnönü, 2. İnönü Savaşlarını, Dumlupınar'da harp ettik. İzmir'i gördük, Cumhuriyet'in ilanını gördük ve daha sonra Atatürk'ün emriyle Ankara'ya geldik. Ankara'ya gelme sebebi Cumhuriyeti inşa etmektir. Devletimize hizmet etmektir. Devletimize hizmet etmek için şu anda Ankara'da bulunuyoruz. Bu hizmetimizde bir gün bile geri kalmadık, bir gün bile biz ne yapıyoruz diye düşünmedik. Ülke mektebi olarak diğer bütün fakülteler, diğer bütün gençler gibi ülkeye hizmet için çalışıyoruz. Bu duygularla hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. 2023'de Mülkiye'de, Cumhuriyetin üniversitesinde, başkentimizde görüşebilmeyi bütün kalbimle arzu ediyorum. Çok teşekkür ediyorum.

Prof. Dr. Ömer Lalik: Biz teşekkür ederiz. Biliyorum ki hepiniz ekranlardan alkışlıyorsunuz. Zirve'ye katılan panelistleri, değerli hocalarımı ve TİDE'nin görünür görünmez tüm kahramanlarını, Zirve'nin yeni ev sahipleriyle birlikte buradan alkışlıyoruz.

KAPANIŞ BİLDİRİSİ

İbrahim Özışık
TİDE Yönetim Kurulu Üyesi

Gelecek Zirvesi 2021’de, konuşmacılarımız bize, geçmişteki ve geleceğimize bugünlerle ilgili çok değerli görüşler aktardılar.

TİDE Yönetim Kurulu Başkanı Bülent Yurdalan açılış konuşmasında, Gelecek Zirve’lerinin amacından bahsetti ve geçtiğimiz dönemlerde yapılan Zirve etkinlikleri hakkında bilgi verdi. 2023’de Ankara Üniversitesi’nde yapılacak Gelecek Zirvesi ile gençlerimizle fiziki ortamda bulunmayı arzu ettiğini söyledi. Zirve etkinliğiyle birlikte Cumhuriyetimizin 100. yılını da hep birlikte kutlamak dileğini aktardı.

MÖDAV Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Nuran Cömert ise açılış konuşmasında; MÖDAV’ın kuruluşuna, amaçlarına ve faaliyetlerine değinerek, TİDE’nin kuruluş amacına katkı sağlamayı hedefleyen ve iş birliği içinde yapılan çalışmaları aktardı. Cömert, mesleğin geleceğine ilişkin bilgi verirken, kurumsal sürdürülebilirlik için muhasebe ve denetimin önemini vurguladı.

Daha sonra; Afyon Kocatepe Üniversitesi Öğretim Üyelerinden Prof. Dr.

İ. Sedat Büyüksağış; “Afyon Kocatepe Üniversitesi Gelecek Araştırmaları Merkezi (AKÜ-GAM)”ni tanıtım sunumuna, fütürizmi tanımlayarak başladı. Gelecek için bol bol senaryo yaratmanın, hayaller kurmanın ve olumlu gelecek tasarımı yapmanın “Fütürist” olmak için yeterli olduğunu ifade etti. Fütürizmin dünyadaki ve ülkemizdeki gelişiminden bahsetti. AKÜ-GAM’ın 2012 yılında kurulduğunu belirterek, merkezin misyonu, vizyonu, faaliyet alanları ile düzenlenen etkinlikler hakkında bilgi verdi.

Akabinde yine Afyon Kocatepe Üniversitesi Öğretim Üyelerinden Prof. Dr. Ahmet Altıntaş “Cumhuriyetin Kazanıldığı Topraklar” sunumu ile bizleri o günlere götürdü. Büyük Taarruz öncesi yapılan hazırlıklardan, büyük eksikliklere rağmen gerçekleştirilen harekâtın detaylarını aktardı. Geleceğimizi şekillendirirken, geçmişimizi unutmamız gerektiğini vurguladı.

TİDE Kurucu ve Onursal Başkanı Ali Kamil Uzun ise “Geleceğin İçin Bir Öykün Olsun” temalı sunumunu bizlerle paylaştı. Gelecek Zirvelerinde, bilim ve aklın ışığında geleceğe bakışımızı şekillendirecek hususları değerlendirdi. Gençlerle ve genç fikirli insanlarla geleceğimiz için bir hikâyemiz olması gerektiğini vurgulayıp, görüş ve önerilerini bizlerle paylaştı. Geleceği tahmin etmenin en iyi yolunun onu yaratmak olduğunu belirten Uzun,

İhtiyaç duyulacak yeni becerilere değinerek, öz geleceğimizi tasarlamaya yönelik bir hikâyemizin olması gerektiğini vurguladı.

Zirve'nin ilk yarısı Fütüristler Derneği Başkanı Dr. Mustafa Aykut'un "Gelecekte Yaşam, Gelecekte İş..." sunumuyla tamamlandı. Aykut sunumunda, fütürizmin nasıl gelecek profesyonellerinin odaklandığı bir disiplin haline geldiği konusunda bizi bilgilendirdi. Fütüristlerin uzgörü yaparak nitelikli, tutarlı ve işlevsel bir ileri görüş oluşturduklarını ve bunun nasıl sürdürüleceğini tanımladıklarını aktardı. 2030'lu yıllar için uzgürüsünü bizlerle paylaştı.

Öğle arasında Şef Rengim Gökmen yönetiminde, Cemal Reşit Rey Orkestra ve Korosu'ndan Kuvayı Millîye Destanı'nı dinledik.

Gelecek Zirvesi'nin ikinci yarısında iki dikkat çekici tema ayrı panellerde işlendi. İlk panel, "Geleceği Tasarlamak" başlığı ile TİDE Denetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Melih Erdoğan moderatörlüğünde, Uşak Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. İsmail Hakkı Nakilcioğlu ve Yazar, İşletme Danışmanı, Eğitimci Gürcan Banger'in katılımı ile yapıldı.

Erdoğan, gelir adaletsizliğinin ve göç sorununun geleceğe yönelik etkileri ile iklim değişikliğinin yarattığı etkiye değindi. Yaşamakta olduğumuz sıkıntıların geleceğe yönelik endişelere yol açtığını belirtti.

Nakilcioğlu, fütürist ve fütürizm tanımları ile 1909'dan bu yana her alanda geleceğe yönelik yansımaları dile getirdi. Yanlış yapılan uzgürülere de örnekler verdi. Çevremizdeki her şeyin akıllı olduğu bir geleceğe gittiğimizi belirtti.

Banger ise; "Gelecek... Ne kadar yakın, ne kadar uzak?" başlıklı sunumunda, yeni teknolojilerin getirdiklerini, kombinleri ve geleceği oluşturacak dayanaklardan bahsetti. 2030-2040-2050'li yıllara kadar çeşitli alanlarda beklenen gelişmeler hakkında detaylı bilgiler verdi.

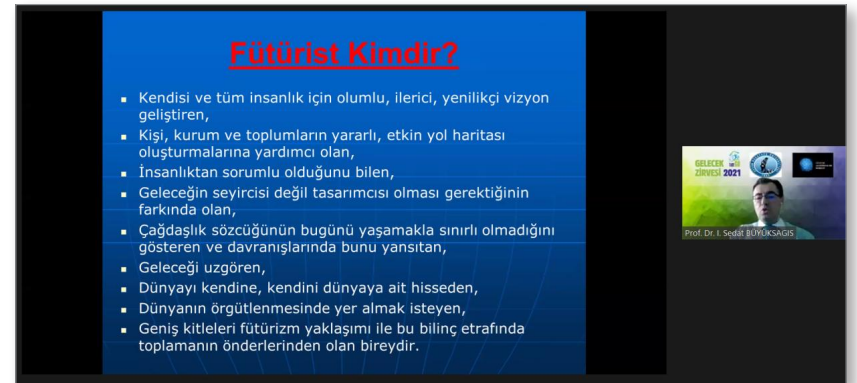
Üniversitelerimizin Denetim Topluluğu/kulüplerinin birlikte hazırladıkları "Kocatepe'den Akdeniz'e..." şiir dinletisi etkinliğe ayrı bir renk kattı.

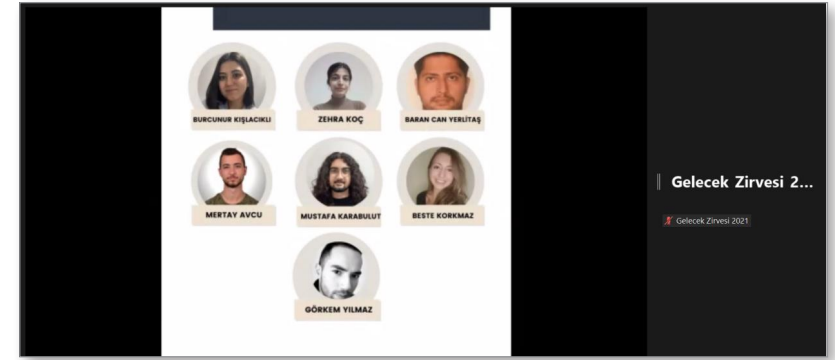
"Gelecek Sensin... İleri" konulu ikinci panel; Egon Zehnder International Danışmanlık firmasında Danışman olan Sayın Murat Yeşildere'nin moderatörlüğünde gerçekleştirildi. Panele; Bandırma Onyediy Eylül Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi, Ankara Üniversitesi ve Bilkent Üniversitesi Denetim Kulübü öğrenci temsilcileri katıldı. Geleceğimiz gençlerimiz, geleceğe yönelik hayallerini ve gelecekte beklenenlerini bizlerle paylaştı.

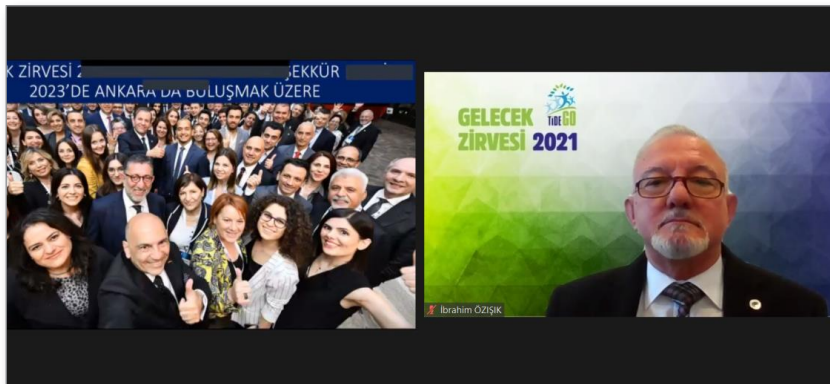
Gelenek haline gelen Gelecek Zirvesi Bayrağı'nın devir teslim töreni, TİDE Şeref Üyesi Prof. Dr. Ömer Lalik'in konuşmasıyla başladı. Lalik, 18 Mart 1915 Çanakkale Zaferi'nin yeşerttiği toplumsal inanç ve güven duygusunun eşliğinde, 19 Mayıs 1919'dan, 29 Ekim 1923'e uzanan Kurtuluş sürecinin Gelecek Zirvelerimizin esin kaynağı olduğunu belirtti. Daha sonra, Afyon Kocatepe Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. İ. Sedat Büyüksağış'i, Gelecek Zirvesi Bayrağı'nı, 2023 yılında yapılacak Gelecek Zirvesi'ne ev sahipliği yapacak Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Orhan Çelik'e teslim etti.

Zirve'miz burada sona erdi. Tüm konuşmaları ve panelleri youtube kanalımızdan da izleyebilirsiniz. Bu Zirve'nin gerçekleşmesinde emek ve katkı sunan tüm paydaşlarımız adına, TİDE Ormanında fidanlar dikeceğiz. Geleceğimizi daha güzel ve daha temiz bir ortamda bırakma çabamıza devam edeceğiz. İlgili kişilere sertifikalarını göndereceğiz. Ankara'da, Ankara Üniversitesinin ev sahipliğinde 2023 yılında düzenlenecek Gelecek Zirve'mizde görüşmek dileklerimizle...

GELECEK ZİRVESİ 2021'UN ARDINDAN

Gelecek sensin... İleri!

TİDE Gelecek Okulu projelerinden biri olan **Gelecek Zirvesi 2021**'e verdiğimiz önemi katılımınız ile desteklediğiniz, iç denetim mesleğinin geleceğine birlikte katkı sağladığınız ve değerli görüşlerinizi paylaştığınız için teşekkür ederiz.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü Yönetim Kurulu

Abdulvahap Tosun	Prof. Dr. Melih Erdoğan
Prof. Dr. Ahmet Altıntaş	Murat Yeşildere
Ali Kamil Uzun	Dr. Mustafa Aykut
Atakan Erdoğan	Prof. Dr. Nuran Cömert
Burcunur Kışlacıklı	Prof. Dr. Orhan Çelik
Bülent Yurdalan	Prof. Dr. Ömer Lalık
Gürcan Banger	Şeyda Kayhan
Prof. Dr. İ. Sedat Büyüksağış	Zehra Koç
İbrahim Özışık	

Organizasyon

Destek Veren Kurumlar

MUHASEBE ÖĞRETİM ÜYELERİ BİLİM VE DAYANIŞMA VAKFI (MÖDAV)

13 Kasım 1995 tarihinde kurulan Muhasebe Öğretim Üyeleri Bilim ve Dayanışma Vakfı (MÖDAV), Türkiye üniversitelerinde görev yapan tüm muhasebe öğretim üyelerini temsil eden sivil bir oluşumdur.

Temel amacı; muhasebe bilim insanlarının en iyi şekilde yetişmesine, muhasebe biliminin ve bilimsel tartışma ortamlarının gelişmesine, muhasebe eğitim ve araştırmalarının düzeyinin yükseltilmesine katkıda bulunmak ve muhasebe bilim insanları arasındaki dayanışmayı güçlendirmek olan Vakıf, bu amaç doğrultusunda, geleneksel hale gelmiş Uluslararası Muhasebe Konferansı başta olmak üzere çalıştaylar, paneller, sempozyumlar gibi çeşitli bilimsel faaliyetler sürdürmekte, Türkiye'nin her tarafındaki üniversiteleri ziyaret ederek onlarla birlikte yerel etkinlikler düzenlemekte ayrıca Muhasebe Bilim Dünyası isimli bir dergi çıkarmaktadır.

25 Şubat 2010 tarihinde MÖDAV ve TİDE aralarında bir mesleki işbirliği protokolü imzalamışlar ve mesleki konularda bilimsel çözüm ortağı olarak çalışma kararı almışlardır. İç denetim konusunda çalışan öğretim üyeleri TİDE'nin Akademik İlişkiler Komitesinde önemli rol ve sorumluluklar üstlenmişlerdir.

MÖDAV'ın faaliyetleri ve hizmetleriyle ilgili ayrıntılı bilgi almak için www.modav.org.tr web sitesini ziyaret edebilirsiniz

Muhasebe Öğretim Üyeleri Bilim ve Dayanışma Vakfı web sitesine QRCode ile erişebilirsiniz.

TÜRKİYE İÇ DENETİM ENSTİTÜSÜ

Şirket yönetim kurullarının ve üst düzey yöneticilerinin stratejik iş ve çözüm ortağı olan iç denetçilerin meslek örgütü "Türkiye İç Denetim Enstitüsü (TİDE)", iç denetim mesleğinin uluslararası standartlar ile uyumlu, küresel seviyede kabul gören en iyi uygulamalar paralelinde yürütülmesi için güvence oluşturmaktadır.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü, mesleğin profesyonellerinin yetkinlikleri, finans ve reel sektör şirketlerimiz ile kamu kurum ve kuruluşlarının kurumsal yönetim kalitesi, düzenleyici otoritelerin düzenlemelerinin uygulamadaki uyum kalitesi, mesleğin akademik gelişimi için çeşitli hizmetler sunmaktadır.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü; her yıl düzenli olarak gerçekleştirilmekte olan iç denetim, kurumsal yönetim, iç kontrol ve risk yönetimi konularında yetkin uzmanların bilgi, deneyim ve iyi uygulama örneklerini paylaştıkları "**Uluslararası Türkiye İç Denetim Kongresi**", yazı, makale ve söyleşileriyle mesleki gündemi belirleyen, temel mesleki bilgi ve referans kaynağı "**İç Denetim Dergisi**", mesleki kitap yayıncılığında "**TİDE Yayınları**" ulusal ve uluslararası literatüre katkı sağlamayı amaçlayan, iç denetim mesleğiyle ilgili akademik araştırma ve makalelerin yer aldığı, "**TİDE ACADEMIA Research/Governance, Risk, Control & Audit**" adlı süreli akademik dergi ile sürekli güncelliği sağlanan ve dilimize çevrilen "**Uluslararası İç Denetim Standartları ve Mesleki Uygulama Çerçevesi**", iç denetim profesyonellerinin küresel yetkinlik belgesi "**Uluslararası İç Denetçi Sertifikası**", sürekli mesleki gelişim için "**Mesleki Gelişim Akademisi (TİDE Akademi)**", mesleki akademik gelişime yönelik "**Akademik İlişkiler ve Gelişim Programı**", ülkemizde iç denetim farkındalığının yaygınlaşmasını hedefleyen "**İç Denetim Farkındalık Ödülleri**", iki yılda bir farklı bir üniversitenin ev sahipliğinde gerçekleştirilen "**Uluslararası Akademik Forum**" etkinlikleri, mesleğimizin geleceği gençleri geleceğe hazırlamak üzere oluşturulan "**TİDE GO - Gelecek Okulu**", iki yılda bir farklı şehirde farklı bir üniversitenin ev sahipliğinde düzenlenen ve çeşitli üniversitelerdeki öğrencileri bir araya getirerek, ortak bir iletişim ve paylaşım platformu oluşturmayı amaçlayan

“Gelecek Zirvesi”, genç neslin bakış açısıyla iç denetim mesleğine dair toplumsal farkındalığın artırılmasını hedefleyen **“İç Denetime Genç Bakış Yarışması”**, profesyonel kariyer fırsatlarının değerlendirilmesi için **“Kariyer Merkezi”** olmak üzere pek çok uluslararası ve ulusal mesleki birikimlere erişim ve paylaşım imkânı sağlıyor. Türkiye İç Denetim Enstitüsü, bu hizmetleriyle, mesleğin profesyonellerine ve iş dünyamıza güncel kalmak, değişim, gelişim ve büyümenin ortağı olmak konularında fırsatlar sunuyor. Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü (IIA) ve Avrupa İç Denetim Enstitüleri Konfederasyonu (ECIIA)’nın temsilcisi olan ve yönetim organları ile çalışma komitelerinde aktif görev alan Türkiye İç Denetim Enstitüsü, “Meslekte küresel gelişim ve mükemmelliğin paydaşı olmak” vizyonu ile şirketlerimizin yönetim kurulları, denetim komiteleri, İcra Kurulu Başkanları (CEO), üst düzey yöneticiler ve iç denetçiler, kamu kurum ve kuruluşlarımız, düzenleyici kurumlarımız, üniversitelerimiz ve akademisyenlerimize hizmetleri ile kalıcı değer yaratma misyonunu sürdürmektedir.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü web sitesine QRCode ile erişebilirsiniz.

TEŞEKKÜRLER

Türkiye İç Denetim Enstitüsü (TİDE) ve Muhasebe Öğretim Üyeleri Bilim ve Dayanışma Vakfı (MÖDAV) işbirliği ile ve Afyon Kocatepe Üniversitesi'nin destekleriyle, çevrim içi olarak düzenlenen Gelecek Zirvesi 2021'e katkı sağlayan akademik dünyanın değerli öğretim üyelerine, iş dünyasının değerli yöneticilerine ve meslektaşlarımızla birlikte katılımlarıyla bizlerin geleceğe olan inancını artıran öğrencilerimize teşekkür ederiz.

Açılış konuşmalarıyla bizleri onurlandıran; Türkiye İç Denetim Enstitüsü (TİDE) Yönetim Kurulu Başkanı Bülent Yurdalan'a, MÖDAV Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Nuran Cömert'e,

Hazırladıkları sunumlarla ufuk açan; Afyon Kocatepe Üniversitesi (AKÜ), Mühendislik Fakültesi, AKÜ Gelecek Araştırmaları - Stratejileri Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi (GAM) Müdürü Prof. Dr. İ. Sedat Büyüksağış'e, Afyon Kocatepe Üniversitesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ahmet Altıntaş'a, Türkiye İç Denetim Enstitüsü Kurucu ve Onursal Başkanı ve Meslek İnsanı, Sivil Tolum Gönüllüsü, Karikatürist Ali Kamil Uzun'a,

Gelecekte Yaşam Gelecekte İş başlıklı konuşmasını yapan; Fütüristler Derneği Başkanı Dr. Mustafa Aykut'a,

Geleceği Tasarlamak başlıklı panele konuşmacı olarak katılan ve sunum yapan; TİDE Denetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Melih Erdoğan'a, Uşak Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. İsmail Hakkı Nakilcioğlu'na, Yazar, İşletme Danışmanı, Eğitmen Gürcan Banger'e,

Gelecek Sensin... İleri! başlıklı panele konuk olarak katılan; Egon Zehnder International Danışmanlık, Danışman, Murat Yeşildere'ye, Bandırma Onyediy Eylül Üniversitesi İç Denetim Topluluğu'ndan Şeyda Kayhan'a, Marmara Üniversitesi Denetim Kulübü'nden Abdulvahap Tosun'a, Anadolu Üniversitesi Denetim Kulübü'nden Burcunur Kışlacıklı'ya, Ankara Üniversitesi Mülkiye İşletme Topluluğu Denetim Kulübü'nden Atakan Erdoğan'a, Bilkent Üniversitesi Denetim ve Danışmanlık Kulübü'nden Zehra Koç'a,

Zirve'ye seslendirdikleri şiirler ile renk katan; Bandırma 17 Eylül Üniversitesi'nden Nesli Oyanık, Baha Köse, Merve Demir, Mertay Avcu, Samet Mercimek, Bilkent Üniversitesi'nden Aybike Uludağ, Zehra Koç, Arda Kavacık, Anadolu Üniversitesi'nden Görkem Yılmaz, Burcunur Kışlacıklı, Mustafa Karabulut, Marmara Üniversitesi'nden İlayda Özdemir, Beste Korkmaz, Furkan Berk Koçoğlu, Elif Kardelen Açar, Ankara Üniversitesi'nden Baran Can Yerlitaş'a,

Gelecek Bayrağı Devir Teslim Töreni'ni gerçekleştiren; TİDE Şeref Üyesi Ömer Lalik'e, Afyon Kocatepe Üniversitesi (AKÜ), Mühendislik Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. İ. Sedat Büyüksağış'e, Ankara Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Orhan Çelik'e,

Zirve programını yöneten aynı zamanda Zirve kapanış bildirisini sunan; TİDE Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Özışık'a,

Kitabı yayına hazırlayan editörlere; Ali Kamil Uzun, Gürdoğan Yurtsever, Sibelnur Söker, İbrahim Özışık'a,

İlgi ve katılımları için üniversitelerimizden katılan değerli öğretim üyeleri ve öğrencilerine, iş ve meslek insanlarına,

Zirve programı ve organizasyonunda emekleri için Bilim Kurulu ile Organizasyon ve Düzenleme Komitesi Başkanı ve Üyelerine,

TİDE Ofis Çalışanları; Ertan Küçükyalçın'a, Güzide Aka'ya, Zeynep Özçelik'e Yasemin Tunçay Semiz'e, Sanem Daşçı'ya ve Vildan İnci'ye,

Teknik Destek sağlayan; Bahadır Ürper'e

Gelecek Zirvesi 2021 ile ilgili görsel tasarımlar ve Zirve kitabını yayına hazırlayan; Serpil Kaya, Nuray Vurgun ve 3K Yayıncılık Hizmetleri'ne,

TEŞEKKÜR EDERİZ

Türkiye İç Denetim Enstitüsü Yönetim Kurulu

YAYINLARIMIZ

Yayın No: 1 - Türkiye'de İç Denetim Üzerine Yapılan Akademik Çalışmaların Analizi: 1985-2010

Türkiye İç Denetim Enstitüsü Akademik İlişkiler Komitesi tarafından hazırlanan çalışmada, iç denetim alanında 1985-2010 yılları arasında yapılmış olan yüksek lisans ve doktora çalışmaları ortaya koyuluyor ve analiz ediliyor.

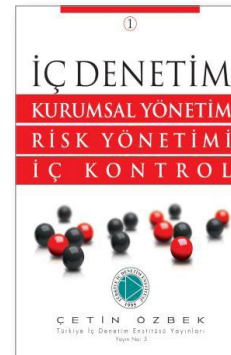
Yayın No: 2 - Akademik Forum 2010

Kitapta, Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün, Marmara Üniversitesi ve Muhasebe Öğretim Üyeleri Bilim ve Dayanışma Vakfı (MÖDAV) ile birlikte 13 Mayıs 2010 tarihinde "İç Denetim Mesleğinin Akademik Gelişiminde İş Dünyasının Beklentileri, Üniversitelerimizin İhtiyaçları" temasıyla gerçekleştirilen ilk Akademik Forum olan Akademik Forum 2010'da sunulan bilimsel tebliğler ve konuşmalar yer alıyor.

Yayın No: 3 - İç Denetim, Kurumsal Yönetim, Risk Yönetimi ve İç Kontrol

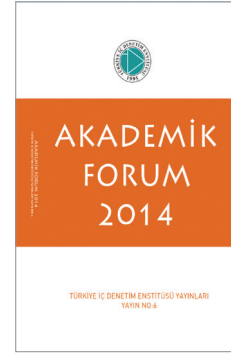
İç Denetim, Kurumsal Yönetim, Risk Yönetimi ve İç Kontrol adlı kitap, TİDE'nin geçmiş dönem başkanlarından Çetin Özбек tarafından kaleme alındı. Günümüz iç denetim mesleğini her yönüyle inceleyen, kurumsal yönetim, risk yönetimi, iç kontrol kavramlarının içeriği ile uluslararası standartlara uygun bir iç denetim faaliyetinin söz konusu kavramlar ışığında, bir kurumda nasıl uygulanabileceğini ele alan ülkemizdeki ilk kaynak çalışma niteliği taşıyan kitap, TİDE tarafından yayına hazırlandı.

Yayın No: 4 - Meslekte Mükemmeliğin Küresel Paydaşı:

Türkiye İç Denetim Enstitüsü

Türkiye İç Denetim Enstitüsü Yönetim Kurulu Üyesi ve Başkan Yardımcısı Gürdoğan Yurtsever tarafından yazılan, Editörlüğü Türkiye İç Denetim Enstitüsü Kurucu ve Onursal Başkanı Ali Kamil Uzun tarafından yapılan kitap, Serpil Kaya tarafından yayına hazırlandı. Yüzden fazla kişinin katkıda bulunduğu, Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü (IIA) Başkanı Richard Chambers, Avrupa İç Denetim Enstitüleri Konfederasyonu (ECIIA) Başkanı MarieHélène LAIMAY ve Türkiye İç Denetim Enstitüsü (TİDE) Başkanı Özlem Aykaç İğdelipınar'ın önsözlerinin bulunduğu kitapta, Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün kurumsal tarihi anlatılıyor. Kitap aynı zamanda iç denetim mesleğinin yakın tarihine ışık tutuyor.

Yayın No: 7 - Akademik Forum 2014

Kitapta; Türkiye İç Denetim Enstitüsü (TİDE)'nin, Muhasebe Öğretim Üyeleri Bilim ve Dayanışma Vakfı (MÖDAV) ile birlikte Galatasaray Üniversitesi ev sahipliğinde, 9 Mayıs 2014 tarihinde, "Mesleki Mükemmeliğin Akademik Geleceği; Araştırma, Eğitim, Kariyer" temasıyla gerçekleştirdiği üçüncü Akademik Forum'da sunulan bilimsel tebliğler ve konuşmalar yer alıyor.

Yayın No: 5 - Akademik Forum 2012

Kitapta, Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün, İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi ve Muhasebe Öğretim Üyeleri Bilim ve Dayanışma Vakfı (MÖDAV) ile birlikte 16 Mayıs 2012 tarihinde "Denetim Mesleğinin Gelişimi ve Beklentiler" temasıyla gerçekleştirdiği ikinci Akademik Forum olan Akademik Forum 2012'de sunulan bilimsel tebliğler ve konuşmalar yer alıyor.

Yayın No: 8 - Kampüsten Geleceğe:

Kariyerimi Şekillendirirken İç Denetim

Ülkemizin ve meslek ailemizin geleceği üniversite öğrencileri için kariyer seçimlerinde yol gösterici olmak, iç denetimi kariyer seçiminde bir fırsatı olarak sunmak; iç denetimi teknik olmayan, sistematik bir şekilde tanıtmak amacıyla yayımlanan kitabın yazarlığını Ethem Yenigün yaptı. Kitabın sonunda ayrıca "İç Denetim Hakkında Bilgi Alınabilecek Kaynaklar" kısmına da yer verilerek, iç denetimi detaylı öğrenmek isteyenler için bir kaynakça önerisi sunuldu.

Yayın No: 6 - Sosyal Medya - Kurumsal Yönetim ve Risk Rehberi

Çevirmenliğini Tuğrul Bozbeyin, editörlüğünü Baki Enis Balakbabalar ve Selman Ortaköy'ün yaptığı kitap, Akademik İlişkiler Komitesi ve Yayın Komitesinin katkılarıyla yayına hazırlandı. Kitap, çalıştığı kuruma değer katmak isteyen bütün profesyoneller için kurumsal sosyal medya stratejisinin hazırlanması, sosyal medya politikalarının oluşturulması, sosyal medyanın takip edilerek kuruma olan etkilerinin ölçülmesi, sosyal medya fırsat ve risklerinin belirlenerek yönetilmesi ve kurumun sosyal medya faaliyetlerinin denetlenmesi konularında rehberlik yapıyor. Ülkemizi, çalıştığımız kurumları, paydaşlarını ve bireyleri etkileyen sosyal medya fenomeni gittikçe popüleritesini artırırken TİDE olarak bu yayınlı meslektaşlarımıza fayda sağlamayı hedefledik.

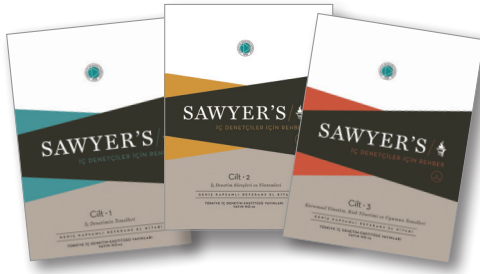
Yayın No: 9 - Gelecek Zirvesi 2015:

Gelecek için Değerlerimizi Bilmek

TİDE Gelecek Okulu'nun bir etkinliği olarak düzenlenen Gelecek Zirvesi etkinliğinin ilki, "Gelecek İçin Değerlerimizi Bilmek" teması ile gerçekleştirildi. Zirve, 8 Mayıs 2015 tarihinde, Çanakkale Zaferi'nin 100. yılı olması vesilesiyle, Çanakkale'de düzenlendi. Zirve ile Çanakkale ruhunu, bu ruhun özünde yer alan "değer bilme" ve "dayanışma" duygularını pekiştirmek amaçlandı. Bu amaçla, farklı disiplinlerden, kendi alanında uzman birçok uzman Zirve'ye konuşmacı olarak davet edildi. Bu etkinlikte yapılan konuşma ve sunumların, daha fazla kişiye ulaştırılması ve kalıcı olması amacıyla da kitap haline getirildi.

Yayın No: 10 - Sawyer's İç Denetçiler İçin Rehber – 6. versiyon

Larry Sawyer tarafından yazılan ve ilk olarak 1973 yılında yayımlanan İç Denetçiler İçin Rehber isimli klasikleşmiş kitabın güncelleştirilmiş 6. versiyonudur. 6. versiyon; İç Denetimin Temelleri, İç Denetim Süreçleri ve Yöntemleri ile Kurumsal Yönetim, Risk Yönetimi ve Uyumun Temelleri olmak üzere üç ciltten oluşuyor. Türkiye İç Denetim Enstitüsü eski Yönetim Kurulu Başkanı olan Çetin Özbek, kitabın çevirisini yaparken, editörlüğünü de TİDE Kurulu ve Onursal Başkanı Ali Kamil Uzun ile TİDE geçmiş dönem başkanı Gürdoğan Yurtsever yaptı.

Kullanılabilecek Açıklayıcı Araçlar, dördüncü kitap Dış Finansal Raporlama Üzerinde İç Kontrol: Bir Yaklaşımlar ve Örnekler Özeti. Kitabın çevirisi Marmara Üniversitesi İşletme Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Nuran Cömert tarafından yapıldı.

Yayın No: 11 - COSO İç Kontrol Bütünlük Çerçeve 2013

COSO İç Kontrol Bütünlük Çerçeve 2013 dört kitaptan oluşuyor: Birinci kitap Yönetici Özeti, ikinci kitap Çerçeve ve Ekler, üçüncü kitap Bir İç Kontrol Sisteminin Etkililiğini Değerlendirmek İçin

Yayın No: 12 – Uluslararası Akademik Forum 2016

Kitapta; Türkiye İç Denetim Enstitüsü (TİDE)'nün, Muhasebe Öğretim Üyeleri Bilim ve Dayanışma Vakfı (MÖDAV) ile birlikte Boğaziçi Üniversitesi ev sahipliğinde, 6 Mayıs 2016 tarihinde, “İç Denetimde Mesleki ve Akademik İnovasyon” temasıyla gerçekleştirdiği dördüncü Akademik Forum'da yer alan konuşmalar ve sunumlar yer alıyor. Dördüncüsü gerçekleştirilen Akademik Forum ayrıca uluslararası yapılan ilk Akademik Forum olma özelliğini de taşıyor.

Yayın No: 13 - İç Denetim Üzerine Yapılan Akademik Çalışmaların Analizi: 2010-2015

TİDE Akademik İlişkiler Komitesi (AİK) bünyesinde başlatılan ve dönemsel olarak tekrarlanan bu çalışmanın ikincisi, 2010-2015 dönemini kapsıyor. Yapılan araştırmanın kapsamında; Yüksek Öğretim Kurumu web sayfasında yer alan “Ulusal Tez Veritabanı” tez türlerini (yüksek lisans ve doktora) de dikkate alarak, yıllara göre, iç denetim, iç kontrol, kurumsal yönetim ve risk yönetimi konularındaki tez sayısı, tez temalarının sektörel bazda dağılımı ve tez çalışmasının yapıldığı üniversiteler ve danışman unvanları açısından analiz ediliyor. Çalışma, İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Öğretim Görevlisi Prof. Dr. Lerzan Kavut ile birlikte Doç. Dr. Burcu Adiloğlu ve Gürol Baloğlu tarafından hazırlandı.

Yayın No: 14 - Gelecek Zirvesi 2017

“Geleceği hisset, kendini fark et, harekete geç...”

TİDE Gelecek Okulu'nun etkinliği olarak düzenlenen Gelecek Zirvesi 2017, “Geleceği hisset, kendini fark et, harekete geç” teması ile 21 – 22 Nisan 2017 tarihlerinde Sakaryada gerçekleştirildi. İki yılda bir düzenlenen etkinliğin zamanının belirlenmesinde bahar mevsimi, mekanın seçilmesinde ise Ulusal Bağımsızlık Destanımız ilham kaynağı olarak alınıyor. Sakarya Zaferi'nde ifade bulan atalarımızın canları pahasına fedakarlık göstererek imkansız başarıya ruhu, Gelecek Zirvesi 2017'nin de ana teması için ilham kaynağı oluyor. Zirve'de akademisyenler, iş dünyası temsilcileri ile birlikte alanlarında uzman konuk konuşmacılar, Sakarya Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleşen Zirve'de, bir araya geldi. İlgi çeken konuşmalar ve sunumlar, Gelecek Zirvesi 2017 adıyla kitaplaştırıldı.

Yayın No: 15 - Uluslararası Akademik Forum 2018

Kitapta; Türkiye İç Denetim Enstitüsü (TİDE)'nün, Muhasebe Öğretim Üyeleri Bilim ve Dayanışma Vakfı (MÖDAV) ile birlikte Eskişehir Anadolu Üniversitesi ev sahipliğinde, 11 Mayıs 2018 tarihinde, “Gerçek Zamanlı Güvence Modeli Olarak Sürekli Denetim ve Sürekli İzleme” temasıyla gerçekleştirdiği beşinci Akademik Forum'da yer alan konuşmalar, sunumlar ile birlikte değerli akademisyenlerimizin bildirileri de yer alıyor.

Yayın No: 16 - Türkiye'de İç Denetim Üzerine Yapılan Akademik Çalışmaların Analizi: 2016-2017 ve 1985-2017 Değerlendirmeleri

TİDE Akademik İlişkiler Komitesi (AİK) Eğitim Bölümü Akademik Tez Envanteri Çalışma Grubu bünyesinde yürütülen Lisansüstü Tez Envanteri çalışmalarının üçüncüsü olarak hazırlanan "Türkiye'de İç Denetim Üzerine Yapılan Akademik Çalışmaların Analizi: 2016-2017 ve 1985-2017 Değerlendirmeleri" araştırma çalışması, Türkiye Yüksek Öğretim Kurumu "Ulusal Tez Veritabanı"nda yer alan, 2016 ve 2017 yıllarında yapılmış "İç Denetim ve İlişkili Konulardaki Yüksek Lisans ve Doktora Tez Çalışmalarının" çeşitli açılardan analiz edilmesi amaçlanmıştır. Bu çalışmada ayrıca, 2010-2017 dönemi

analizi ve 1985-2017 dönemi karşılaştırmasına yer verilmiştir. TİDE AİK bünyesinde oluşturulan "Lisansüstü Akademik Çalışmalar Veri Tabanı"nı güncelleyen bu çalışma; devamlılığı ve yıllar itibarıyla mukayese edilebilirliği sağlanmak açısından, önceki yıllarda yapılan araştırmalarla uyumlu ve aynı içerikte gerçekleştirilmiştir. Çalışma, İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Öğretim Görevlisi Prof. Dr. Lerzan Kavut ile birlikte Doç. Dr. Burcu Adiloğlu ve Araştırma Görevlisi Nevzat Güngör tarafından hazırlanmıştır.

Yayın No: 17 - Uluslararası Mesleki Uygulama Çerçevesi (UMUÇ)

TİDE Yayınlarının 17. yayını olan Uluslararası Mesleki Uygulama Çerçevesi (UMUÇ) diğer adıyla Kırmızı Kitap, güncellenen son baskısıyla Türkçeye kazandırıldı. İç denetçiler için her zaman elinin altında bulunması gereken ve iç denetçilerin işlerinin bir nevi anayasası sayılan Kırmızı Kitap, devamlı bir başvuru kaynağı olarak kullanılıyor. Aynı zamanda kitabın içinde yer alan Zorunlu Rehber'de, İç Denetimde Mesleki Uygulamalar için Ana Prensipler, Uluslararası İç Denetim Standartları, İç Denetimin Tanımı ve Etik Kurallar ile Tavsiye Edilen Rehber'de Uygulama Rehberleri ve Ek Rehberler, iç denetçilerin çalışmalarında uyulması zorunlu ilkeler halinde sunuluyor. Kitap, TİDE Standartlar ve Sertifikasyon Komitesi tarafından yayına hazırlandı.

Yayın No: 18 - Gelecek Zirvesi 2019

"Güneş ufuktan, gelecek umuttan doğar..."

2019 yılı bu ülke için özel bir yıldır. Mustafa Kemal ve arkadaşlarının 19 Mayıs 1919 günü Samsun'a çıkışının 100. yılında, Gelecek Zirvesi 2019, Samsun'da Ondokuz Mayıs Üniversitesi (OMÜ)'nin ev sahipliğinde düzenlendi. Zirve öncesi Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'nın tahsis ettiği TCG BAYRAKTAR (L-402) Milli Amfibi Tank Çıkarma Gemisi'nde başlayan yolculukta, Türkiye'nin farklı şehirlerindeki üniversitelerimizden 100 öğrenciyle birlikte, Milli Savunma Üniversitesi Deniz Harp Okulu öğrencileri, akademisyenler, iş ve meslek insanları yer aldı. OMÜ'nün ev sahipliğinde ve "Güneş Ufuktan, Gelecek Umuttan Doğar" temasıyla düzenlenen Zirve'de, alanında uzman konuşmacılarla birlikte akademisyenler ve meslek profesyonelleri de ufuk açıcı konuşmalarıyla yer aldılar. Bu konuşmalar ve sunular, Gelecek Zirvesi 2019 adıyla kitaplaştırıldı.

Yayın No: 19 - Uluslararası Akademik Forum 2020

Altıncısı düzenlenen, "Uzaktan Erişim ve Yeni Normal" temalı Uluslararası Akademik Forum 2020, 29 Mayıs 2020 tarihinde, çevrimiçi olarak yaklaşık 500 kişinin uzaktan katılımıyla gerçekleştirildi. Türkiye İç Denetim Enstitüsü (TİDE) ve Muhasebe Öğretim Üyeleri Bilim ve Dayanışma Vakfı (MÖDAV) işbirliğiyle, iki yılda bir düzenlenen Forum ile alanında uzman isimler bir araya geldi. Pandemi koşulları nedeniyle, TİDE tarihinde de bir ilk olarak çevrim içi düzenlenen Uluslararası Akademik Forum 2020'de yer alan konuşmalar, sunularla birlikte kitapta yer alıyor.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü Gelecek Okulu'nun bir etkinliği olarak hayata geçirilen, Gelecek Zirvesi'nin dördüncüsü, pandemi kısıtlarının devam ettiği bir ortamda, çevrim içi olarak gerçekleştirildi.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü ve Muhasebe Öğretim Üyeleri Bilim ve Dayanışma Vakfı iş birliğinin yanı sıra Afyon Kocatepe Üniversitesi'nin destekleriyle gerçekleşen Zirve'nin bu yılki teması; *"Gelecek Sensin... İleri!"* oldu.

İki yılda bir düzenlenen Gelecek Zirvesi, ilhamını Ulusal Bağımsızlık destanından alıyor. Bu sebeple, Gelecek Zirvesi'nin ilki 2015 yılında Çanakkale destanının 100. yılı olması vesilesiyle Çanakkale'de, Onsekiz Mart Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleştirildi. 2017 yılında da, bir ulusun kaderinin belirlendiği ve Sakarya Nehri'nin doğusunda yaşanan Sakarya Meydan Muharebesi'nin yani Kurtuluş Savaşı'nın dönüm noktası denilen savaşın yapıldığı Sakarya'da, Sakarya Üniversitesi'nin ev sahipliğinde düzenlendi. Mustafa Kemal ve arkadaşlarının 19 Mayıs 1919 günü Samsun'a çıkışının 100. yılında, Samsun'da, Ondokuz Mayıs Üniversitesi (OMÜ)'nin ev sahipliğinde, büyük bir coşkuyla üçüncü Gelecek Zirvesi yapıldı.

2021 yılında da Zirve, Anadolu'nun ve Türk ulusunun kurtuluşunu sağlayan Büyük Taarruz'un başladığı topraklarda Afyonkarahisar'da düzenlenmesi planlanıyordu. Ancak pandemi kısıtlarının devam etmesi sebebiyle,, Afyonkarahisar'a gidilemedi fakat etkinlik Afyon Kocatepe Üniversitesi'nin ev sahipliğinde çevrim içi olarak düzenlendi.

Zirve'ye, ülkemizin ve mesleğimizin geleceği olan üniversite öğrencileri, onları geleceğe hazırlayan çeşitli üniversitelerde görevli akademisyenlerle birlikte değerli konuşmacılar ve mesleğin profesyonelleri katıldı.

TÜRKİYE İÇ DENETİM ENSTİTÜSÜ

